

Paramız kıymetinden düşürülecek değildir Bu asılsız şayiayı çıkarırlar hakkında takibat yapılıyor

Millî paranın kıymeti etrafındaki şayialar

Bütün dünya memleketleri paramızın kıymetleri üzerinde değişiklikler yaparken biz altın karşılığı takviyesine ehemmiyet verdiğimiz paramızın kıymetini tutmağı esas prensip ittihaz etmiş bulunuyoruz.

Başvekil vekili ve İktisad Vekili Celâl Bayar millî paranın kıymetinde göyü bir değışiklik vuku bulacağına dair olarak şu son günlerde ağızdan ağıza dolaştırıldığı işitilen şayiaları en kat'î lisanle tekzib etmiştir. Millî paranın kıymetini düşürmek işi ancak hükümetçe verilecek ve Meclisçe tasdik olunacak bir karar olabilir. Bunun haricinde millî paramız kıymetinin kendi kendine kıymetinden az çok birşey kaybetmesine imkân yoktur. Buna karşı beş altı yıldır hükümetçe en kat'î tedbirler almıştır. İhracat ve ithalat işlerimizdeki iktisadî hareketlerin hemen kâffesi millî paranın kıymetini muhafaza etmek esasına göre şekillendirilmiştir. Bu yüzden bazı güçlülere katlandığımız bile oluyorsa bunların hepsi millî para kıymetinin mahfuziyeti hatırı içindir. Bütün bu hakikatler göz önündeyken para kıymetinin yalnız hükümetçe yapılabilecek herhangi bir tahavvülünü mevzu bahis etmeğe bittabi imkân olmamak lazımdır. Nitekim hükümetin en salâhiyettar şahsiyeti bu imkânsızlığı, kat'î surette ifade etmiş de bulunmaktadı.

Millî para kıymetine karşı hükümet cephesinin hattı hareketi bu olunca acaba paramızın kendi kendine kıymetinden kaybetmesine ihtimal var mıdır? Bizce, ne olsa mahdud kalacağı şüphesiz olan kara borsanın elaltı faaliyetlerine rağmen, buna ihtimal vermek imkân yoktur. Millî para kıymeti üzerine müessir olacak başlıca amil büyük ölçümlü para münakaleleridir. Gerek ticarî sahada, gerek alehlik tediyi muvazenesine dahil diğer münakalelerde. Bunların hepsi türlü kayıdlarla bağı olduğundan hükümetin malûmatı haricinde muvazene ihlâl edecek büyük para mübadelelerine imkân yoktur. Kara borsanın alıp satılabileceği para miktarı, paramızın kıymetine asla tesir edemeyecek ufaktefek rakamlar hududunu kabil değil geçemez. Zaten bu kadarı da caiz olmadığından hükümet perde arkasında oynayan bu ufaktefek oyuncuları takibden hâli de değildir.

İki şikkın yukarıki tahlili gösterir ki millî Türk parasının kıymeti için herhangi bir endişeye asla mahal yoktur. Vaziyeti bu suretle tesbit ettikten sonra para kıymeti üzerinde daha geniş ve daha rahat konuşabiliriz. Bu vadide ilk söz olarak şunu söyleyeceğiz ki para kıymetinde herhangi bir değışiklik vuku esasen mutlaka korkulacak bir mevzu olmaktan da çıkmıştır. Harbisonu dünyasında bütün milletlerin paraları müteaddid defalarla altüst olmuştur. İngiliz ve dolar altın esasına bağı kalmaktan vazgeçerek kıymetlerinde % 30 la 40 arasında bir te-nezzülü bilerek ve isteyerek kaydetmişlerdir. İktisadî vaziyetlerin önünden kaçamaz icbarile Fransız ve İsviçre frankları ile Felemenk florini dahi altın esasını terketmişlerdir. Fransız fransı bir sene önce Léon Blum hükümetince daha düşük bir kıymetle tesbit edildikten sonra son günlerde yeniden yeniyé düşüklükler arz etmektedir. Dünya biliyor ki bu düşüklükler pek yakın bir zamanda hükümetin münasib göreceği bir had üzerinde tesbit olunacaktır. Cereyan etmiş ve etmekte olan bütün bu hâdiselerden anlaşılır ki para kıymetinin şu veya bu hadde tutulması meselesi milletlerin iktisadî vaziyetleri icabı olan ve fakat herhalde ehemmiyet ve itina ile yapılan alelade işleri zümresine dahil olmuştur. Bu hakikatler hükümetimizce de meçul değildir. Biz zaten altına nazaran kıymeti

YUNUS NADI

[Arkası Sa. 3 sütun 4 te]

İstanbul Kambyo Borsası, (yuvarlak içinde) Başvekil Vekili Celâl Bayar

İktisad ve Maliye Vekillerinin kat'î ve şiddetli tekzipleri

«Bu senenin ilk yedi ayındaki ihracatımız geçen seneye nisbetle 14 milyon lira fazladır»

Bazı iktisadî ve mali mehafilde işitilen asılsız bir şayiye, hükümetin, Türk parasını kıymetten düşürmeğe karar verdiği veya vermek üzere bulunduğu şeklinde, millî menfaatlere tamamen aykırı ve çirkin bir esasa istinad ettirilmiş ve Başvekil İsmet İnönünün bir buçuk aylık mezuniyeti de işe karıştırılarak bu şayiye tamamen kuyruklu bir yalan mahiyeti verilmiştir. Bu kuyruklu yalanın, biran için uyandıracağı şüphe ve ter-

reddüden istifadeyi umanlar, kabine azası arasında bu yolda bir ihtilâfın da mevcut olduğunu ilâveye kadar ilerletmişler ve Başvekil Vekili Celâl Bayarın bu meseleyi bir buçuk ay zarfında halledeceğine ima yoluna sapmışlardır. Bu yaldurmalarla, hususî maksadlar gözetilen, edebilecekleri istifade işe, meselâ borsa haricinde bulunan altın fiyatları

[Arkası Sa. 9 sütun 1 de]

Mussolini ile Hitler Almanya'da buluştular

İtalya ile Almanyanın bugünlerde askerî bir anlaşma imzalamaları muhtemeldir

Mussolini ve Hitler bundan evvel Vendikte vuku bulan ilk müläkatları sırasında Roma 24 (A.A.) — M. Mussolini, Münih ve Berline gitmek üzere hususî trenle saat 12.30 da hareket etmiştir.

Florance'da

Roma 24 (Hususî) — Başvekil M. Mussolini bu sabah öğleyin Romadan Almanyaya hareket ederek öğleden

sonra Florence şehrine muvasalat etmiştir. Başvekilin geçtiği bütün istasyonlar bayraklarla donanmıştır. Almanyada da hududdan itibaren bütün istasyonlar İtalyan ve Alman bayraklarıyla süslenmiştir.

[Arkası Sa. 9 sütun 3 te]

İsmet İnönü Ankarada

Evvelki gün hareket eden Başvekil İsmet İnönünün dün, Ankaraya vardığını ve merasimle karşılandığını yazmıştık. Resmimiz, Başvekilin Ankarada istikbalinden bir intibadır.

Tarih Kurultayının faaliyeti

Dün de dokuz Profesör alâka ile dinlenen tezlerini izah ettiler

Ecnebi profesörler yarın akşam Ankaraya hareket ediyorlar

İkinci Türk Tarih Kurultayı, dün saat 14.30 da beşinci umumî toplantısını Profesör Afetin riyasetinde yaptı. Kurultay sekreterliğini Münire Gürer ve Faik Reşid ifa ediyorlardı. Bir evvelki toplantının zaptı okunduktan sonra reis, Profesör Cabriel'e söz verdi.

Selçuk mimarisi

Selçuk mimarisine müteallik olan etüdü çok alâka ile takib edilen profesör ez-cümle şunları söyledi:

«— Anadoludaki Selçuk abideleri bugüne kadar lâykile tanınmamıştır. İkinci derecedeki şehirler ihmal edilerek, yalnız sultanlığın merkezi olan Konya tetkik edilmiş, ve Selçuk ekoluna, bilhassa, yabancı bir ekolün sadece devamı nazariye bakılmıştır. Halbuki İran ve Suriye sınırlarından Bizans kapılarına kadar, Konya krallığı, XII ve XIII üncü asırlarda, üzerlerinde yepyeni bir ruhun tesiri bulunan orijinal eserlerin yükseldiğini görmüştür. Camiler ve medreseler, Anadolu iklimine uygun, şuurî tiplere göre

Kurultayın dünkü riyaset divanı Reis Prof. Afet (ortada) Prof. Faik Reşid (sağda) ve Bayan Münire Gürer bir gün evvelki zaptı okuyor

tasarlanmış olup her bölgenin yetiştirdiği tuğla kullanmış, veya duvarları renk renk, parlak nakışlarla süslemiş olsun, her yerde, tezyinatın şekli orijinalliğini ispat etmektedir. Hassaten nakışlarda, insan bir takım çüretkâr ve kudretli ifade ve staları karşısında kalır ki, bu kreasyonların babası Türkler olduğunu inkâr mümkün değildir.

«Nihayet, türbeler, ehlam biçimindeki sakıflarile, gerek payitahta ve gerek eyalet merkezlerine bir hususiyet vermek için başlıbaşına kâfidir. San'atkâr, onu taştan

oymuş, yahud ki hendesi şekiller vererek tuğla kullanmış, veya duvarları renk renk, parlak nakışlarla süslemiş olsun, her yerde, tezyinatın şekli orijinalliğini ispat etmektedir. Hassaten nakışlarda, insan bir takım çüretkâr ve kudretli ifade ve staları karşısında kalır ki, bu kreasyonların babası Türkler olduğunu inkâr mümkün değildir.

[Arkası Sa. 8 sütun 1 de]

Suriye - Lübnan hududu

Komisyon hududu dün tesbit etti

Gümrük karakolları üzerinde konuşuluyor

Adana 24 (Hususî muhabirimizden) — Suriye - Lübnan hududu, bugün Trablusta toplanan komisyon tarafından tesbit edilmiş, gümrük karakolları tesisi müzakerelerine başlanmıştır. İki memleket için ayrı ayrı para bastırılacaktır. Hatay için de hususî bir para çıkarılması düşünülmektedir.

Küçük Antant ve Macaristan işleri

Dün Prag'da uzun bir içtima aktedildi

Prag 24 (Hususî) — Cumhurreisi Dr. Beneş bugün Romanya Başvekilî M. Tataresco ile Yugoslavya Başvekilî M. Stoyadinoviç'i kabul etmiştir. Müläkat esasında Küçük Antant ricali beynelmil vaziyeti ve Macaristan işlerine karşı Küçük Antantın takib edeceği hattı hareketi tetkik etmiştir.

M. Beneş bilâhare Fransız Başvekil muavini M. Leon Blum'u ve Sovyet murahhası M. Souritch'i kabul etmiştir.

Elâzizdeki ihtilâs

Yakalanan suçluların sayısı 12 yi buldu

Elâziz 24 (Hususî muhabirimizden) — Üç gün evvel meydana çıkarılan 100 bin liradan fazla bir para üzerindeki ihtilâs suçlularına aid tahkikat genişletilmektedir. İhtilâs suçuna adlar karşarak yakalananların sayısı on ikiy bulmuştur. Şebekenin Diyarbekirde de bazı suç ortakları bulunduğu anlaşılmış ve hepsi yakalanarak buraya sevk edilmiştir.

Belçikada kabine istifası

Brüksel 24 (A.A.) — Independance Belge gazetesinin bildirdiğine göre, M. Van Zeland bu akşam kabinenin istifasını Krâla verecektir.

Bu istifadan sonra kabinenin M. de Man tarafından teşkil olunacağı ihtimali oldukça kuvvetlidir. Taraftarlarının bütün ısrarlarına rağmen M. Van Zeland istifadan vazgeçmemiştir.

Elektrik Şirketile müzakereler

Nafia Vekili bu hususta son vaziyeti izah ediyor

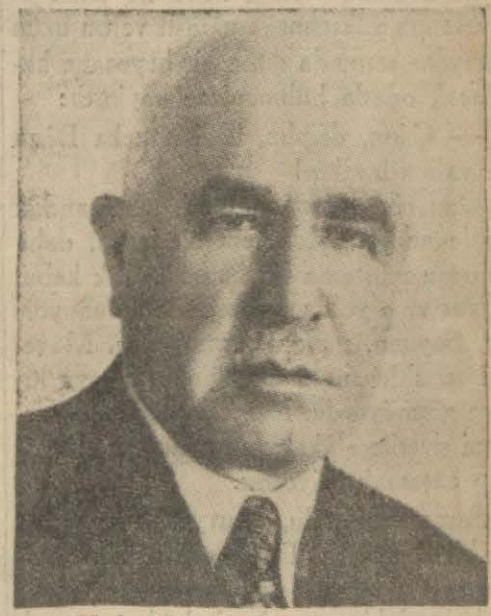
«Ankaraya gelen heyete tekliflerimizi tahriren bildirdik. Üç gün zarfında cevap bekliyoruz»

Hükümetle Elektrik Şirketi arasında muallakta bulunan meselelerin halli için evvelce başlamış olan müzakereler devam etmektedir.

Şirket, hükümetin kat'î hareketi üzerine muallak meselelere bir çare bulmak maksadile Ankaraya fevkalâde salâhiyetli bir heyet göndermiştir. Bu heyetle Nafia Vekâleti arasında müzakerelere inkitasız bir şekilde devam edildiği anlaşılmaktadır.

Evvelce de yazdığımız gibi Nafia Vekâleti şirketin şartname ve mukavelemeye uyumayan bazı hareketlerle şirket tesisatının gene şartnameye muhalif olan vaziyetini ve şirketin haktan nizamsız olarak aldığı para miktarını tesbit etmiştir.

Şimdi herşeyden evvel bu makale neye uygunsuz işlerin halli ve fazla alınan paraların iadesile tesisatın ıslahı istenmektedir. Nafia Vekili Ali Çetinkaya An-

Nafia Vekili Ali Çetinkaya

karaya döndöktan sonra bu müzakerelerin yeni bir hız alacağı tabiidir.

[Arkası Sa. 9 sütun 4 te]

Kadıköyde bir facia

Sarhoş bir baba üvey kızını dört yerinden bıçaklayarak öldürdü

Maktul Reyhanın annesi muharririmize cinayeti anlatıyor

Evvelki gece Kadıköyünde müessir bir cinayet olmuş, genc bir kız üvey babası tarafından bıçakla yaralanmak suretile öldürülmüştür. Bütün Kadıköy ve havalisini müteessir eden hâdiseye şöyle cereyan etmiştir:

Kadıköyünde Cevizlik sokağında 16 numaralı evde 38 yaşlarında Cevadın karısı Sabiha dördü üvey olmak üzere beş çocuğıle birlikte oturmaktadır. Sabiha Darülbeydi artistlerinden

Celâl Yakubla evli iken bundan beş sene evvel kocasının ölmesiyle dul kalmış ve Maarif müdürlüğünde memur olan Cevadla evlenmiştir. Cevad rakıya fazla düşkün olduğundan bir gün amirini iskemle ile dövmüş ve bu yüzden işinden çıkarılmıştır. Sabihanın tanıdığı aile dostları tarafından Cevad Yalovada bir memuriyete tekrar alınmış, fakat orada da çok durmıyarak Kadıköyündeki eve gelmiştir.

[Arkası Sa. 7 sütun 4 te]

İspanya hâdiseleri ve Akdeniz

İtalya, gönüllüleri geri çekecek mi?

Deniz konferansında bulunacak olan heyetler Parise hareket ediyorlar

Londra 24 (A.A.) — Cenevrede bulunmakta olan ve İtalya namına söz söylemeğe salâhiyyet bulunan Bovascopa, Delbos'a bundan böyle İspanyaya bir tek gönüllü göndermeyeceği hakkında teminat verirken Ciano da Romadaki İngiliz maslahatgüzârına aynı teminatı vermiştir.

Londranın diplomasi mehafili, bu hâdiseleri, ileriye doğru atılmış bir adım elâkiki etmekte ve bundan dolayı iftihar duyulması lâzım geleceğini, çünkü gerilimin zevale medar olan bir âmil olduğunu beyan etmektedir. Bu mehafil, bu teminatın, müzakerenin ilk safhası olduğunu ve ikinci safhasının gönüllülerin geri çekilmesi neticesini doğuracağını ilâve etmektedir. Aynı mehafil, Londranın Delbos'un görüşmelerine müzaheret edeceğini beyan etmektedir. Haliha-zırda bu görüşmelerin muvaffakiyeti Londrayı ve Fransayı müzakereleri ileri götürmekte serbest bırakmağa sevk etmektedir.

Aynı mehafil, Paris tarafından faydalı addedildiği takdirde Londranın üç tarafı müzakereye girişmeğe ve Romadaki nüfuzundan istifade nokta teatisine yardım etmeğe âmade olduğunu beyan etmektedir.

Esasen gösterilen memnuniyet, biraz ihtiyat ve temkinli karışıktır.

İtalyanın «tabiiyevî mülahazalar» da ki hattı hareketini öğrenmenin pek ziyade memnuniyete sebep olacağı meydandadır.

Aynı mehafil, İtalyanın hattı hareketi hakkında Mussolini'nin Berlin seyahatinden ve tesrinvevel başlanıca ademi müdahale komitesinin içtimaından sonra daha iyi bir hüküm verileceği mütealesini ileri sürmektedirler.

Bir Fransız gazetesine göre...

Epoque, diyor ki:

«— Fransanın tamamen mutmain olması için, İtalyanın İspanyada yeni sevküleceği mevzileri kat'i surette terkmesi icab eder. Memleketimiz, şimali Afrika ile münakalatın inkıta uğramasını kabul edemez. Franco'nun muvaffakiyetini arzu edenler, bu muvaffakiyetin Fransa için muhataralı bir hal sureti olmasını istememektedirler.»

Deniz konferansına iştirak edecek İngiliz, Fransız heyetleri

Londra 24 (A.A.) — Paris deniz mütehassısları konferansında İngiltereyi Deniz Erkânharbiyesi İkinci Reisi Amiral

Sir William James ile Harekât idaresi reisi miralay Philips temsil etmektedir. İngiltere delegeleri cumartesi günü Parise hareket edeceklerdir. Fransayı da Amiral Oarlan, Amiral Godofroy ve miralay Delburze temsil edecekler.

Hükümetçiler ilerliyor
Valânsiya 24 (A.A.) — Müdafaa Nezaretinin bir tebliğine göre, hükümet kuvvetleri, Biescas mevkiile Huesca'nın şimalinde bulunan Escuera mevkiini zapt ederek ileri hareketlerine devam etmektedirler.

Gavin'de küçük bir asi grupu kiliseye tahassus ederek henüz mukavemete devam etmektedir.

Şimal cephesinde Leon mintakasında asiler, hava kuvvetleri tarafından takviye edildikleri halde 1562 rakımlı tepeye varmışlardır. Hükümet kuvvetleri yaptıkları bir mukabil taarruzda birçok malmalzemede elde etmişlerdir.

Bir asi generali yavaltı

Madrid 24 (A.A.) — Dün akşam Cerro Garabitas'daki asi bataryalarına karşı hükümet bataryaları tarafından yapılan taarruz esnasında Madrid cephesindeki asilerin kumandanı General Varella'nın 3 yerinden yaralanmış olduğu bildirilmektedir.

Yaralardan birinin ağır olduğu ve ciğer nahiyesinde bulunduğu söylenmektedir.

Almanya büyük elçisi

Salamanca 24 (A.A.) — Almanya Büyük Elçisi von Stohrer General Franco'ya itimad mektublarını takdim etmiştir.

Franco, İngiltereye nota verdi

Londra 24 (Hususî) — General Franco, İngiltere hükümetine bir nota vermiş ve Büyük Britanyada nasyonalist İspanya konsoloslarının tanınmasını istemiştir.

İngiltere görüşmelere hazır

Roma 24 (A.A.) — Fransa ve İngiltere maslahatgüzârları, birlikte yaptıkları bir ziyaret esnasında, İtalyan hükümetine, Cenevrede M. Delbos ile M. Bovascopa arasında yapılan görüşmelerin gerek Londrada ve gerek Pariste memnuniyetle karşılanmış olduğunu ve Cenevre iptidai görüşmelerine mevzu teşkil eden İspanyol hâdisesi meselesine alâkadar olarak diplomatik yolla yapılacak üç taraflı görüşmelere iştirake İngilterenin hazır bulunduğunu bildirmişlerdir.

Büyük Yugoslav manevraları Harekâta motörlü kuvvetler de girdi

Belgrad 24 (A.A.) — Avala ajanından Yugoslav ordusunun Kupa Nehri mintakasındaki manevraları, Harbiye Nazırı General Maritch'in ve cenabi askerî heyetlerin huzurinde devam etmektedir.

Dün sabahleyin cenub ordusu, şiddetle hücumu başlıyarak şimal ordusunun yerleşmiş olduğu mevzileri zaptetmiştir. Bundan başka cenub ordusu, tarassut tayyarelerinin harekâta mâni olmuştur.

Diğer taraftan, öğle vakti, birçok bombardıman tayyareleri Novomesto'ya karşı birçok taarruzlar yapmışlardır. Dâfi bataryaların derhal harekete geçmesinde rağmen bombardıman tayyareleri şehrin üzerinde uçmağa ve bombalar atmağa muvaffak olmuşlardır.

İtalya Harbiye Nazırı ve Yunan heyeti

Belgrad 24 (Hususî) — Yugoslavya ordusunun yapmakta olduğu manevralarda hazır bulunacak olan İtalya Harbiye Nazırı ile maiyeti ve Yunan Erkânharbiyesi umumiye reisi ve heyeti, dün buraya gelmiş ve resmî merasimle karşılanmıştır.

Emniyet teşkilâtına girmek isteyenler artıyor

Ankara 24 (Telefonla) — Emniyet teşkilâtı kanununun mer'iyete girdiği gündübenberi Emniyet teşkilâtında çalışmak üzere haricden yapılmakta olan müracaatlar artmıştır. Emniyet memelât kısmı kadroları tamamen dolmuştur. Kanunî şartları hâiz kimseler arasından polis memurları alınacaktır.

Suriyede endişe ve karışıklık

Cebelidürüzde hâdiseler çıkmasından korkuluyor

Adana 24 (Hususî muhabirimizden) — Cebelidürüz meselesi karışıklığını muhafaza etmektedir. Muhafiz Cebelidürüzlular, muhafızlığa Hasan Atrâşın getirilmesini istemektedir. Vatandaşları bu nuarızdılar. Şam, Atrâşın muhafızlığa gelmesini kabul etmekle beraber mebusların Vatâniler tarafından takyid olunmasını ileri sürmüştür. Sultan, Atrâşın Şam'daki müzakereleri inkıta uğramıştır. Bu yüzden Cebelidürüz, Suriyeye karşı daha şiddetli bir cephe almıştır. Ciddi hâdiseler çıkmasından korkuluyor.

Maliye Vekâleti memur alacak

Ankara 24 (Telefonla) — Maliye Vekâleti, Vekâlet dairelerindeki açık memuriyetler için 30 Eylülde bir imtihan açacaktır.

General Kâzım Dirik Selânik Fuarında

Selânik 24 (Hususî) — Trakya Umumi Müfettişi General Kâzım Dirik, fuara giderek Türk pavyonunu gezmiş, komite tarafından verilen ziyafette bulunmuştur. General, bu münasebetle bir nutuk söylemiştir.

PARİS BORSASI

Paris 24 (Hususî) — Paris borsasının bugünkü kapanış fiatları şunlardır: Londra 144,625, Newyork 29,25, Berlin 1174,50, Brüksel 492, Amsterdam 1616,50, Roma 153,90, Lizbon 131,48, Cenevre 671,375, kurşun 20,11,10 1/2, bakır 57,10,58,10, kalay 257,5, altın 140,6 1/2, gümüş 19 15/16, çinko 20,05.

Hâdiseler arasında

Musadağı ve Fransız delegesi

Hataydan gelen sesler, son anlaşmanın verdiği bütün sevinçleri unutturacak kadar acıdır. Hergün gazetelerimize akşeden elim vak'aları biliyorsunuz. Orada bulunan ve Kandemir imzasıyla bize müşahedelerini yollayan arkadaşımız, Cenevrede sürülen siyasi merheme rağmen kanamağa devam eden bu milli yarannın bütün safhalarını yakından görüyor ve yazıyor.

Evvelki günkü Cumhuriyette onun Musadağı hakkında bir röportajı çıktı. Muhabir arkadaşımız, Musadağında her sene, Eylülün on beşinde, Suriye Ermenileri tarafından yapılan bir şenlik bozuntusunu yakından ve ibretle seyretmiş. Bu yaygaranın adı: «Türklerden kurtuluş bayramı» imiş. Musadağında, herbiri kimbilir kaç masum Türk çocuğu, Türk kadını ve Türk ihtiyar boğazlıyan bir yığın canavarın mezari ziyaret ve hatıraları takdis ediliyor. Muhabirimizin de işaret ettiği gibi, bu işin en anlaşılmaç tarafı, Hataydaki Fransız delegesi M. Roger Garreau'nun da bu nümayişlere resmen iştirak etmesi, hatta, canavar komitacıların ölüleri lehine sözler söylemiş olmasıdır. Eğer aslı varsa bu garabetin sebebini anlamak isteyen arkadaşımız, Fransız delegesinin verdiği cevabı şudur:

«— Eğer Musadağında, bize, Fransızlara karşı harbetmiş Almanların mezarları bulunsaydı, ben, o gün oraya da gider, kendi ailemle bu ölülerin mezarlarına bir çelenk koyardım.»

Eğer bu sözleri söylediği doğru ise M. Roger Garreau, Musadağında leşleri yatan çetecilerin, harb cephesinde vatanî ve milli vazifelerini yapmış olan herhangi bir düşman askerile mukayese edilemeyeceğini bilmiyor. Ne Alman, ne de Fransız askerleri, bu komitacılar gibi, masum köylere geceyarıları baskınlar yapıp, ahaliyi parampaça doğramış değillerdir; canavarlıkla muhariblik başka başka şeylerdir. Sonra, Musadağındaki nümayiş alelade bir mezar ziyaretinden ibaret de kalmıyor: Türklerden kurtuluşun yıldönümü kutlanılmak isteniyor. Fransız delegesinin Türklerle karşı düşmanca bir harekete resmen iştirak etmesi, bir düşmanlık hareketinden başka hiç birşeyle tefsir edilemez.

Bu sözleri söylemişse, M. Roger Garreau, Musadağının yamaçlarını tırmanırken, bir lâhza düşünmemiş midir ki, Cenevre anlaşmasından sonra, kendisini Hatayda bulunduran en büyük siyasi vazife, anasır arasında nifak tohumları eken hareketleri teşvik etmek değil, bilâkisi, orada, ahenk ve asayiş âmil olmak. Daha Sancak itilâfının mürekkebi kurumadan, zaten hergün asayişsizlik ve huzursuzluk içinde yaşama emniyeti allakbullak olan Hatay Türkleriyle öteki unsurlar arasındaki ahengi bozacak hareketleri teşvik etmek, yarı çıkabilecek elim hâdiselerin en büyük mes'uliyetini yüklenmek demektir.

Şu halde M. Roger Garreau, bilmediği ve öğrenmeğe mecbur olduğu şeylere şunu da ilâve etmelidir: Biz Türkler, Cenevre anlaşmasından sonra, her iş bitmiştir diye Sancıya arkamızı dönmüş değiliz; oradaki siyasi manevraları en küçük teferruata kadar, hususî bir dikkatle takip ediyoruz. Türklerden kurtuluş bayramını kutlamağa koşan Fransız delegesinin bu jestini unutmuyacağız ve büyük milli kararlarımızı verirken, Musadağı leşlerinin dostlarına karşı alacağımız vaziyette, bu noktayı bilhassa hatırlıyacağız.

PEYAMI SAFA

Ankaradaki tayyare hangarı

Ankara 24 (Telefonla) — Ankara Hava meydanında yapılmakta olan hangar inşaatı bitmiştir. İstasyon binası için hazırlanan proje eksiltiye konulmuştur.

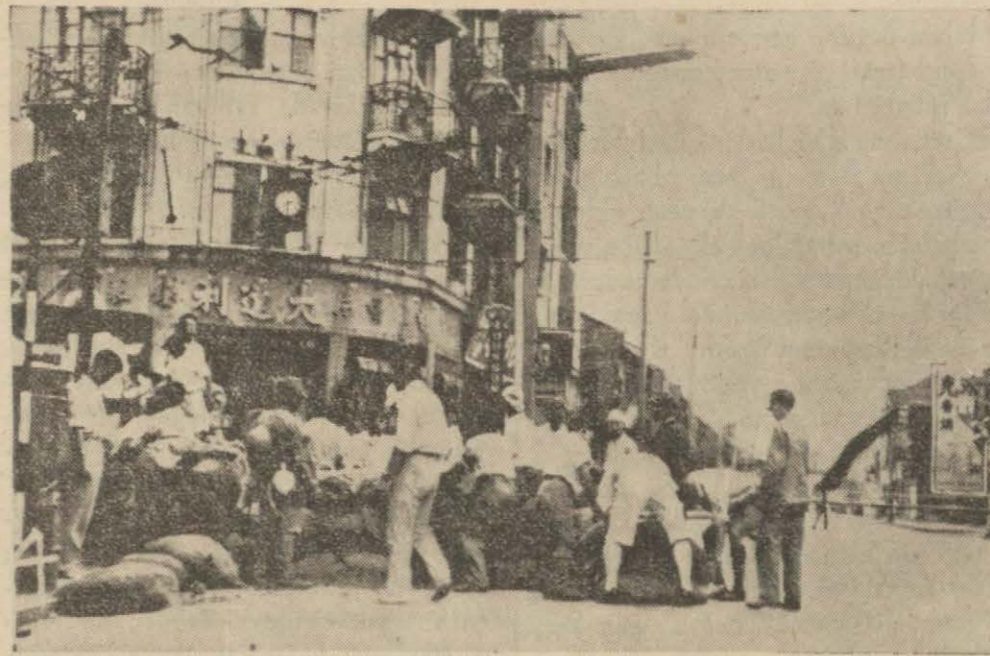
Yeniden tenzilât yapılan iptidai maddeler

Ankara 24 (Telefonla) — 937 mali yılı iptidai maddeler tenzilât cetveline itihâl edilmediği anlaşlan bazı maddelerde de tenzilât tabik olunması Heyeti Vekilece kararlaştırılmıştır. Tenzilât nisbetti şudur:

Tahta kutu, kundura ve tahtadan imalât yapan bühtân sanayi için %10, döşemelik muşambalar için %28, elbiselik muşambalar için %30, kurşun kalem için %30...

Uzakşarkta muharebe

Japonlar Çin mukavemetini kırdılar, bir şehri daha ele geçirdiler

Şanghayda sokak barikadlarından biri

Londra 24 (Hususî) — Uzakşarktan alınan son haberler, Japonların umumî taarruz devam ettiklerini göstermektedir. Şanghay cephesindeki muharebeler, bir boğuşma halini almıştır. Çinlilerin ısrarlı müdafaaaları, Japon kit'alarını bazı yerlerde müşkülâta düşür ediyorsa da Japonlar, plânlı taarruzlarında muvaffak oluyolar.

Bu sabah gelen bir telgrafo göre, Japon kit'aları, Paotingfu önünde Çin mukavemetini kırmış ve saat 9,45 te şehre girmişlerdir. Birçok Japon gemileri Tchekiang sahiline yaklaşmışlardır. Bir ihtimale göre, Japonlar bir ihraç hareketine hazırlanmaktadırlar.

Hava harbinin bilânçosu

Çin - Japon muharebelerinin başladığı 14 ağustostan 22 Eylülde kadar merkezi Çinde 284 Çin tayyaresi kaybolmuş, 152 tayyare düşmüş, 120 si de işe yarayacak halde muharebe harici kalmıştır. 48 Çin hangarı harab olmuştur. Japonların kaybettikleri tayyarelerin sayısı 38 dir.

Dün, Kanton üzerinde uçan bir Japon tayyare filosu, Bahriye Zabit Namzedleri mektebini bombardıman etmiştir. Yangtse nehrine Çinliler tarafından mayinler konulmuştur. Japon makamları, gemilere müteyakkız olmalarını bildirmiştir.

Japonya 23 ler komitesine girmiyor

Tokyo 24 (A.A.) — Hükümet, Cenevrede toplanacak olan istişari 23 ler komitesine heyet göndermemeğe karar vermiştir.

Tchang-Kai-Chek Nankin'den ayrıldı mı?

Tiyencin 24 (A.A.) — Domei ajansından: Henüz teyyüd etmeyen bir habere göre Tchang-Kai-Chek, beraberinde birkaç samimi dostu ile milli askerî meclis azası olduğu halde sabah tayyare ile Nankin'den hareket etmiş ve Monchang'a gitmiştir.

Çin Başvekilinin beyanati

Nankin 24 (A.A.) — Chiang-Kai-Chek, şu beyanatta bulunmuştur:

«— Nankin bombardımanları, askerî vaziyet üzerinde tesir icra etmeyecektir. Fakat Çin halkının ve bütün dünya milletlerinin Japonya'nın hattı hareketinin en olduğunu iyice anlamalarına medar olacaktır.»

Chiang - Kai - Chek, şimdiki hattı hareketinin Amerikan hakiki hattı hareketi olmadığını beyan etmiş ve Amerikan militle Amerika hükümetinin adaleti, hak ve nizamı daima müdafaa ve uzun Çin - Amerikan dostluk tarihini hatırlıyarak Çine, Japonya'ya karşı yapmakta olduğu mücadelede, sempati ve yardım göstereceklerine kani bulunduğunu söylemiştir.

Chiang-Kai-Chek ile refikası, bom -

Millî paranın kıymeti etrafındaki şayialar

[Başmakaleden devam] malûm bir seviyede bulunan paramızda değişiklikler vuku bulmaması esası muvafik bulduk ve onu güdüp gidiyoruz. Türkiye para işinde körkörüne hareket etmiyor. Memleketimizin de kendine göre bir para siyaseti vardır.

Cumhuriyet hükümeti, bilhassa bu para siyasetini dörtbaşı mamur olarak takip etmek için ki Cumhuriyet Merkez Bankasını tesis etmiş ve kendi sıkı nezareti altında paranın idaresini bu büyük müesseseye tevdi eylemiştir. Bütün dünya memleketteri kendi milli paramızın kıymetleri üzerinde değişiklikler yaparken biz gittikçe çoğalan bir altın karşılığ ile takviyesine ehemmiyet verdiğimiz paramızın kıymetini tutmağı esas prensip itihaz etmiş bulunuyoruz. Belki bir gün, biz de, yalnız şanj itibarile ihraçatımızı kolaylaştırarak tedbirler düşünebiliriz. Şanj paramın harici kıymetidir. Malûm - dur ki paralar kıymetinin iki türlü ölçüsü vardır: Harice karşı şanj kıymeti, dahilde mübadele vasıtılığ ile kıymeti. Tekniği çok ileri memleketlerde iki kıymet üzere ayrı ayrı tasarrufa imkân vardır.

Fakat biz halihazırda paranın şanj kıymetine dokunmağı dahi hatırıma getirmeyeceğiz. Türk paramızın kıymetine aid olan dedikoduların kulak verilmeyeğile değeri bir kıymetleri olamayacağı çok meydandadır.

Millî paramızın kıymetleri meselesi kararlıklarda fısıldaşlan sırlar olmaktan çıkmıştır. Bu mevzu bütün dünyada olduğu gibi bizde de açık konuşulabilir, ve böyle yapılmıca yukarıki mülahazalar, akıl ve mantık sahibi herkesin gözünde işte bu kadar sarahat ve kat'iyetle tesellî eder. Üsttarafı hakikaten lâf ve gıtaftan ibarettir.

YUNUS NADI

Hatayda hükümet daireleri İskenderuna taşınıyor

Adana 24 (Hususî muhabirimizden) — Hataydan alınan haberlere göre yaz münasebetile Antakya'ya nakledilen hükümet daireleri, tekrar İskenderuna taşınmaktadır. Sancak Delegatesi maiyeti, şimdilik yerlerinde kalacaklardır. Merkezün tamamen Antakya'ya kaldırılması pek muhtemeldir.

HEM NALINA MIHINA

Atatürk mektebi

İkinci Tarih Kurultayı, yalnız âlimlerin yeni yeni tezlerini ilim dünyasına sundukları bir kongre değildir. Dolmabahçe sarayının o büyük bir cami ihtişamı arzeden eski Muayede salonunda Kurultay münessebetile kurulmuş olan Tarih sergisi de, ayrıca mükkemmel bir ilim müessesesidir. Kongrede okunan tezler gibi sergide teşhir edilen esya ve resimler de çok öğretici bir kıymeti haizdirler.

Dün sabahtan öğleye kadar tarih öğretmenleri kafile kafile bu sergiye geldiler. Mütehassıslar profesörler tarafından öğretmenlere çok kıymetli malûmat verildi. Öğretmenlerle beraber dinlediğim bu kısa konferanslar cidden çok istifade ediydi. Adem babamızın ceddî, İngiliz âlimi Darwin'in iddiası gibi, maymun olup olmadığımızı bilmiyorum amma ceddî âlâmızın ormanlarda ağaçların üzerinde dolaşan ve ellerini kullanan sincab gibi bir hayvan olduğunu dün öğrendim.

Tarihten önceki devirlerden itibaren başlıyan bu kısa, fakat canlı konferansların dünkü serisi, Uygurlara aid kısımda nihayet buldu. 9 dan 12 ye kadar geçen üç saat içinde insanlık tarihinin büyük bir kısmı bir sinema şeridi gibi gözümüzün önünden ve kafamızın içinden geçmişti. Tarih hocalarının istifadesi benimkinden elbette daha büyük olmuştur. Çünkü, onlara, zaten az çok bildiklerimizi mevzulardan bahsedilmiş, bilgileri yenilenmiş ve eksik noktaları yasa tamamlanmıştır.

Serginin eski devirlere aid kısımlar gibi, Cumhuriyet devrine aid kısmı da çok güzel tertib edilmiştir. Geçen yaz Sovyet Rusyada muhtelif müzeleri ve bilhassa Leningrad'daki İhtilâl Müzesi - le Moskova'daki Askerî Müzeyi gezdikten sonra yazdığım bir yazıda, bizim de İnkılâb ve Cumhuriyet devrindeki faaliyetlerimizi gösteren böyle terbiyevî kıymetli haiz müzeler yapmamızı temenni etmişim. Dün bu temennimin daha âlâsile tahakkuk ettiğini gömekle bahtiyar oldum.

Başka bir temenni daha: Saraydaki sergi kapandıktan sonra, bu grafikleri, resimleri başka bir yerde halka teşhir etmelidir.

Birkaç yıl evvel, Alman ve onlardan naklen Fransız gazetelerinde matbaanın Gutenberg tarafından değil; başka bir Alman tarafından icad edildiği hakkında bir münakaşa çıkmıştı. Hatırdıma kaldığına göre, Mayans'lı olan Gutenberg'e karşı Kolonya'lı başka birini ileri sürmüşlerdi ve matbaayı icad eden adamın kendi hemserileri olduğu şerifini iki Alman şehri bir türlü paylaşamamışlardı.

Halbuki dün Tarih sergisinde matbaanın, Almanlardan çok evvel Uygurlar tarafından icad edildiğini ve Avrupa, henüz cehil, taassub, hatta vahşet içinde yüzkeren Uygur köylülerinin hukukî mukaveleler yapacak ve bunları kâğıd üzerine geçirerek teati edecek kadar medeniyette ileri gittiklerini öğren - dim.

Tarih sergisi bir mektebdir; Atatürk mektebi...

Silâhları bırakma meselesi

Cenevre 24 (A.A.) — Üçüncü komisyon, silâhları bırakma meselesi hakkında kısa bir müzakere eden sonra mahdud bir komiteye, şimal devletleri tarafından verilmiş olup azadan olan devletlerden silâh, mühimmat ve harb malzemesi imalının ve ticaretinin millî kontrolün tesis edilmesini istihdaf eden karar suretlerini tetkik ve itnam edecek komisyonun cumartesi günü öğleden sonraki içtimaına yetiştirilmeğe memur etmiştir.

Suçlu Seyid, Ankarayı sayıklıyor

Elâziz 24 (Hususî muhabirimizden) — Mevkuf sergerde Seyid Rıza bugünlerde hep doğunmekte, vaktile dehalet etmedeğin yamaktadır.

Suçlu Seyid, derman Ankarayı sayıklamakta ve oraya gönderilmesini ısrarla istemektedir. Muhakemeye çok yakında başlanacaktır.

Amerikan boksörü galib

Newyork 24 (A.A.) — Amerikan boksörü Apostoli Avrupa şampiyonu Fransız Marcel Thile'i yenerek yarıyağır Avrupa şampiyonu olmuştur.

Hakem, Fransız boksörü gözünden yaralandığından maçı onuncu ravunda tatil etmiş ve Apostoli'yi galib ilân eylemiştir.

Saat 6 dan sonra Gazetemizde Her iş için

24298 e telefon ediniz

Küçük hikâye

Bir Çin hikâyesi

Şerif Hulûsi

«Genc kızlar, bir gül kadar temiz kok malsınız. Bunun için, nefsinizi yedi günahattan koruyunuz!»

Çinli Ma-Ku-Liu, her gece Japon kızına: — Budda mabedinden uzak bir yere, ormanlara gidelim! dedi. Sana nefsin şeytanların elinden kurtarıyorum bir insanın felâketlerini anlatacağım. Sakın, ağlama! Nefsini yenemeyecek kadar zavıf olanlara Budda bile acımadı, sen ne diye acıyacaksın.

Yuvarlak yüzü, ve gözlerinin içi gülen küçük kızla, tırnakları uzamış, avurtları çökmüş, yüzü günah lekeleriyle buruşmuş ihtiyar kadın mabedlerden uzak bir yere doğru yürüyordu. İhtiyar devam ediyordu:

«Şehrin bütün bahçeleri, insanları hasta etmek için en tahrik edici çiçeklerle bezenebilirdi, güneş kameriyelerin altında gelinlik elbiselerine ibrisinden eğer derha işliyen kızların göğüslerine ve cacaklarına rüyalarını aldatan sıcaklığı serpebilirdi, tabiat bizi kendine çekmek için bütün sıhrını ve ağıftelligini kullanabilirdi; fakat hiçbir genç kız bu çiçeklerin kokusuna, güneşin sıcaklığına, tabiatın fetanlığına bir erkeğin arzularını söndürmek için boğuşmuyordu. İlk ve son sevgili olan kocasının kucağında bir gül kadar temiz ve ilk bir koku ile kokmalydı. Vücudünün hiçbir uzvu erkeğin arzularını şüphesini telkin etmemeliydi. Onun için dünyanın hiçbir yerinde genç kızlar, Çindekiler kadar körpe ve tüze değildiler.»

Nehir kenarına, büyük bir bahçenin kameriyeleri gibi, dizilmiş olan köyün sarmışıklarla süslü evleri epey uzaktı kalmıştı. İhtiyar kadın uzamış parmakları ile alına dokülen saçlarını bukererek, fesad dolu gözlerle genç kıza baktı ve:

— İnsanlardan uzakta, dedi. Şu yamacın arkasındaki ormanda bir su bacağı vardır. Orada bizi hiç kimse görmez.

Bir sır öğrenmek teessüsü buraya kadar gelen genç kızın gözlerinde bariz bir endişe seziliyordu:

— Uzaklara gitmiyim, dedi. Ormanlardan korkuyorum. Çin güneşleri insanda dehşet ve endişe uyandırıyor. Şu rüçacı bir yere oturalım.

— Sana Çin güneşlerinin sırrını anlatacağım. Beni anımdan babamdan, kızlığımı sevebileceklerden, en kötüsü, aşk sarhoşluklarından bütün hayatıma uzaklaştıran insanın, güzelliğimi için methiyeler söyleyerek iftitemi aldattığı suyun başına gideceğiz.

Genc kız fazla ısrar etmedi. Yürüdüler, yamacı aştılar, orman göründü. Biraz daha yürüdüler, en parlak ve sırtlı yerleri yosunlarla örtülü suyun başına geldiler. Bir taşın üstüne oturdular. Genc kız küçük ve parmakları gizli hislerin iştili hasile gerilmiş ayaklarında suyun güneşte parlayan yerlerine daldırdı. İhtiyar kadın suyun ışık damlaları gibi üstünde parladığı bu güzel ayaklara baktı. Sonra, çorabını çıkardı, sıyahlaştı ayaklarını yıkadı, suya daldırdı. Uzun müddet suyu ve sudaki ayakları seyrettiler. Genc kız bekâretin yüzü bir kırmızılık halinde yükselen utançlığını gizliyemiyordu. İhtiyar kadın her şeyi, çıplak vücudunun güneş döndürmüş, ışıltı yıkanmanın sevincini duyuyordu.

İhtiyar kadın, imrenerek ve genclik arzularıyla bir körpe Japon kızının tatlı gözlerine baktı ve:

— İşte böyle güzel bir gündü! diye söze başladı. O zaman kadar ne bahar, ne yaz, ve ne de güneş içime beni hayata davet edecek bir sibirle girememişti. Eymir her senen korunda bir başka güzelliğe sevgilerle geldiğini gördüm, fakat bende sevmek arzularını muhakkak baharı inkâr etmeye mecburdum. Ben kaçıkça peşimden koşar, rüyalarım da bile beni rahat bırakmazdı.

«Bende bir hatıra bırakmış senelerin on birincisiydi. Annem kışın bana, o senenin yeni ipliğe dokunmuş beyaz bir elbise yapmıştı; evimizin, penceresi bahçeye bakan odasında, sarı ve solgun yapılarını topraklara gömmüş ağaçların yeşereceği ilk ve yeşil günlerde giyeceğim bu elbiseye, bilinmedik bir takım arzular duyarak, beni felâketlere karşı koruyacak en güçlü kuvvetli ejderhalardan birini işledim. Onu benim kadar canlı hale getirmek için bütün zevkimi, bazan gecelerimi feda ettim.

«Günler geçti. Ejderhalar biriken iki, iki iken üç oldu, beni yedi nevi günahattan kurtaracak bu cehennemî şeytanlara hayat bahsetmek için kırmızı ile mavî rengi kullandım.

«Bahçede ilk badem çiçeğini gördüğüm gün, aynı çiçeğin dalında bir bülbülün öttüğünü iddian. Hiçbir bülbül sesi bana bu kadar yakın gelmemişti; hiçbir badem çiçeği, tazeliğini, bana, bu derece fisunla kabul ettirememişti. Kendi kendime: «Bu sene bahar beni korkutuyor, her seneden daha fazla bir çekiciliği var!»

şen tabiat değildi, bende bilmediğim bazı şeylerin hareketini, hatta içimde ayak seslerini işitiyordum.

«Evet, bugünkü kadar güzel bir gündü. Rükama üzerine beni günahlardan koruyacak en kuvvetli ve canlı ejderhaları işlediğim beyaz ipek elbiseyi giydim. Annem yüzünde ve gözlerinde gizliyemediği bir annelik gururunu beni yanaklarımdan öptü. Saçlarını kendi eline taradı, küçük küçük topuzumu o yaptı, dayanamadı, bu sefer almından öptü. Güzelliğimi ayınada seyretmek istedim. Her kadın gibi, bugün ilk defa güzelliğimin şöhvətini duymak, kendimi güzelliğimle aldatmak, ve bugünün hatırasını bir sır olarak içimde saklamak istemişim. Bu ihtiyaç beni doğurdu. Akşama doğru gün karşılarında kızırmak, uzaktan, memleketimiz tanımadığı insanlardan birinin geçtiğini gördüm. Oturduğum odanın penceresine, ve sonra da bana çok dikkatle baktı. Birkaç gün, ben çenereye bakar, diye gece ile gündüzün kavuştuğu saatleri bekledim. Hiç geçmedi, pencereye bakan olmadı. Günlerce gözüm kendisine bakacak insanı beklemek için yoruldu.

«Evlence, bir çocuk ruhu kadar derin bir sükün içinde devam eden uykumu, şimdi gecede birkaç defa gördüğüm rüyalar, yüzümü ve vücudümü uyandıktan sonra hayal meyal hatırladığım bir insanın etime aradığı rahatlığı veren okşama ve bu okşama ile başlayan zengin bir zevk anları bulandırmaya başlamıştı. Sabahları kendimi yataktan kalkmamak derecede yorgun hissedirdim. Kaşkı, bütün genç kızlığımın sarhoşlukları bu rüyalarda gömülü kalsaydı, ve ben arzularını rüyalar haricinde yaşamaktan öğrenen, çapkınlıklarını insanlardan olduğu kadar, kendinden de saklayabilen, ve hatırladığı zaman yüzü kızartmayan en baş döndürücü zevkleri beslemiş bir insan olarak yaşayabilseydim! Bunu yapamadım.

Kendimi, rüyalarımın çıkmağa zorlayan ben miydim? Yahud bir başkası mıydı? Bunu da bilmiyordum.

«Gene günlerden bir gün, sıcağın bunalmış, annemin zorile su kenarına geçmeye çıktım. Cıvarda otlayan sürüler arasında dolmak için buralara kadar uzandım. Saf çoban bana ağaçdan kurbasile su ikram etti. Sonra da, arasıra buralarda, bizim memleketten olmayan bir adamın dolacağını, tuhaf bir hâdise diye anlattı. Epeydir unuttuğum aldatılmak arzularını kamçılamıştı. Artık, annemin ısrarına lüzum kalmadan, kendi isteğimle buralara kadar gelmeğe başladım.

«Bir sabah, otlar, ağaçlar henüz ıslak, beyaz kuzular henüz mahmurken, arkamda itina ile işlediğim yedi ejderhâli elbiseleme buraya geldim. Şu devrimmiş çam kütüğünün üstüne oturdum. Işıklar beraber yere inen ve gitteğe bana yaklaşan sesleri dinliyor, ve içinde anlamıyız bir hazzın sevincini duyuyordum.

Gözlerimde, benim gözlerindeki kadar saf bir eda, bazan ayınada seyrine doyan bir eda, dudaklarında başlayan ve benim bilmediğim sevinçleri götüren garib bir veced içindeydim. Vücudüm dede, dudaklarımdakine benziyen sonsuz bir rahatlık hissediyordum. Erkekten farklı olduğumu bildiğim gündenberi sabahları yorgun olan hislerim, şimdi, tatlı bir huzur içindeydiler. Veced, rahatlık, huzur, ve bu hisleri saran sevinç hiç bitmesin istiyordum. Göz kapaklarını araladım. Derhal, onları bir daha açılmamak, ebediyen körleşmek üzere kapamak istedim. Beni öpen, beni okşayan, vücudümü hislerle saran insanı, hulyalarının insanı zannediyordum. Beni öpen bütün kasabanın tanıdığı meşhur Şi-Ra-Tu idi, ve bu adam, Budda mabedinden koğulmuştu. Beni yalnız kuzular, güneş ve ağaçlar gördü, zannederek teselli bulmağa çalışırken, evde annemin, babamın benimle konuşmadıklarını, bana bir günahkâra acı gibi baktıklarını gördüm.

«İşte o gündenberi, Budda mabedine giremeyen, bu mabede girmiyen bütün fenalıkları yapan bir insanım. Beni kimse sevmeydi, ben çok sevdim. Beni herkes koğdu; ben, bana kötülük etmiş hatıraları bile içimden koğmağa çalışmadım.

«Bal renkli gözlerini, bundan sonra, birçok kötü hayaller bulandırabilir. Onun için, gözlerini fazla ışıktan koru! Saçlarını, bakışlarıyla bile olsa, başkalarının okşamalarından esirgemelisin! Hatırla ki, beni bir cadı haline sokan arzu, gözlerimin karanlıkta bile başkalarına bakmak, saçlarını anneme taratmak ihtiyacı başladı.»

Genc Japon kızile, ihtiyar cadı ağır ağır yürüyerek tepeyi indiler. İkisinin de gözleri yaşlıydı. Bir maziye, diğer istikbaline ağlıyordu.

— Kedinizi bularda seyretmeye hakınız var. Bcni bile, gözlerinizi ve dudaklarınızı kucağında sallayan bir akar su olmadığuma teessüf ediyorum.

«Bu cümle beni sarhoş etti. Fakat, kızıştım. Bana sokulmak isteyen bu insanı kendime uzak bulmuşum. Derhal ayağa kalktım, koruya doğru yürümeye başladım. Beni baktı etmesini istiyordum: Etmedi. Müteessir bir halde eve döndüm. Odama kapandım. Ağlamak istiyordum. O zaman duyduğum bu ihtiyacı, şimdi manasını anlıyorum: Sevim!

«Günler geçti, baharı yaz, yazı sonbahar kovaladı. Karşıma, beni sarhoş edecek, bir genc kıza en can alıcı yerinden vuracak cümleleri söyleyen bir erkeğin çıkmasını bekledim. Artık, hislerim, daha açıkça söyleyeyim, iftetim aldandı. Mağî arzular hale gelmişti. Budda'yı ve emirlerini unuttum. Din değiştirmiş bir insanım. Zaten kadınlar dinlerini, dinleri gibi kendilerini kolayca değiştirirler. İçimde büyük bir boşluk vardı; arzularım bu boşluğa ellerini uzatmışlar, ondan kendilerine göre, bazı taleplerde bulunuyorlardı.

«Şu, ilerideki devrimmiş çam ağacını görüyor musun? İşte, o ağaç bana büyük bir felâketin, yüzüme baktığın zaman gördüğüm iğrenç çizgilerin manasını hatırlatır. Günahkârlığı, genc kızlığı, gözyaşlarımla da olsa, hatırlamak için arzulara buraya geldiğim olur. Ellerini uzaklara, maziye doğru uzatır, karanlık ve karmakarışık hayaller arasından gençliğimi, saçları annesi tarafından örülen bir zamanki Ma-Ku-Tiu'yu kucağım.

«Gene günlerden bir gün, sıcağın bunalmış, annemin zorile su kenarına geçmeye çıktım. Cıvarda otlayan sürüler arasında dolmak için buralara kadar uzandım. Saf çoban bana ağaçdan kurbasile su ikram etti. Sonra da, arasıra buralarda, bizim memleketten olmayan bir adamın dolacağını, tuhaf bir hâdise diye anlattı. Epeydir unuttuğum aldatılmak arzularını kamçılamıştı. Artık, annemin ısrarına lüzum kalmadan, kendi isteğimle buralara kadar gelmeğe başladım.

«Bir sabah, otlar, ağaçlar henüz ıslak, beyaz kuzular henüz mahmurken, arkamda itina ile işlediğim yedi ejderhâli elbiseleme buraya geldim. Şu devrimmiş çam kütüğünün üstüne oturdum. Işıklar beraber yere inen ve gitteğe bana yaklaşan sesleri dinliyor, ve içinde anlamıyız bir hazzın sevincini duyuyordum.

Gözlerimde, benim gözlerindeki kadar saf bir eda, bazan ayınada seyrine doyan bir eda, dudaklarında başlayan ve benim bilmediğim sevinçleri götüren garib bir veced içindeydim. Vücudüm dede, dudaklarımdakine benziyen sonsuz bir rahatlık hissediyordum. Erkekten farklı olduğumu bildiğim gündenberi sabahları yorgun olan hislerim, şimdi, tatlı bir huzur içindeydiler. Veced, rahatlık, huzur, ve bu hisleri saran sevinç hiç bitmesin istiyordum. Göz kapaklarını araladım. Derhal, onları bir daha açılmamak, ebediyen körleşmek üzere kapamak istedim. Beni öpen, beni okşayan, vücudümü hislerle saran insanı, hulyalarının insanı zannediyordum. Beni öpen bütün kasabanın tanıdığı meşhur Şi-Ra-Tu idi, ve bu adam, Budda mabedinden koğulmuştu. Beni yalnız kuzular, güneş ve ağaçlar gördü, zannederek teselli bulmağa çalışırken, evde annemin, babamın benimle konuşmadıklarını, bana bir günahkâra acı gibi baktıklarını gördüm.

«İşte o gündenberi, Budda mabedine giremeyen, bu mabede girmiyen bütün fenalıkları yapan bir insanım. Beni kimse sevmeydi, ben çok sevdim. Beni herkes koğdu; ben, bana kötülük etmiş hatıraları bile içimden koğmağa çalışmadım.

«Bal renkli gözlerini, bundan sonra, birçok kötü hayaller bulandırabilir. Onun için, gözlerini fazla ışıktan koru! Saçlarını, bakışlarıyla bile olsa, başkalarının okşamalarından esirgemelisin! Hatırla ki, beni bir cadı haline sokan arzu, gözlerimin karanlıkta bile başkalarına bakmak, saçlarını anneme taratmak ihtiyacı başladı.»

Genc Japon kızile, ihtiyar cadı ağır ağır yürüyerek tepeyi indiler. İkisinin de gözleri yaşlıydı. Bir maziye, diğer istikbaline ağlıyordu.

Erzurum Defterdarı

Erzurum Defterdarı Naci Sıral tedavi için İstanbul gelmiştir.

ÖLÜM

Abka müesseseleri İstanbul şubesi şefi Arifin babası ve Akba sahiblerin den Bilâlin dayısı Yanya İbrahim Han'ın vefatı üzerine İstanbul'da vefat etmiştir.

SİNEMA

Gloria Swanson artık evlenmeyecek!

Artist: «Saadet gök kuşağının yedi renkli ucuna benzer ki kökü kalbimizde olmazsa ona erişemeyiz!» diyor

Gloria Swanson, işte size doğru sözlü, doğru özlü bir kadın. Ne 39 yaşında olduğunu, ne de 24 senedir beyaz perdede faaliyet göstermekte bulunduğunu saklamıyor. İdeal bir koca bulmak için dört defa evlendiğini, dördünde de sadete erişemediğini ise her yerde uluorta söylemekten çekinmiyor. Son zamanlarda Herbert Marshall ile ismi sık sık bir arada zikrolunmağa başlamıştı. Herkes onu beşinci defa evlenecek ve bu İngiliz aristile de mes'ud olup olamayacağını tecrübe edecek zannediyordu, lakin bu tahminler boşa çıktı. İki senedir hiçbir film de çevirmedi. Fakat şimdi yeniden çalışmak sevdi.

«— Dinlenmeğe hasrettiğim iki sene zarfında, diyor, çok düşündüm. Her zaman saate bakıp daldım. Fakat ağrıyla yelkovanaya değil. Sanıye iğnesine. Neticede anladım ki hayatta hal yoktur. Mevcud olan mazi ve istikbaldir. İnsanlara istikbal için çalışmak lâzımdır. Binalenaleyh tekrar mücadele atılmak, muvaffak ve mes'ud olmak arzusunudayım.»

Hususî hayatında Gloria halihazırda pek de bedbaht sayılmamak icab eder. Çünkü yuvasında üç tane yavrusu vardır. Genc kız veya vefasız kadın rollerine çıkar. Annenin ismini taşıyan Gloria.. Bu kız, ilk kocası Herbert Somborn'dandır. Vaktile evlâd edindiği Joseph ise 14 yaşına basmıştır. Son kocası Michael Farmer'den olan Michelle ise 5 yaşındadır.

Yeniden başlayacağı san'atkârane hayatında da muvaffak ve mes'ud olacağı şüphesizdir.. Çünkü temsil hayatına Mack Sennett'in komedilerinde oynamağa

Gloria Swanson

makla başlayan Gloria zeki, metin ve iradeli bir kadındır. Sessiz «Madame Sans-Gêne» i Fransızların meşhur Rejane'ine kadar mükemmel oynamış, gence sessiz «Yağmur» filminde ise Sadie Thompson'u mahirane yaşattı.

«— Bundan sonra, diyor, tabiidir ki genc kız veya vefasız kadın rollerine çıkarım. Gayim, beyaz perdede insanî tiplerin canlandırılmak olacaktır. Benim fantezicilikle isim yok.. His, teessür, heyecan nerede varsa ben oradayım.. Ruhumda bu temayülü de yapmamam. Olsun muhakkak ki hiçbir şey yapmamam. Çünkü saadet ve muvaffakiyet, gök kuşağının yedi renkli ucuna benzer ki, onun kökü kalbde olmayınca insan kabil değil ona erişemez!»

Bir iki satırla

«Venedik» sergisinde alman neticeler

«Venedik» sinema sergisinde gösterilen filimlerden mükâfat kazanan bazı kordelârlardan muhtelif zamanlarda müteferrik suretle bahsetmiştik. Bugün oradaki neticeleri umumi bir şekilde hulâsa etmek istiyoruz: «Volpi» kupasını Emil Janings'in «Der Herscher» filmi, ecebileler mahsus Mussolini kupasını Fransızların «Bir Balo Hatırası» kordelâsı, İtalyanlara mahsus Mussolini kupasını Scipio Africanus filmi, milletler kupasını İngilizlerin «Büyük Victoria» kordelâsı, Halk Kültürü Vekâletinin kupasını İngilizlerin «Fil Hizmetçisi» filmi ve İtalyanların «Sinyor Max» kordelâsı, mütebaki mükâfatları da Fransızların «Büyük Hayal», ve «İngiltere Tacının İncileri», İtalyanların «Conditoire» kordelâsı, Amerikan artisti Bette Davis'in bir filmi, Walt Disney'in «Micky Maus» lan kazanmışlardır.

★ Danielle Darieux Amerikaya hareket etmeden evvel son filmi «Emniyet Suistimal» kordelâsının senaryosunu yazmış olan fransızca «Paris - Soir» gazetesinin muharrirlerinden Pierre Wolf'a veda için gazete idarehanesine gitmiş, o sırada oraya ziyaret için gelmiş olan Ramon Novarro ile görüşmüş, tanışmıştır. Ramon, Danielle'e Holivud hakkında uzunuzadıya malûmat vermiştir.

«Fanny» Amerikada yeniden çevrilecek...

«Topaz», «Cesar» ve «Marius» piyeslerinin müellifi nüktedan muharrir Marcel Pagnol'un vaktile Fransada film olarak çevrilmiş olan «Fanny» namındaki eserinin Amerikada kordelâ yapılmak hakkını M. G. M. şirketi satın almıştır. Başrolü oynayacak olan erkek artistler de şimdiden seçilmiştir. Wallace Beery fransızca kopyasında Raimu'nun ve Frank Morgan da Charpin'in temsil ettiği rolleri canlandıracaklardır.

★ Pariste bulunan William Powell Fransız gazetecilerini kabul ederek onlara Amerikaya döndüğü zaman içinde başrolü oynayacağı film hakkında malûmat vermiştir. William bu kordelâda muhayyel bir devletin başvekilinin uşağı rolünü temsil edecek ve bazı nağihani vak'alar neticesi olarak mühim bir şahsiyet olarak çıkacaktır. Bu filimde partöneri şimdiye kadar hiç tanımadığı, yalnız «Sabahın Kanadları» namındaki İngilizce filimde seyrettiği Annabella olacaktır.

★ Fransada 10 teşrinievvelde «Cheri - Bibi» isiminde bir film çevrilmeye başlanacaktır. Bu kordelânın sessiz yapılmış olanı vaktile çok büyük bir muvaffakiyet kazanmıştır. Seslisinin çevrilmesini rejisör Leon Mathot deruhde edecek, başrolü Pierre Fresnay oynayacaktır.

En son zaferi olan
KİTARALAR ÇALARAKEN
Ahenkdar ve başdöndürücü filmde en tatlı ve nefis şarkılarını söyleyecektir.
önümüzdeki pazartesi akşamı
TINO ROSSI SÜMER sinemasında

BUGÜN MELEK Sinemasında
NAMUS BORCU Oynayanlar: BARBARA STANWYK ve ROBERT TAYLOR
(Fransızca sözlü) AŞK- SAADET ve GÜZELLİK ŞAHESERİ

Gedikpaşa A Z A K sineması Çarşıkapı
Yeni sezona başlamıştır. İstanbulda ilk defa Herkesin bah'ettiği büyük Jönprönye GRETA GARBO'nun sevdiği ROBERT TAYLOR'un son filimlerinden
KADINLIĞIN SIRRI

RADYO

Bu akşamki program

İSTANBUL:

12.30 TABAKLA Türk musiki - 12.50 havâdis - 13.05 muhtelif plâk neşriyatı - 14.00 SON - 18.00 İkinci Türk Tarih Kurultayının neşri (Kurultayın müteakib toplantı gün ve saatleri her toplantı sonunda bildirilecektir) - 18.30 plâk dans musiki - 19.30 konferans: Dr. Salm Ahmed (Maddî, manevî iyi yetişmeğe imkân olan haller) - 20.00 Cemal Kâmil ve arkadaşları tarafından Türk musiki ve halk şarkıları - 20.30 Ömer Rıza tarafından arabca söylev - 20.45 Belma ve arkadaşları tarafından Türk musiki ve halk şarkıları, (Saat ayarı) - 21.15 tango ve caz orkestrası - 22.15 Ajans ve Borsa haberleri ve ertesi günün programı - 22.30 plâka sololar, opera ve operet parçaları - 23.00 SON.

BİYANA:

15.00 Karışık yayın - 20.15 ASKERİ BANDO - 21.05 CAZBAND TAKIMI - 22.05 musikiîl emayet hikâyesi - 22.45 MUSİKİ - 23.15 muhtelif haberler - 23.25 EĞLENCELİ KONSER.

BERLİN:

17.05 MUHTELİF MELODİLER - 19.05 gramofon, günün halk şarkıları - 20.20 EĞLENCELİ MUSİKİ - 21.05 haberler - 21.15 MUSİKİLİ PİYES - 23.05 hava, haberler, spor - 23.35 dans musiki.

PEŞTE:

18.35 ORKESTRA KONSERİ - 19.35 röportaj - 20.10 Macar halk şarkıları - 20.55 komedi, haberler, hava - 23.05 GECE KONSERİ - 24.05 CAZBAND TAKIMI - 1.10 son haberler.

BÜKRES:

19.05 ORKESTRA KONSERİ - 20.10 gramofon, konferans, dans plâkaları - 22.10 MUSİKİ - 22.35 hava, haberler, spor - 22.50 KONSER - 23.50 haberler.

BELGRAD:

18.05 halk şarkıları, konferans, gramofon - 19.35 VIYOLONSEL KONSERİ - 20.05 gramofon, ulusal yayın, haberler, Sırb genci - 22.35 DANS MUSİKİSİ - 23.05 haberler - 23.25 KONSER - 24.05 DANS MUSİKİSİ.

LONDRA:

19.05 MUSİKİ - 20.05 ORG KONSERİ - 20.25 karışık yayın - 21.05 AÇIK HAVA KONSERİ - 22.45 konuşma - 23 ORKESTRA VE SAN - 23.30 DANS ORKESTRASI, istiharat esasında haberler, hava ve sair.

PARİS (P.T.T.):

17.35 ORKESTRA KONSERİ - 19.35 gramofon, haberler, eğlenceîl yayın - 21.35 OPERET YAYINI - 23.35 haberler, gramofon, hava - 24.05 komedi.

ROMA:

18.20 MUSİKİ - 18.55 karışık yayın-21.45 KARIŞIK MUSİKİ - 22.05 OPERA YAYINI, istiharatlerde haberler, en sonra dans musiki.

Teşekkür

Refikam geçenlerde sokaktan geçerken bir evden atılan tüfekle yaralanmıştı. Kendisine ilk müdahavati yapmak hususunda isticval ve gayretini gördüğümüz Bakırköyü doktor Bay Peştemalcıya, hâdisenin failini derhal bulma zabıtâ memurlarına ve günlerce süren tedavisi esasında büyük ihtimalları sarfeden İstanbul Üniversitesi ikinci cerrahî ve göz seririyatları ordinarîyus profesörleride doçent ve asistanlarına, Haseki hastanesi Başhekimî ile bütün hekim ve hastabakıcılarına, hatırlamak lütf ve nezaketinde bulunan dostlarımızla akrabama karşı derin minnet ve şükranlarımızı arz ederim.

Borsa Komiserliği Kambyo - Nükud müdürü Hasan Tahsin Erez

Müessif bir ölüm

Servetifünus (Uyanış) gazetesinin abone ve postacı, Ahmed İhsan Matbaasının kırk senelik emektar memuru Ahmed Rahmî uzun zamanıdır müptelâ olduğu hastalıktan kurtulmayarak vefat etmiştir. Cenazesi dün Kasımpaşa'daki hanesinden arkadaşlarının göz yaşları arasında kaldırılarak Kulluklardaki medfîne bedesine tevdi olunmuştur. Allahtan kendisine rahmet diler, kederinde ailesine sabırlar dileriz.

ARKADAŞ!

Sıcak, Rahat, Temiz, Emin, Lüks, En güzel, Repertuarı en zengin SİNEMA:

İSTANBULDA
ALEMDAR
Hiçbir masraftan çekinilmedi

ERTUĞRUL SADI TEK

Bu gece (BÜYÜKDERE) Aile tiyatrosunda (Artistler arasında) ve (KILIBİK)

« Dünyanın en betbaht adamı »

« Çelik ciğerli » adam hatıratını yazıyor

İki defa ölüp dirilen zavallı Fred Snide, bir külçe-den ibaret vücudüne, enkaz seyredir gibi bakıyor

Amerikalı bir milyarderin oğlu olan Fred Snide'in, Pekin'de bulunduğu esnada felce uğradığı ve hastalığın ciğerlerine kadar sirayet etmesi üzerine kendisinin «çelik ciğer» denilen sun'i teneffüs makinesi içine konulduğu malumdur.

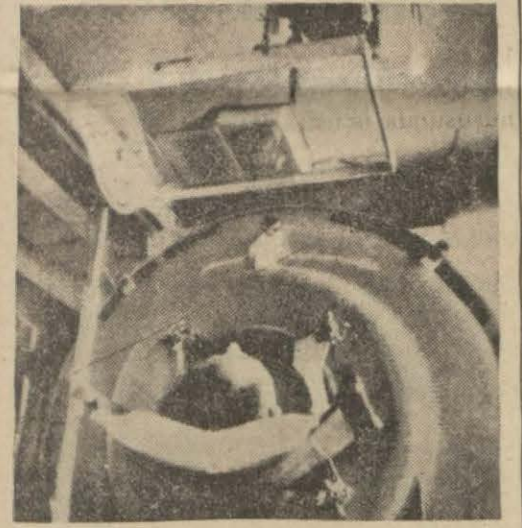
Bütün ömrünü bu çelik ciğer içinde geçirmiş mahkûm olan Fred Snide'in hayatı hakkında, hastabakıcısı Mis Gadoh, bir takım hatırat neşretmiştir.

Bu hatıratla, Snide'in hayatına dair çok şayanı dikkat tafsilât vardır. Mis Gadoh, «çelik ciğerin» ölümden ilk kurtardığı bu hasta hakkında ezümle şunları söylüyor:

« Uzun zamandanberi hastabakıcılık ediyorum. Meslekî hayatımda ilk defa şiddetle mütehayyir oldum. Birincisi M. Fred Snide'in öldüğünü gördüğüm zaman. İkincisi, M. Fred Snide'in ikinci defa öldüğünü gördüğüm zaman. Evet, kat'iyetle söyleyebilirim ki, M. Snide iki defa ölmüştür.

İlk vefatı, Pekin'de vuku buldu. Geçirdiği tayyare kazası neticesinde, kendisine felc geldi. Nefesi durdu, kendisini hayata avdet ettirmek için, sun'i bir teneffüs cihazına müracaate mecbur kaldı. İkinci ölümlü Şanghayda. Son defa, kendisini Amerikaya getirirken, vapura bindireceğimiz sırada. M. Snide'i, gemiye bindirebilmek için makineden dışarı çıkarmak icab etmişti. Çıkarıldıktan birkaç saniye sonra öldü. Ciğerleri artık teneffüs etmiyor, kalbi çarpıyordu. Üç dakika sonra, onu, gemide bulunanlar diğer bir makinenin içine yerleştirdiğimiz zaman tekrar teneffüse başladı, yani, üçüncü hayatına adm etti.

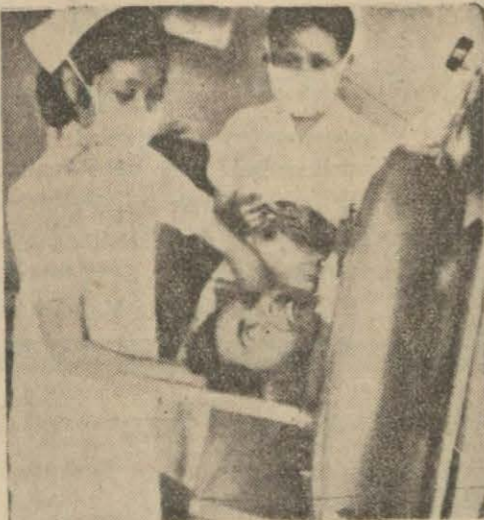
Fred Snide'in hayatı inanılmayacak bir garibedir. 27 yaşında olan bu genç, hastalığının bütün dehşetini bildiği halde, kendi mevcudiyetine, meselâ Pompey harabelerini, yahut büyük bir feâketin bıraktığı enkazı seyreden bir seyyah gözüle bakmaktadı.

Hasta, bir camkâna yerleştirilen kitabı yattığı yerde okumak suretile vakit geçiriyor

Her sabah, uykudan uyandıktan sonra, benden gazeteleri ister ve ben, belli-belli gazetelerin sütunlarını, bir ayna tertibatı sayesinde, onun gözünün önünden geçiririm. Bir saat kadar bu müteale ile vakit geçirir. Sonra, bir miktar su ve alkolle yüzünü, sade alkolle de, makinenin içinde kalan vücudünü temizler.

Bundan sonra, kahvaltısını eder. Aynı önüne konulan döner masa üzerindeki yemelerin arasından beğendiğini intihab eder; elleri makinenin içinde mahpus bulunduğu için, yemeğini ağzına ben veririm.

Hastanın vücudü tamamen silindir içine yerleştirilmekte ve yalnız kafası haricde bırakılmaktadır

Bu iş de bittikten sonra, Fred Snide, kâtibine yazı yazdırmağa başlar. Bu yazı, hastanın hatıratıdır. Snide, «Dünyanın en betbaht adamı» ismiyle bir kitab halinde neşretmek istediği bu hatıratında, hayattan istifade edemeyen bir insan için, hayatın ölümlü demek, hatta ölümden de beter bir şey demek olduğunu, hastalığının, başka hastalıklarla kat'iyyen kabili kıyas olmadığı, ölümlü hayat arasında bir hatırat olduğunu, kendisinin de o çizginin tam üzerinde yaşadığını, sadece görme, temaşa etme, korkmağa ve atılmağa mahsus bir çift gözden ve iradesine itaat etmeyen, külçe halinde bir uzuvyetten ibaret olduğunu anlatacaktır. Snide, kendisini, bir uçuruma yuvarlanmış, fakat dibe giderken bir kayaya tutunmuş dağ seyyahına benzetmekte, bu kayayı da ha koptu, ha kopacak şekilde sarsan bir kaya diye tarif etmektedir.

Snide'in makinesi, boşluk esasına üzerine imal edilmiştir. Makine işledikçe, içerisindeki boşluk, hastanın göğsünü şişirmek suretile, ağzından ciğerlerine hava dolmasını temin ediyor ve dakikada yirmi teneffüs hareketile hayatını kurtarıyor. İlk zamanda, hasta çok zor teneffüs etmiştir. Aktı ay, bu sun'i teneffüse alışmamış, makinenin her hareketinde dilini yutacağı gibi sıkıntılar geçirmiş ve buna mâni olmak içinde, dilini dışarıda tutmak icab etmiştir.

Fred, mükemmel surette çince öğrendiği için, çince Konfüçius'un hayatına dair bir eser tercüme etmekle meşguldür. Fakat bunu, babasından gizli yapıyor. Çünkü, oğlunun, günün birinde bu sun'i teneffüsten de mahrum kalacağını, mütemadiyen zayıflayan kemiklerinin, bir gün gelip makinenin tazyikine tahammül edemeyeceğini bilen babası, onun çalışıp yorulmasını istemiyor.

Fred'in hayatından ümidi kesmiyen tek kişi Çinli doktor King'dir. Doktor King, hastanın kaburgalarını çekip iterek ciğerlerde tabii teneffüs hareketinden farkı bu şehik ve zifir tevlid etmek suretile işleyen, altın kurgularla mücehhez bir alet icad etmiştir. Fred'i bu sayede kurtaracağına kat'iyyen kanıtlıdır.

Maamafih, Fred'in babası, Çinli doktorlara asla itimad göstermiyor. Çünkü, hastanın teneffüsü için lüzum görülen «çelik ciğer» Peiping şehrinde alınıp götürüldüğü zaman, bir Çinli doktor buna itiraz etmiş, hatta, Peiping'in yegâne teneffüs cihazını yabancılar ver-

İktisadî hareketler

Yunanistanla ticaretimizde yeni bir safha

Türk - Yunan ticaret münasebatı bu sene geçen seneye nazaran daha büyük bir inkişaf göstermektedir. Yunan gazeteleri bundan memnuniyetle bahsediyorlar. Komşumuz kadar buna biz de seviniriz. İki memleket arasında ticari münasebatın çok, amma pek çok genişlemesi arzu edilen bir şeydir.

Yunanistana giren Türk malları bu memleketin Türkiye'ye gönderdiği mallardan daha fazladır. Geçen sene Yunanistanla 2.026.000 liralık ihracat yapılmış ve ancak 574.000 liralık Yunan malı almıştı. Arada tabiiatle 1.452.000 liralık bir fark hasıl olmuştur. 1935 senesinde de gene 1.487.000 liralık ihracat fazlamız vardı. Şu vaziyet iki tarafında elinde olmadan husule gelmektedir. Çünkü, Yunanistanla memleketimizin ihracat malları hemen de birbirinin aynı olmakla beraber memleketimizden Yunanistana ihracat edilecek bazı mamulât ve masnuat bulunmaktadı. Öyle bir kânaat var ki, eğer Yunanistan memleketimize satacak daha çok şeylere malik bulursa ve Türkiye'ye Yunan malı ihracatı artarsa, o nisbette Yunanistana bizim de ihracatımız artabilecektir. Fakat iki memleket ricalinin müteaddid defalar yaptıkları temaslar ve ortaya koydukları çareler ancak bugünkü neticeyi verebilmektedir.

İşaret etmek istediğimiz nokta, bunda yeni bir vaziyet dolayısıyla husule gelen tahavvüldür.

Son zamanlarda, hükümetimizin tavassutile, ihracat mallarımız Yunan şehirleriyle alıcı memleket limanlarına gönderiliyor. Bu suretle dost bir memleketle teşriki mesai etmek hazzını Yunanistanla yeni bir döviz mübadelesi yolu bulunmasının verdiği memnuniyet tamamlıyor. Filhakika, bu şekilde, bu sene sonunda ticari mübadeledeki açık farkının şileplerin alacağı olan döviz karşılığını olacağı görülecektir. Bunun ne miktara kadar yükseleceği kestirilemez bile her halde iki taraf için de beğenilecek mahiyette olacaktır.

Bu suretle, iki dost ve müttefik memleketin ticari iş birliği de siyasi sahada ki ilerleyişle hemahenk olabilecek bir tezahür gösterecektir.

F. G.

Amerikada cenabi sermaye-leri 8 milyar dolar

Washington 24 (A.A.) — Hazine Nazırı M. Morgenthau Amerikanın cenabi paralarından rüsum ve vergiler istifası için müktebilyet esasına müstenid itilâfnameler hazırlamakta olduğunu beyan etmiştir.

Cenabiler tarafından Amerikada yatırılmış olan sermayeler, sekiz milyar dolar tahmin edilmiştir.

ÖLÜM

Trabzonun sayın tüccarlarından Ramis Oğuzlunun eşi Trabzonda Bürhan Oğuzlu ve Trakya'da müteahhid Kenan Oğuzlu ve Erzincanda tüccardan Osman Oğuzlunun anneleri Bayan İrfan Oğuzlu perşembe günü saat 19 da sekete kalbden rahmeti rahmana kavuşmuş ve cenazesi dünkü cuma günü Taksim Talimhane meydanındaki apartimanından kaldırılarak namazı Ağacımisinde eda edildikten sonra Edirnekapıdaki Şehidliğe defnedilmiştir. Kederli ailesine beyan taziyet eyleriz.

menin, yüzlerce hasta Çinliyi ölümden kurtarmak ihtimalini selbetmek demek olduğunu bir Amerikan milyonerinin hatırı için de böyle bir şey yapmanın doğru olmadığını söyleyecek kadar ileri gitmiştir.

— Evet. Çok gördünüz, tanırısınz. Yalnız, yukarı kattan pek ayrılamaz. Çok iyi kalbli, çok kibar bir kadındır.

Melike, hemşire Sabahatin ellerini tutmuştu:

— Çok teşekkür ederim, dedi. Size de, Safiye Hanıma da... Mademki sizin arkadaşınızdır, hemşire Safiye'nin çok iyi bir insan olacağına hiç şüphe etmiyorum. Tekrar teşekkür ederim.

Genc hemşire, başım önüne eğmişti, Melikenin yüzüne bakamıyordu:

— Ne demek efendim, rica ederim, vazifemiz...

— Beyneme binbir acı hatıranın zehirli trnakları batıveren Melike, ıstrabla başını salladı:

— Beni, kendi kendiliğinden, sessizce, içimden gelen bir sevgi ile düşünmüştünüz. Kendisinden başkalarını böyle düşünen insanlar, çok az demeye bile korkuyorum, hemen hemen yok gibi... Sonra, böyle düşünülmesi olmanın saadetini size anlatabileceğimi de pek umuyorum. Çünkü bu saadeti duyabilmek için de, benim gibi, çekmiş, çok çekmiş olmak lazım gelir...

Onlar, merdivenbaşında konuşuyorlardı; orta ara kapıya bitişik odanın kapısı açıldı; genc, tombul bir kız göründü, etrafına bakındı. Hemşire Sabahat, Melikeye:

Mekteplerde askerî ders

Maarif Vekâleti orta mekteb, lise ve yüksek mekteplerde yeni ihdas olunan askerî derslerin tam programını neşrediyor

Kültür Bakanlığı, yurd müdafaasına hazırlanmalarını temin maksadile, orta mekteb yedinci sınıftan itibaren, lise, yüksek mekteb ve Üniversitede kız talebelere askerlik dersleri verilmesini kararlaştırmış ve dün teşkilatına bildirmiştir.

Emir, bu ders yılı başı olan I ilkeslerinden itibaren tatbik edilecek ve bu mekteplerin muadili olan meslek, san'at ve hususi mekteplere de şamil olacaktır.

Devam, sınıf geçme ve mektebden mezun olma hususlarında erkek talebelere tahmil edilmiş olan mecburiyetler kızlar için de tatbik edilecektir. Ancak, askerlik dersleri yalnız, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları olanlara verilecektir.

Ders saatleri, yalnız bu sene mahsus olmak üzere tekmil sınıflarda, kız talebe için bir saattir.

Bu ders yılında, kız talebe için tertib edilen ve orta ehliyetname tedrisatını ihtiva eden hususi bir program tatbik edilecektir.

Birinci program yalnız yedinci sınıfta, 1 ve 2 nci programlar sekizinci sınıftan itibaren yukarıya doğru bütün sınıflarda, Üniversite ve yüksek tahsilin her sınıfında okutulacaktır. Bu sene için bu programların hassaten geri hizmetlere aid olan kısımları Üniversite ve yüksek mekteplerle liselerin son sınıflarında geniş bir surette okutulacaktır.

Bu suretle yalnız bir sene içinde birinci ve ikinci programları bir arada okuyan bütün sınıflar talebesine orta ehliyetname verilecektir.

Bu dersler için ihtiyaç görülecek muallim subaylar, erkekler için olduğu gibi mahalli komutanlık tarafından seçilecek ve usulü dairesinde tayin edilecektir.

Üniversite ve yüksek mekteplerin kız talebeye aid tedrisatı bu sene mahsus olmak üzere talim taburlarında yapılmayı bunlar için de mekteplerde tedrisat yapmak üzere okutulan derslerde ihtisaslı subaylar tayin edilecektir.

Yedinci sınıf askerlik dersi programı

Ordu teşkilâtı: Harb nedir? Harb neden zaruridir? Hazari ordunun lüzumu. Harbin icablarına göre cins ve askere ve sınıflara ihtiyaç vardır? Muharib ve yardımcı sınıflar hangileridir? Genel surette ödevleri.

Askerlik kanunu; askerlik kanunu nedir? Orduya asker toplamak usulleri. Türk ordusunun esasları zaman kurulumuş ve ne gibi değişiklikler geçirmiştir? Askerlik kanunundan istisnalar var mı? Bedeli nakdi nedir?

Askerî terbiye: (Dahili hizmetten) İtaat, disiplin, arkadaşlık, üste karşı saygı ve selâmlama, bayrak ve sancak.

Silâh bilgisi: Silâhların taksimatı, kesici ve ateşli silâhlar, silâhların değişik olmasının sebepleri, ağır ve hafif silâhlar, hafif makineli tüfekler hakkında malûmat.

Atış bilgileri: Atış için ilk bilgiler, beden azaları, tüfeğin tarifi ve parçaları, piyade mermileri, cinsleri, hedefleri ve cinsleri, nişan almanın tarifi ve dikkat edilecek hususlar, atışın vurmak için bilinecek hususlar.

Topoğrafya: Harita neye derler? Coğrafya ve topoğrafya haritaları; mikyas nedir, nasıl kullanılır? Cihet tayini (muhtelif vasıtalarla).

Seferberlik: Ordu seferberliği ve milli seferberliğin ehemmiyeti.

Yurddaşların seferberlik ödevleri. Yurd müdafaasında kadınlara düşecek ödevlerden:

A) Mahallî havadan korunma işleri (Aktif passif).

B) Sıhhiye hizmetleri.

C) Muhaberecilik ve istihbarat.

D) Levazım.

Bu hizmetlere aid umumî bilgiler. Harb tarihi; İstiklâl Harbi, Kosva, Nikbolu (millî duyguyu takviye edecek şekilde).

Yaya hareketleri: Esas vaziyeti, selâmlar, münferid yürüyüş, dönüşler, manganın teşkili ve yanışık düzen hareketleri.

(Bu program, bu yıl diğer sınıflarda da okutulacaktır.)

Sekizinci sınıf askerlik dersi programı

Ordu teşkilâtı; birlikler ne suretle teşkil edilir? Muhtelif birliklerin sıra ve isimleri. Ordudaki rütbelere hangi leridir? (Erbaşlar dahil). Rütbe alâmetleri.

Orduya er nasıl alınır? Orduya subay nasıl yetiştirilir? Muvazzaf ve yedek.

Askerlik kanunu: Muhtelif sınıfların askerlik müddetleri. Muvazzaflık ve ihtiyatlık nedir?

Askerî terbiye: (Dahili hizmetten) namus, şeref, doğruluk, cesaret, soğukkanlılık, mahrumiyete katlanma.

Silâh bilgisi: Ağır makineli tüfek hakkında bilgi. Bombalar hakkında bilgi ve bombalardan korunma.

Atış bilgisi: Birinci programın tekrarı. Nişan vaziyetleri. Üç köşe nişan, nişan almak ve tetik düşürmek, tüfeğe yapılacak muamele.

Topoğrafya: Topoğrafya haritalarındaki işaretler, arazideki sun'i ve tabii arızalar haritada nasıl gösterilir? Haritayı cihetine koymak.

Muharebe bilgisi: Yiğnak, bunun çabuk olmasının ehemmiyeti, sefer, harb, muharebe, mütareke nedir? Yürüyüş, mola, muharebe hakkında kısa bilgi, taarruz, müdafa, çekilme hakkında kısa bilgi.

Seferberlik: Sulh zamanında seferberlik hazırlığı. Yurddaşların seferberlik ödevlerini yapmalarının zararları.

Yurd müdafaasında kadınlara düşecek ödevlerden:

A) Mahallî havadan korunma işleri. (Aktif passif).

B) Sıhhiye hizmetleri.

C) Muhaberecilik ve istihbarat.

D) Levazım.

Bu hizmetlerin teşkilât ve vazifeleri daha taferruâtı olarak okutulacaktır.

Harb tarihi: Timurun Ankara muharebesi, İstanbulun zaptı. (Millî duyguyu takviye edecek şekilde).

Yaya hareketleri; Birinci programın tekrarı ve çeviklik talimleri.

(Bu program, bu yıl birinci ile beraber bütün sınıflarda okutulacaktır.)

DENİZ İSLERİ

Akayın sonbahar tarifeleri Akay idaresi sonbahar tarifelerini önümüzdeki perşembe gününden itibaren tatbika başlayacaktır. Yeni tarife ile Yalova postaları günde üçten ikiye indirilmiştir. Şirketihayriyenin sonbahar tarifesi de ay başından itibaren tatbik olunacaktır.

Trabzon limanının idaresi

Trabzon limanının idaresi gelecek cuma gününden itibaren İstanbul Liman idaresi tarafından yapılacaktır. Trabzon limanında - ileride bir proje yapılmıyca kadar - şimdilik ihtiyaç nisbette vasıtalar bulundurulacak ve tesisat yapılacaktır.

Auguste'ün iki bininci yıldönümü

Meşhur Cesar'ın yeğeni ve varisi olup eski Roma cumhuriyetini imparatorluk şeklinde, fakat bir cumhur reisi gibi - tam elli yıl - idare etmiş olan Auguste'ün iki bininci yıldönümü münasebetile Romada şenlikler yapıldığı gazetelerde okundu.

Asıl adı Octave iken diktatörlüğünü kurduktan sonra «saygıdeğer» manasına gelen ve her müstebid Roma hükümdarının unvanları arasına katılan Auguste lâkabi kendisinde bir ad gibi yerleşen bu tarihi şahsiyetin ismi bütün milletler gibi bizim de dilimizde dolaysı durur, fakat bu dolaşma ne bize, ne de İtalyanlardan başka bir millete Auguste'ü hatırlatmaz. Auguste bizim ve İtalyalı olmayan her medenî millet için (ağustos) tan ibarettir, sade bir ay addır.

Evet, temmuzdan sonra gelen, Fransızlar ağzında août şeklini alan ayın adı, milâddan 63 yıl evvel Romada doğmuş ve gene Romada yarı asır diktatörlük yapmış olan Auguste'ten, daha doğrusu lâtince augustustan geliyor. Şu halde son günlerde yapılan şenliklerle Roma, yalnız bir diktatörün iki bininci yıldönümünü değil, ağustos ayının da tarihe doğumunu kutlamış oluyor!...

Auguste veya Augustus derin tahlillere mütehammil bir şahsiyettir. Birinci konsül sıfatile bütün orduların, tribun olmak haysiyetile bütün idarî teşekküllerin başrahibi bulunduğu için dinî müesseselerin âmiri olduğu halde basit bir hayat geçirdi. Palatinos'taki evinden başka oturacak yeri yoktu, tuğadan başka birşey giymezdi, onu da ailesine ördürdü. Sofrası herkese açıktı, fakat bu sofrada üç kabadan fazla yemek bulunmazdı, evine teklifsiz gidirdi. Bir dileği olup da kâpısına gelenleri memnuniyetle kabul ederdi. Bir gün bir vatandaşın korka korka arzual sunduğunu görünce sıklımış, «Romalıları birbirlerinden çekimeli midir?» diyerek herifi utandırmıştı.

Lâkin diktatördü. Senatoyu süs diye muhafaza etmiş ve Roma devletini İmparator kelimesine sonradan verilen müstebid manaya uygun bir şekilde idare etmişti. Bütcüye kendi yapar, kanun kuvvetinde emirnameler çıkarır, devlet makinesini elinde bulundurdu. Konsüllerin her sene yeniden seçilmesi lâzım icin kendisi o vazifeyi ölüncüye kadar yapmış ve cumhuriyetin yegâne hâkimî sıfatile yaşamıştı.

Auguste'ün ölümü de dikkate değer bir hâdise mahiyetindedir. Son demlerinin yaklaştığını sezince bir ayna getirerek saçlarını düzeltmiş, yüzünü dostlarına çevirip: «Oyun bitti, rolümü iyi yaptım mı?» diye sormuş ve sonra: «Memnun oluyunuz mu?» demiştir!

Onun ölüm döşegi önünde toplananlar kendisini alkışladılar mı, bilmem. Fakat Roma, iki bininci yıldönümü münasebetile işte şenlik yapıyor ve hatırasını harıl harıl alkışlıyor.

M. TURHAN TAN

H: Düzeltme: Dünkü fıkramın 19 uncu satırından sonra birkaç satır dilimemiş, atlanmıştır. (O gün) kelimesini [Yapraklar kimildandı], bir hasta nefesi kadar bile rüzgâr esmedi. Aynı beşinci günün kopacağı takvimlere okunan bildiren geçimi fırtınası da (kâmadı) cümleleri takib edecekli. Okuyucularımın müsamahasını dilliyerek ve hergün böyle oluyor dememelerini rica ederek düzeltiyorum. M.T.T.

Edebi tefrika : 77

DAĞ RÜZGÂRLARI

Yazan : Mahmud Yesari

Göz pınarları dolu dolu olmuştü. Melike, müteessir oluşuna şaşmıştı. Sana toryoma girmezden evvel, hastayken, sınırları bozukken, herşeye müteessir oluyor, gözleri yaşanıyordu. Herşeyden alınışı, gözlerinin dolu dolu oluverisi, içinin üzüllüşünden, dolgunluğundan ziyade, sınırların bozukluğundandı. Sanatoryo ma girip de, uzviyetle birlikte ruhunda da dincince, bu alınışlar, göz suluşları kalmamıştı.

Şimdi, neden ana sevgisini özleyivermişti? Demek ki hastayken anasının ve ana sevgisinin yokluğunu umursanmayacak kadar sınırları bozukmuş! Normal bir insan olunca, bütün normal insanların normal sevgi ihtiyaçlarını ruhunda duymağa başlıyordu.

Melike, buna da sevindi; çünkü bu yeni sevgi ihtiyacını da, kocasının sevgisine tatmin edecekti; ve kocasını eskisinden daha çok sevecekti!

Melike, odasında yemeğini çarçabuk yedi; hem yeni odasını bir kere görmek, hem de odanın eski misafirini görmek istedi, yukarı kata çıktı, hemşire Sabahati

aradı. Hemşire Sabahat, Melikeyi yukarı katın sofasında görünce şaşmıştı, yüzü birden kızardı:

— Nasıl oldu efendim, siz burada?

Melike, acele anlatmıştı; hemşire Sabahat, önüne bakarak her zamanki asil, sessiz nezaketile gülümsüyordu:

— Biliyorum... Sizin yukarı çıkmanızı biz de istiyorduk. Hemşire Safiye Hanımla ben, bu sabah doktor beye hatırlattık.

Melike, eğilerek, hemşire Sabahate dikkatle bakıyordu:

— Demek, beni siz hatırladınız, öyle mi?

Genc hemşire, bir suç üstünde yakalanmış gibi kıpkırmızı olmuştu:

— Elbette efendim. Biz, sizi daima hatırlarız. Buraya gelmek istediğinizi biliyorduk; bizim kata çıkmanızı da istiyorduk.

Genc kadın, kendini toplayamamıştı, kekeledi:

— Pardon, hemşire Safiye Hanım mı dediniz?

— Affedersiniz, dedi, bir dakika müsaade edin. Matmazel, bugün gidiyor; ne istiyor, sorayım.

Melike, tombul genc kıza tanımıştı; o, Samiyenin odasına bitişik odada yatan Nemidenin arkadaşydı.

Tombul genc kızın duruşunda, söz söyleyişinde, gülüşünde garib bir kekeleyiş vardı; gülmeğe, sevinmeğe çekiniyor, korkuyor gibiydi; fakat sesi, bir kahkaha kadar neş'eliydi.

Hemşire Sabahatle konuşurken ağır ağır yürüyorlardı; Melikenin yanına gelince durdular.

Tombul genc kız, Melikeyi aşına bir gülümseyişle selâmladı:

— İnanır mısınız hanımefendi, bugün buradan ayrılacağıma adeta üzüliyorum. İnsan evine giderken can sıkılır, üzüülür mü?

Başını sağa sola döndürerek; uzun, dar koridora, merdiven sahanlığına, merdiven pencerelerinden görünen bahçeye, köşke bakıyordu:

— Buraya çok alıştım. Bu ay birterse, buraya geleli tam bir sene olacak. Az mı? Alışsam da ayıb değil.

Tombul genc kız, aylardanberi, gece ve gündüz, görmeğe alıştı, biraz sonra kendisi için artık bir hayal olacak olan yerlere, dalgın bir uyanıklıkla bakarken, gözlerini bir an kapadı, hatırlayan bir sil-

kinişle Melikeye sordu:

— Benim odaya, siz geliyorsunuz, değil mi?

Melike, başını eğerek:

— Evet, dedi.

Tombul genc kız, hararetle anlatmağa başlamıştı:

— Ah, geliniz, benim odaya geliniz... Çoğ uğurlu odadır. Bu hastahane açılır açılmaz, ilk ben geldim. On bir buçuk aydır, buradayım. Ben, çok istifade ettim, doğrusu... Buraya geldiğim zaman, nasıldım, biliyor musunuz? Bir deri, bir kemiktim. Kırk dört, kırk beş kilo var yoktum. O da esvabla. Şimdi yetmiş dört kiloyum. Kilo almamak istiyorum, inadına alıyorum. Buraya geldiğim zaman, öyle sıklımış, öyle sıklımıştım ki...

Gözlerini kapıyor, ellerini göğsüne bastırıyordu:

— Hergün eve mektub yazıyordum; enişteme telefon ediyordum, hırsmdan saatlerce ağlıyordum.

Birden yüzünü Melikeye yaklaştırmıştı:

— Doktor yok mu; o, sihirbaz gibi bir adam... Gün oldu, güler yüz gösterdi; gün oldu, kaşlarını çatı. Hem korkuyor, hem seviyorum. Bana karşı, ailem kadar yakınlık gösterdi. Gün geçtikçe yabancılığı unuttum, alışmağa başladım. Şimdi, buradan ayrılmak istemiyorum.

Biraz evvel tombul genc kıza çıktığı oda kapısı tekrar açılmış, iri kara göz- lü, ince yapılı güzel bir genc kıza görün- müştü, elile çağırır gibi işaret ediyordu:

— Eliz, seni, komşu arkadaşın çağır- yor.

Tombul genc kız, durduğu yerde sıç- radi, Melikeye doğru, acele:

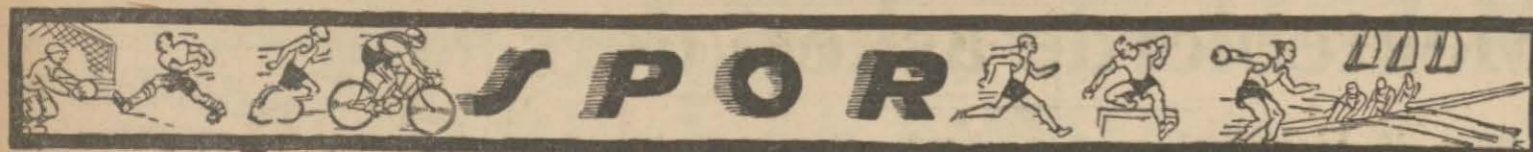
— Kızkardeşim, dedi. Beni almağa geldiler de...

Ve ince yapılı genc kıza doğru koştu: — Nemide mi?

— Evet.

Melike, tombul genc kıza koşuşun- dan, ağır hasta arkadaşına karşı olan bağılılığını anlamıştı. Bunu anladığını genc kadının bakışlarından sezen hemşire Sabahat, başını salladı:

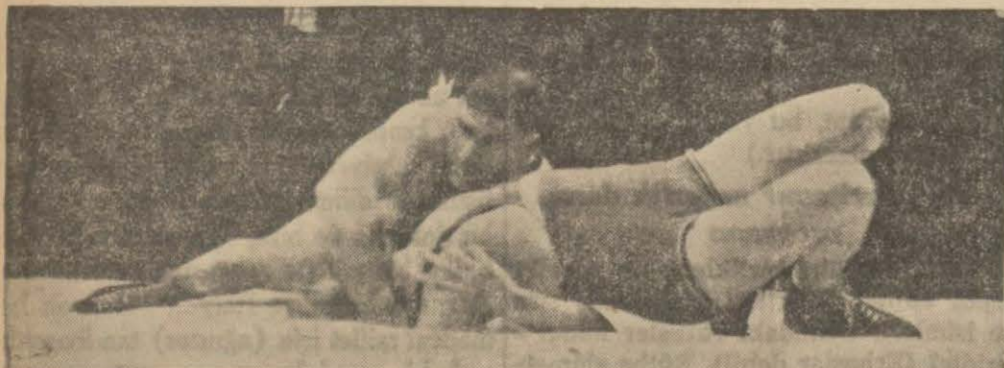
— Matmazel Eliz, çok iyi kalbli kız- dır

Balkan güreşlerinin rövanş müsabakaları

İstanbul muhtelisi bugün Belgrad ve Zagreb muhtelisi, yarın da Atina muhtelisi ile güreşecek

Müsabakalar Taksim stadyomunda yapılacak

Çoban Mehmed bir rakibinin sırtını yere getirirken

İstanbul muntakası tarafından tertib edilen İstanbul, Atina ve Belgrad şehirleri arasındaki temsilî güreş müsabakaları bugün ve yarın Taksim stadyomunda büyük törenle yapılacaktır. İzmirde Balkan güreş müsabakalarını yapan takımların İstanbuldaki bu karşılaşmaları, aynı güreşçiler arasında revanş mahiyetinde tekrar edilmiş olduğundan her halde büyük bir alaka ile karşılanacaktır.

Güreş federasyonu misafir takımların kuvvetini nazari dikkate almış ve yaptığı küçük bir tadille İzmirde müsabaka yapan kadroyu güreştirmeye karar vermiştir.

Bugün ilk müsabaka Yugoslav takımı ile yapılacaktır.

Karşılaştıkları iki müsabakada birbirlerini yakından tanımış olan güreşçilerin revanş mahiyetinde yapılacak müsabakaların çok çetin olacağı tahmin olunmaktadır.

56 kiloda Balkan şampiyonluğunu kaybeden Kenan'ın İzmirde sayı hesabı ile mağlûb olduğu rakibi Yunanlı Birişle yapacağı müsabakaya ayrı ve büyük bir ehemmiyet verilmektedir.

Bu mevsim zarfında, uzun müddet müsabaka yapmamış olan Saimin 72 kiloda hem Yugoslav, hem de Yunanlı güreşçilerle yapacağı müsabakalar da hayli enteresan olacaktır.

Saimin bugün eski formunda olmasa, yapacağı iki müsabakanın da tarafımızdan kazanılmasını biraz zorlaştıracağıdır.

79 kiloda güreşecek olan Yunan ve Yugoslav güreşçileri ilk defa karşılarına çıkacak olan Ankaralı Hüseyinle kapalı güreşme mecbur olacaklarından bu iki müsabaka onlar için ayrı bir heyecan, bizim için ise bir avantaj tevdi edecektir.

Yarı ağırdaki hasımlarla tekrar karşılaşacak olan Mustafanın kazanacağı galibiyetlerin güç olacağını tahmin ediyoruz.

Bugün ağır siklette Çobanın yerine Samsunlu Ahmed güreşecektir. Daha ziyade serbest güreşe yatkın olan Samsunlunun kuvvetli Yugoslav rakibi karşısında nasıl bir derece alacağı merak edilmektedir.

İki gün devam edecek olan bu müsabakaların güreş hareketimize yeni bir hız verecekleri şüphesizdir.

Güreşler hakkındaki tebliğler

T. S. K. İstanbul bölgesi başkanlığınca:

Yugoslavya ve Yunan güreşçileri ile İstanbul güreşçileri arasında yapılacak temsilî ve resmî maçların programı aşağıda gösterilmiştir:

1 — Birinci maç: İstanbul muhtelisi - Belgrad ve Zagreb muhtelisi.

25 Eylül 1937 cumartesi saat 15 te Taksim stadında.

İkinci maç: İstanbul muhtelisi - Atina muhtelisi.

26 Eylül 1937 pazar saat 15 te Taksim stadında.

2 — Müsabakalardan evvel bölgeler arasında merasim yapılacak ve müsabıklar takdim edilecektir.

3 — Gişeler saat 12 de açılacaktır.

Fiatlar: Balkon ve saha 100, tribün 50, duhuliyet 25 kuruştur.

T. S. K. İstanbul bölgesi güreş ajanlığından:

25 Eylül 1937 cumartesi günü İstanbul muhtelisi ile Belgrad - Zagreb güreş muhtelisi arasında yapılacak temsilî maçlar için,

56 kiloda Hasan Tahsin ve Küçük Hüseyin,

61 kiloda Yaşar

66 kiloda Yahya,

72 kiloda Saim,

79 kiloda Ankaralı Hüseyin,

87 kiloda Mustafa,

Ağır: Samsunlu Ahmed.

Sporcuların cumartesi günü tartılmak üzere tam saat 12 de Tepebaşındaki Londra otelinde ve 26 Eylül pazar günü İstanbul güreş muhtelisi ile Atina muhtelisi arasında yapılacak maçlar için,

56 kiloda Kenan,

61 kiloda Yaşar,

66 kiloda İzzet,

72 kiloda Saim,

79 kiloda Ankaralı Hüseyin,

87 kiloda Mersinli Ahmed,

Ağır: Çoban Mehmed.

Yukarıda isimleri yazılı güreşçilerin müsabaka yapacakları pazar günü tartılmak üzere tam saat 12 de gene Londra otelinde bulunmaları tebliğ olunur.

2 — Her siktet sınıfı için iki kilo tolerans kabul edilmiştir.

3 — Hakemler:

Yugoslav federasyonundan M. Richter ve Bekaç,

Yunan federasyonundan M. Vekusis ve Yerekakis

Türk federasyonundan Ahmed Fetgeri Aşeni, Sadullah Çiftcioğlu, Seyfi Cenab, İsmail Vefa, Kemal, doktor Saib ve Rıza Sueri.

Müsabakalara tam saat 3 te başlanacağından müsabıkların ve hakemlerin vazifelerine lütfen vaktinde gelmeleri rica olunur.

Davudpaşa Gençler Birliğinden

Sahamızda gayrifedere kulübler arasında ilk usulî tertib edilen kupa maçlarına Aksaray, Fatih, Mevlânepaşa, Alemdar ve Sirkeci Hatay takımları iştirak etmişlerdir. Fikstür çekilmek üzere tekrar 29/9/37 akşamı toplantı yapılacağından yeniden girmek azru eden kulüblerin murahhaslarını mezkûr gece Aksaray Hekimoğlu Alipaşadaki birlik merkezine acele göndermeleri rica olunur.

Pehlivan değil kalpazan

Bir Bulgar, Pariste, Mehmed Arif ismile güreşiyor ve önüne gelene yeniliyor

Dünya turuna çıkan ve burada üçüncü derecede bir serbest güreşçimiz bulunan Molla Mehmede bile Balikesirde yenilen cenubi Amerika şampiyonu Bul Komar son defa Paris ringlerinden birinde Mehmed Arif isminde bir Türk pehlivanını on iki dakika gibi çok kısa bir zamanda yenerek Fransız güreş âleminde müthiş bir muvaffakiyet kazanmış!

Bize verilen malûmata göre, Mehmed Arif adını taşıyan bu pehlivan halis muhlis bir Bulgardan başka bir şey değildir. Geçen sene Parisin Palais des Sport salonunda bir beynelmül serbest güreş turnuvası tertib eden organizatör, güreştirdiği muhtelif milletlere mensub pehlivanlar arasında bir de Türkün bulunmasını istemiş, bula mamış, bunun üzerine Bulgar şampiyonu Dan Kolof türkçe bilen Teodor Bankof adlı bir vatandaşını Mehmed Arif namı altında bu turnuvaya sokmuş ve bundan sonra Gospodin Teodor Mehmed Arif namını muhafaza ederek Pariste müteaddid güreşler yapmıştır.

Para mukabilinde yenilen Türk pehlivanları ikiye bulmaz ve bunlar için dahî millî haysiyetimiz rencide olur, galayana gelirken profesyonel de olsa bir Bulgar pehlivanının Türk olduğunu iddia ederek burada paçavraya çevrilen Bul Komara yenilmesine hiçbir Türkün tahammül edeceğini zannetmiyoruz.

Profesyonel serbest güreşçilerimizi de bir teşkilât altına almak sırası artık gelmiştir. Bu teşkilât bir taraftan profesyonel serbest güreşçilerimiz arasındadır disiplinini temin, diğer taraftan da kendini Türk diye satan ecebi pehlivanlara karşı mücadele edebilecek bir makam olmalıdır.

Serbest güreş müsabakaları tehir edildi

Pazar günü Türkiye başpehlivanlığı ikincisi Mülâyimle karşılaşacak olan Hindli güreşçi şehrimize gelmiştir.

İstanbul, Atina şehirleri arasında yapılacak temsilî güreş müsabakaları dolayısıyla Hindli ile Mülâyim arasındaki müsabaka geleceğe bırakılmıştır.

İstanbul futbol ajanlığı

Bir müddet evvel İstanbul futbol ajanlığından ayrılan Zeki Rızanın istifası kabul edilmiş ve keyfiyet kendisine bildirilmiştir. Önümüzdeki hafta içinde yeni bir ajan seçilecektir.

İki Yunan atleti ceza aldılar

Yunan atletizm federasyonu Bükreşte yapılan sekizinci Balkan müsabakalarında itaatsizlikleri görülen meşhur atletlerinden Balkan disk atma rekorcusu Sillas'a üç, koşucu Stefano'ya altı ay boykot cezası vermiştir.

Grandi'nin ziyafeti

Londra 24 (Hususî) — İtalyan elçisi M. Grandi, Londrada bulunan Duc d'Aoste şerefine bir ziyafet vermiştir. İngiliz Kralının kardeşi Duc de Kent'le karşı, Başyekil M. Chamberlain, Hariciye Nazırı M. Eden, Erkânîharbiye reisi, İngilterenin eski Mısır fevkalâde komiseri Lord Lloyd ziyafette bulunmuşlardır. Siyasî mehafilde İngiliz ve İtalyan ricali arasındaki ilk teması büyük bir ehemmiyet atfediliyor.

İngilterenin Harbiye Nazırı M. Duff Cooper, gelecek hafta Akdenizde bir gezinti yaparak Venediğe uğrayacaktır. Nazırın orada İtalyan ricaliyle görüşeceği söyleniyor.

Mısır, Bingazide konsolosluk açıyor

Kahire 24 (Hususî) — Mısır hükümeti Bingazide bir konsolosluk açmaya karar vermiştir.

Bedri Rahmi

NAZMÎ ZİYA
HAYATI ve ESERLERİ

İÇİNDE
32
RESİM
VARDIR
Fl. 40 Kr.

GÜZEL SAN'ATLAR AKADEMİSİ
NESRİYATINDAN

Bütün Kütüphanelerde Bulunur.

ke avdet etti ve emirberi Mein'e şu emri verdi:

— Saat beş buçukta iki kişilik çay hazırlayacaksınız ve ben seni çağıracağım zaman gelireceksin. Çin çayı olacak. Bisküvi ile reçel de isterim. Vazoya da çiçek koy. Anladın mı odun kafalı?

— Anladım, efendim.

— Saat beş buçukta doğru bir madam gelecek. Salona alırsın.

— Başüstüne, efendim.

— Binbaşı Herzen burada mı?

— Evet efendim. Çarşama odasında.

— Pekâlâ; çek arabam!

Mein selâm verdi, yarım sola döner ek odadan çıktı. Miralay ışık çalarak, birinci kattaki çalışma odasına girdi. Burası, sigara salonuna benzeyen, geniş bir odaydı. Duvarlarda askerî resimler görüldü, koskoca kütüphanenin raflarında, koyu renkli kablariyle, ciddi isimli kitaplar duruyordu.

Binbaşı Herzen, yazarı masasının başındaydı. Miralayın işi girdiğini görünce ayağa kalktı ve selâm verdi. Resmen üçüncü ordu erkânîharbiyesine merbut olup, muvakkaten Vıyanadaki Mukabil Casusluk Teşkilâtı emrine verilmiş olan binbaşı Herzen, Pennwitz'in en yakın

Duymadıklarımız ve bilmediklerimiz

Tercümanlar

Tercümanlık, muhakkak ki en güç işlerden biridir. Hafıza kuvveti başta olmak üzere, nabza göre serbet vermeği, tepeden inme vaziyetlerden kurtulmayı, icabında en dikenli sözü, karşısındakine bol yaldızlı bir hap gibi yutturup işi tatlıya bağlamayı bilmek, tercümanlık denilen lâf belbeliğinin başlıca şartlarındandır.

Milletler Cemiyetinin, hatibin lâkır-dısı biter bitmez onu harfiyyen başka bir dilde okuyacak kadar bu işte behre sahibi birer ucube olan tercümanları, işte bu saydığım evsafı fazlasıyla haiz kimselerdir.

Bu meşhur tercümanlara dair bir hayli fıkrâ dinledim. En güzellerinden bir ikisini söyleyeyim.

İçtimalden birinde, bir murahhas, kürsüde sonu gelmez bir nutuk vermeye başlamış. Uzadıkça uzayan nutuk, manasızlık itibarıyla de bir şahesermiş. Nihayet, bitmiş; sıra, tercümana gelmiş. Hazırın, tercümenin de bir o kadar devam edeceğini kemali yeisle düşünürken, beriki, o manasız ve uzupuz nutku şöylece hulâsa edivermiş:

—...Murahhası hiçbir şey söylememiştir.

Başka bir içtimada, erkenden toplanan murahhaslar, öğle vakti çoktan geçtiği halde, müzakerenin bir türlü sonu gelmemesinden dolayı üzüldür, sızlanırken, içlerinden biri, konuşulan meselenin ehemmiyetine binaen başka bir celseye talimî teklif etmiş. Tercüman, bu teklifi şöyle tercüme etmiş:

—...Murahhası, yemek vaktinin geldiği mütealesindadır.

Gene Milletler Cemiyeti tercümanlarından birine, bu irticalî tercümelere yapmak hususundaki maharetinden şayişle bahsedilince, şu mütevazı cevabı vermiş:

— Biz, makine gibi çalışırız, anlamadan tercüme ederiz. Eğer söylenen sözlerin manasını anlamış olsaydık, çoktan zıvanadan çıkardık!

Bulgaristanda Türk muallimler maaş alamıyor

Sofya 24 (A.A.) — Bulgar ajansı bildiriyor: İktisadî buhran neticesinde hususî Türk mekteplerinden birçoğu mali müşkülâta maruz kalmışlardır. Bunların bir kısmı öğretmenlerin aylıklarını muntazaman veremeyecek ve diğer masrafları da karşılayamayacak bir vaziyete düşmüşlerdir. Kültür Bakanlığı bunlara bir kolaylık olmak üzere ve esas masrafları da öğretmenlerin aylığı olduğunu nazari itibara alarak bu mekteplere simdilik bir yardım olmak üzere hazineden maaş alan Bulgar öğretmenlerin tayinine karar vermiştir.

Grandi'nin ziyafeti

Londra 24 (Hususî) — İtalyan elçisi M. Grandi, Londrada bulunan Duc d'Aoste şerefine bir ziyafet vermiştir. İngiliz Kralının kardeşi Duc de Kent'le karşı, Başyekil M. Chamberlain, Hariciye Nazırı M. Eden, Erkânîharbiye reisi, İngilterenin eski Mısır fevkalâde komiseri Lord Lloyd ziyafette bulunmuşlardır. Siyasî mehafilde İngiliz ve İtalyan ricali arasındaki ilk teması büyük bir ehemmiyet atfediliyor.

İngilterenin Harbiye Nazırı M. Duff Cooper, gelecek hafta Akdenizde bir gezinti yaparak Venediğe uğrayacaktır. Nazırın orada İtalyan ricaliyle görüşeceği söyleniyor.

Mısır, Bingazide konsolosluk açıyor

Kahire 24 (Hususî) — Mısır hükümeti Bingazide bir konsolosluk açmaya karar vermiştir.

ELBİSE MERAKLILARI

BAY - BAYANLARA

En müşkilpesent müşterileri memnun eden müteveffa Hasan Fehmi'nin oğlu FİKRİ ÜSTÜNDAL bu defa LONDRA ve PARİS terzi mekteplerinden BİRİNCİLİKLE diploma alarak pederinin halefi olarak firmayı yeniden kullanmağa başlamıştır.

Bu firmayı unutmayınız:

TÜCCAR TERZİ HASAN FEHMİ

HALEFİ FİKRİ ÜSTÜNDAL

Terzihanemiz Bay ve Bayanlar için son moda zarif ve gayet şık elbiseler imal ederek müşterilerine her kolaylığı gösterecektir. Muamelemiz peşin ve taksitlidir. Sözlerimin sıhatini isbat için muhterem Bayan ve Bayların bir defa tecrübe etmeleri kâfidir.

Bahçekapı Birinci Vakıf han, birinci kat 15 No. Tel: 23389.

P. T. T. Levazım Müdürlüğünden:

1 — İdare ihtiyacı için 3300 metre Jonksiyon kablo su kapalı zarfla ek-siltimye konulmuştur.

2 — Muhammen bedel 30.000, muvakkat teminat 2250 liradır.

3 — Eksiltme 1 teşrinisani 937 pazartesi günü saat 15 te Ankarada P. T. T. Umumî Müdürlüğü Satınalma Komisyonunda yapılacaktır.

4 — Talibler teminat makbuz veya kanunen muteber teminat mektublarını ve şartnamede yazılı belgelerle teklif mektubunu ihtiva edecek olan kapalı ve mühürlü zarflarını mezkûr tarihte saat 14 e kadar adı geçen Komisyona teslim edeceklerdir.

5 — Talibler Ticaret Odası vesikasından başka müteahhidlik vesikasını haiz olacaklardır.

6 — Şartnameler Ankarada P. T. T. Levazım Müdürlüğünden, İstanbulda P. T. T. Levazım Ayniyat Müdürlüğünden 150 kuruş mukabilinde verilir.

«3335» (6137)

İstanbul Tramvay Şirketinden: Üniversite ve Yüksek Mektep Talebelerine İLÂN

Tenzilâtî tarifeden istifade etmek hakkını bahşeden ve evvelce verilmiş olan 1936/1937 mekteb senesine mahsus yeşil kartlar 1937/1938 senesi için değiştirileceğinden, Üniversite ve Yüksek mektep talebeleri 15 ilkteşrin 1937 tarihinden evvel yeni kartlarını almak üzere Tramvay Şirketinin Galatada, Tünel arkasında, Söğüt sokakında Hareket Kalemine vesikalarile birlikte gelmeleri ilân olunur.

DİREKTÖRLÜK

Dişleri sabah öğle ve akşam her yemekten sonra günde 3 defa niçin fırçalamak lâzımdır!

Çünkü bir defa dişler haricde alınan mikroblara karşı müdafaasızdır, saniyen ağızdaki «Salya» denilen mayide milyonlarca mikrob doludur.

Salyada bulunan Lüab dişlerin en birinci düşmanıdır; dişlere yapışarak yosun peyda eder. Mineleri aşındırır, yavaş yavaş dişleri ve kökleri çürütür, diş etlerinde iltihablar peyda olur. Dişlere yapışan yemek artıkları ve ecebi maddeler de temizlenmezse birer mikrob yuvası haline gelir. Eğer dişler muntazaman ve günde en az 3 kere «Radyolin» le fırçalanmadığı takdirde çok çabuk mahvolmağa mahkûmdur.

RADYOLİN

Bu muhtemel akabetleri vaktinde bertaraf eder. Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra günde 3 defa dişlerinizi fırçalayınız...

RADYOLİN

Bu muhtemel akabetleri vaktinde bertaraf eder. Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra günde 3 defa dişlerinizi fırçalayınız...

RADYOLİN

Bu muhtemel akabetleri vaktinde bertaraf eder. Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra günde 3 defa dişlerinizi fırçalayınız...

RADYOLİN

Bu muhtemel akabetleri vaktinde bertaraf eder. Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra günde 3 defa dişlerinizi fırçalayınız...

RADYOLİN

Bu muhtemel akabetleri vaktinde bertaraf eder. Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra günde 3 defa dişlerinizi fırçalayınız...

RADYOLİN

Bu muhtemel akabetleri vaktinde bertaraf eder. Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra günde 3 defa dişlerinizi fırçalayınız...

RADYOLİN

Bu muhtemel akabetleri vaktinde bertaraf eder. Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra günde 3 defa dişlerinizi fırçalayınız...

RADYOLİN

Bu muhtemel akabetleri vaktinde bertaraf eder. Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra günde 3 defa dişlerinizi fırçalayınız...

RADYOLİN

Bu muhtemel akabetleri vaktinde bertaraf eder. Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra günde 3 defa dişlerinizi fırçalayınız...

SEHER VAKTİ

Yazan: Maurice Dekobra — 28 — Çeviren: Hamdi Varoğlu

— O halde size bir teklifte bulunma müsaade ediniz, Matmazel Belkis. Bu mevzu, ehemmiyetine binaen, telefonda konuşulup halledilemez. Biraz sonra, nezaretten çıkıp eve gideceğim. Saat beş buçukta, benimle bir fincan çay içmek suretile beni talif eder misiniz?

— İkimiz yapyalnız, başbaşa mı çay içeceğiz?

— Öyle ya!...

— Saat beşte bir menecerle randevum var. Söz veremem...

— Gelirsiniz, gelirsiniz. Saat altı buçukta kadar Belvedere caddesinde 136 numarada sizi bekliyorum.

— Gelmeğe gayret ederim, miralay. Teşekkür ederim.

Sybil, telefonu elinden bıraktı. Metrdotel muhavereyi dinlemişti. Pek memnun görünüyordu.

— Matmazel, dedi, hâdiseler, hükümde yanlışladığımı gösteriyor... Düşman, kendi ayağı ile geliyor.

— Çay davetini kabul ettiğim iyi mi oldu?

— Evet. Kaleye bir an evvel girmek lâzım. Tahkikatı ikmal etmek için önümüzde kırk sekiz saat vakit kaldı. Belvedere caddesine gitmeden evvel, beni herhangi bir bahane ile gene buraya çağırınız... Size bir maymuncuk vereceğim... Söyliyeceğim bazı sözler de var. Şimdilik gidiyorum. Odanızda fazla kalmıyayım; nazari dikkati celbeder. Metrdotel çıktı.

Miralay von Pennwitz'in köşkü, Schoenberunn parkı civarındaydı. Birinci kattaki çalışma odasından bakınca, bu koskoca bahçenin nefis manzarası görülmüyordu. Köşkün işi, Marie Thérèse stiline döşenmiş, Alman çimlerle, porselenlerle ve imparator sarayındakilerinden aşağı kalmıyan bazı cam esya ile süslenmişti.

Saat tam beşte miralay nezaretten koş-

ASKERLİK BAHİSLERİ

Yugoslav ordusu için Almanlar ne diyorlar?

Alman askerî muharrirleri Yugoslav ordusunu cenubu şarkî Avrupanın en iyi ordusu addetmektedirler

- 3 -

Bundan evvelki yazılarımızda (20 ve 22 Eylül tarihli nüshalarımızda) Yugoslav ordusunun teşkilâtı ve mevcudları hakkında malûmat vermiştik. Bu yazımızda da Alman askerî muharrirlerinin Yugoslav ordusu hakkındaki mütalealarını hulâsa edeceğiz. Fakat, daha evvel, Yugoslavyanın, birkaç senedenberi, bütçesinin yüzde 20 sini millî müdafaaaya tahsis ettiğini kaydedelim. 1936-37 bütçesinde millî müdafaa için, 2 milyar 309 milyon dinar konulmuştur. Bir sene evvelki millî müdafaa bütçesi 2 milyardır. 1937 bütçesinde, ayrıca, yeni teslihat ve teçhizat için, 687 milyon dinar daha vardır. Böylece, bu sene, millî müdafaa için, fazla konulan tahsisat 997 milyon dinara varmıştır. Bu para da bilhassa piyade, tank ve havacılık için modern silahlar tedarikine tahsis edilmiştir.

İkinci derecede harb endüstrisinin inkişafına ehemmiyet verilmektedir. Bor-daki bakır ve Zenica'daki demir imalâthanelerinin büyütmeleri takarrür etmiştir. Kabine 3,000 kilometrolük demiryolu daha yapmağa karar vermiştir ki bu yeni hatların mühim bir kısmı, sevküleceği yollar olacaktır. Sokol denilen gençlik ve spor teşkilâtı da takviye edilerek bunlara iyi bir askerî talim ve terbiye verilmeğe başlanmıştır.

Almanlara göre

Şimdi Almanların mütalealarına geelim: Büyük Harbde, Sırb ordusunun gösterdiği kahramanca mukavemeti unutmamış olan Almanlar, dost ve müttefik Yugoslav ordusundan daima takdirle bahseder. Nitekim, bir Alman mecmuası, «Yugoslav ordusu, cenubşarkî Avrupanın en iyi ordusu addedilmektedir» diyor.

Alman askerî muharrirleri, gençliğin askerîye hazırlanması hususunun henüz teşkilâtlandırılmadığını; fakat kuvvetli Sokol teşkilâtının, gençliğin bedenî terbiyesini temin ettiğini ve gençlik arasında vatan sevgisinin, vazife hissini disiplin, feragat ve fedakârlık duygularının şiddetle muhafazasına çalıştığını yazıyorlar. (Halbuki, son zamanlarda, gençliğin askerîye hazırlanması işi de teşkilâtlandırılmaya başlanmıştır.)

Alman askerî matbuatı, muvazaf Yugoslav ordusu ve ordu teşkilâtı hakkında, bizim bundan evvelki makalelerde verdiğimiz malûmatı teyid ediyorlar. Yalnız bazı fazla tafsilât var ki onları alıyoruz. Her yıl askerlik çağına giren efradın miktarı 80,000 ile 90,000 arasındadır. Fakat tasarruf maksadıyla silah altına alınan efradın mühim bir kısmı, kısa müddetle orduda kalmaktadırlar. Almanlar, ordu mevcudu hakkında şu rakamları veriyorlar: 8,400 zabıt 9,500 küçük zabıt 90,000 nefer, jandarma, askerî mektepler ve hudud muhafızları beraber 130,000 kişi. Yalnız bir mecmua ordu mevcudunun, bunlarla beraber 148,000 olduğunu yazıyor.

Piyadenin 590 bölüğünden 135 bölük makineli tüfek bölüğüdür.

Her piyade fırkasının topçusu, tankları, zırhlı otomobilleri, motorlû nakliye kolları vardır. Harb zamanında ilk hat ordusu 800,000 kişidir ve talim ve terbiye görmüş ihtiyatları beraber bütün ordu, mevcudu 2,500,000 kişidir.

Başkomandanlık ve zabitan kadrosu

Harb zamanı için ordu Başkomandanlığı Fransız usulü üzere teşkil edilmiştir. Almanlar, Başkomandanlık teşkilâtının münhasıran Fransız ordusundan ilham alarak teşkilâtlandırıldığını yazıyor ve bunu tenkid etmiyorlar.

Almanlar, zabitanın Belgrad harbiye mektebinde üç yıllık bir tahsilinden sonra iyi yetiştiklerini yazdıktan sonra Sırb zabitanının ananelerine kuvvetle bağlı olduklarını, birbirini müteakib üç harbdan muzaffer çıkan memleketlerinin şanlı mazisile müfettihtir olduklarını ve mesleklerini büyük bir aşkla sevdiğini kaydediyorlar. Yugoslav zabiti, vazifesinin büyüklüğüne iman etmiştir. Onun için, vazifesini daima muvaffakiyetle başarmaya çalışır, umumi ve askerî malûmatını artırmağa uğraşır ve nihayet heyecanlı, ateşli, kuvvete tapan ve tehlikeye atılmaktan zevk duyan askerlerdir.

Meslektan yetişme küçük zabitan, vazifelerini candan yaparlar ve mükemmel addedilebilecek bir vaziyettedirler.

Askerin kabiliyeti

Almanlar, Sırb askerinin birinci sınıf

Yugoslav ordusunun yeni tankları resmi geçide

bir harb unsuru olduğunakabulde müttefiklerdir. Askerler, umumiyyetle köylü sınıfına mensub oldukları için fitraten kuvvetli ve mütehammidirler. Sokol spor teşkilâtı tarafından beden ve manen yetiştirilmektedirler. Yugoslav neferi, kanaatkâr, mukavim, disiplinli, âmirlerine yürekten bağlı ve son derece vatanperverdir. Çok dayanıklı yürüyüşü ve mükemmel nişancıdır. Almanlar, Yugoslavyayı teşkil eden halklar arasında birlik noksanı olduğunu ve bunun bir zaf teşkil ettiğini söyleyerek 14 milyon içinde Sırpları yalnız 6 milyon olduğunu ve umumi nüfusun ancak yüzde 43 ünü teşkil ettiğini kaydediyorlar.

İhtiyatlar

Almanlar, harb zamanında, 17 den 55 yaşına kadar herkesin asker olacağını yazdıktan sonra, Yugoslavyanın, Avrupa, nüfusuna nispetle en fazla asker çıkarabilecek millet olduğunu söylüyorlar. İhtiyatlar, talim ve terbiye için silah altına çağırıldıkları zaman, manevralarda, yüksek bedenî tahammülleri ve mükemmel maneviyatları sayesinde yorgunluğa çok iyi mukavemet ederler.

İhtiyat zabitanı, mekteplerde öğren-dikleri askerî malûmatı, talim ve terbiye devreleri için silah altına çağırıldıkları zaman yenilemeğe ve tamamlamağa çalışırlar.

Muhtelif sınıflardan en iyisi piyade

Almanlara göre, piyade, Yugoslav ordusunun en iyi sınıfıdır. Bununla beraber, piyade de diğer sınıflar gibi, muhtac olduğu modern silah ve teçhizatla malik değildir. (Bunların tedak ve ikmal edilmek üzere olduğunu yukarıda yazmıştık) Teslihat ve teçhizat umumiyyetle, son harbin ganaiminden oınak üzere Avusturya - Macaristandan alınan malzemeden ve İtilâf şark ordusunun teşkil eden muhtelif cenebi ordularının Se-lânikte bıraktıkları stoklardan temin edilmiştir.

Yugoslavya, silahlarını yenilemek, modernleştirmek ve tevhit etmek için büyük fedakârlıklar yapmakta ise de, malî kaynakları mahduttur. Takriben 12 milyarlık bütçesinden ordu ve donanmasına ancak 2 milyar dinardan fazlasını verebilmektedir. (Bu hususta da makalemizin başında daha yeni tafsilât vardır.)

Yugoslav hükümeti bu teslihat meselesine azami ehemmiyet vermekte olduğu için, son zamanlarda, çok büyük terakkiler elde edilmiştir: fakat, bütün Alman mütehassıslarının fikrince, eksikleri tamamlamak için, daha yapılacak işler çoktur. Almanların fikrince, yolların azlığından ve motorleşmenin kıfayetsizliğinden dolayı, kutaatın nakli uzun süreceği gibi bazı birliklerin ateş kudreti, binnisbe zayıftır.

Almanlara göre, Yugoslav hududları da çok uzundur (2,280 kilometre kara hududu ve 1,590 kilometre sahili vardır). Ve bu uzunluk yüzünden kolayca geçilebilir. Tahkimat şebekesi, Almanların fikrince hiç kâfi değildir ve mevcud olanların da büyük kıymeti yoktur.

Havacılık

Almanlar, Yugoslav havacılığını da hem takdir, hem tenkid ediyorlar. Pilotlar çok cesur ve cür'etkârdır, fakat malzeme noksanıdır; uzak mesafelere ehemmiyetli bomba hücumları yapamazlar; diyorlar. Alman askerî matbuatının bazıları Yugoslavyanın 650, diğer bazıları

da 830 tayyaresi olduğunu yazıyorlar ki bu son rakam daha yeni ve daha doğrudur.

Alman matbuatına göre, Çek ve Rumen hükümetleri, hava kuvvetlerini modern bir şekle sokması için Belgrad hükümetinin Küçük İtilâf namına, dostane bir surette nazarı dikkatini celbetmişlerdir.

Geçen ilkbaharda Başvekilimizin Yugoslavya seyahati esnasında vaki olan şahsî müşahedelerimize göre, Yugoslavya tayyarecilikte de büyük bir hamle yapmıştır. Gördüğümüz tayyareler son sistem oldukları gibi, tayyareciler de, en meşhur Avrupa tayyarecileri kadar yüksek uçuş ve akrobasi kabiliyetleri göstermişlerdir. Bir Yugoslav zabiti, bana «bizim pilotlarımız Fransada olsalardı, onlara müthiş reklâmlar yapılır ve şöreteleri Fransız meslektaşları gibi, dünyayı tutardı. Fakat biz, askerlikle böyle reklâmlara lüzum görmüyoruz» demişti ve bu sözleri kuru bir tafahürden ibaret değil; çok doğruyd.

Endüstriyel harb kudreti

Almanlara göre, Yugoslavya bir endüstri memleketi değildir; silah, mühimmat, barut fabrikaları ve Fizir'de tayyare imalâthaneleri kurmuş olmasına rağmen, ham madde ve silah itibarıyla, he-men hemen gene harice muhtacdır.

Alman mütehassısları, bugünkü harb endüstrisi vaziyeti devam ederse, müstakbel bir harbe Yugoslavyanın, birkaç haftalık muharebeden sonra, ciddi ve müessir bir şekilde harbe devam edebileceğini, haricden silah, malzeme ve cepnane getirmek mecburiyetinde kalacağı fikrinde oldukları. Böyle bir harbe, Yugoslavya için, en hayati meselenin, Çekoslovakya ve bilhassa Fransa ile muvazala hatlarını muhafaza etmek olduğunu yazıyorlar.

Millî müdafaa bakımından Almanların Yugoslavyada gördükleri bazı silah ve malzeme noksanlarını, dost ve müttefik memleketin sefleri de görmüş ve bunları itimat için büyük fedakârlıklara katlanmakta bulunmuşlardır. Bu yolda, kısmen tahakkuk sahasına girmiş olan mesainin hangi sahalara aid olduğu, yazımızın başında gösterdiğimiz için tekrara lüzum görmüyoruz.

Bir harb vukuunda dost ve müttefik milletten, Büyük Harbde olduğu gibi, müthiş bir vatanperverlikle ayaklanarak büyük ve zengin devletlere nispetle gayet tabii olan bazı malzeme noksanlarını yüksek kahramanlığıyla telâfi edeceği muhakkaktır. Büyük Harbde, Sırb ordusu, bugünkü Yugoslav ordusile kıyas kabul etmeyecek kadar büyük mahrumiyetler içinde, muzafferane harbetmişti. Dost ve müttefik ordu, dün yaptıklarını icab ederse, yarı da daha fevkalâde bir tarzda tekrarlayabilecek kudrettedir.

ABIDIN DAVER

Tramvay amelesinin kömür avansı

Tramvay şirketi, her sene tramvay amelesine kömür parası olarak avans vermekte idi. İdare, üç senedenberi para yerine ameleye kömür dağıtıyordu. Fakat bu sene ne para, ne de kömür vermemiştir. Amele öteye, beriyeye başvurarak bunun teminini rica etmişlerdir.

Kadıköyünde bir facia

Sarhoş bir baba üvey kızını dört yerinden bıçaklayarak öldürdü

(Baştarafı 1 tncet sahtfede)

İkinci kocasının evine ve çocuklarına bakmadığını teessürle gören Sabiha ayrılmaya karar vermiş, bundan beş ay evvel 17 yaşlarında bulunan ve İtalyan mektebinde tahsilini bitirmiş olan kızı Reyhana mahkemeye verilecek istidayı yazdırmıştır. İstida mahkemeye verilmiş, fakat Cevad, Reyhana bu istidayı yazdığından dolayı kızmıştır. Beş ay evvel Cevad bir akşam eve gelmiş ve Reyhana bıçakla hücum ederek elinden yaralamıştır.

Fakat araya girenler tarafından mesele kapatılmıştır. Cevad mahkemenin karar günü olan 1 teşrinievvel yaklaştıkça biddetlenmeğe ve:

«Reyhannın suratını kezzabla ya kaçacığım. Keskin bıçaklarla vücudünü keseceğim.»

Diyerek ev halkını tehdiye başlamıştır. Evvelki gün Reyhan, C. H. P. Kadıköy şubesinde açılan daktilografi imtihanında muvaffak olmuş ve dün işe başlamak üzere kendisine tebligat yapılmıştır. Akşamüstü evine giderken Reyhan bahçede kendisini kırışyan annesine:

«Üvey babadan aybaşımda ayrıldıktan sonra benim kazanacağım para ile ev tutacağım. Oradan birlikte mehtabı seyredeceğim ve sarhoş bir baba tarafından daima rahatsız edilmeyeceğim.»

Diyerek imtihanı kazandığını müjdelemiştir.

Bu sırada evin alt katında bulunan Cevad, her zamanki gibi sarhoş olduğundan birdenbire yerinden fırlamış ve Reyhanın üstüne hücum etmiştir. Kızcağızı bir müddet döğdükten sonra eline geçirdiği bıçakla Reyhanı yaralamıştır. Bu

Katil Cevad Maktul Reyhan

halî gören Sabiha acı çığlıklar kopararak Cevadın üstüne atılmışsa da üzeri kanlar içinde kalmış, kızcağızı kurtaramamıştır. Bunun üzerine sokaka çıkan Sabiha:

«İmad, adam öldürüyorlar. Biri-cik kızım ölüyor!»

Diye feryada başlamış, fakat ne bir beki, ne bir polis imdadına gelememiştir.

Kadıncağız deli olmuş bir vaziyette ana caddelere kadar çıkmış ve nihayet feryadları üzerine Hurşid ve Hüseyin adında iki beki imdadına koşmuşlardır.

Fakat bekçiler vak'a mahalline ancak Cevad, üvey kızını dört yerinden ağır surette yaraladıktan sonra gelebilmişlerdir. Gene o sırada imdadına gelen Devlet Demiryolları memurlarından bir zatın müdahalesile Cevad, elinden kanlı bıçakları atarak bu adamı kovalamağa başlamıştır. Bıçak o sırada yerde yatmakta olan Cevadın küçük çocuğunun ayağına isabet etmiş ve yaralamıştır.

Nihayet hâdisi civar karakollardan da duyulmuş ve suçlu yakalanmıştır.

Reyhan hastaneye kaldırılmışsa da orada ölmüştür. Katil baba dün Kadıköy Müddeiumumiliğine sevkedilmiştir. Hakkında tahkikata devam edilmektedir. Reyhanın annesi Sabiha dün kendisiyle görüşen bir arkadaşımıza şunları söylemiştir:

«Kızım büyüdü. Kocamdan ayrılıp rahat bir hayat yaşayarak onun kazandığı para ile geçinecektik. Fakat şimdi sefil olduk. Şehir tiyatrosundan almakta olduğum süt parası 15 liraya da kestiler. Allah yardımcım olsun.»

Maktul Reyhan Kadıköyün genç ve güzel kızlarındandı. Dün kendisini seven arkadaşları evine gelerek dakikalarca ağlamışlardır.

Fransada sosyalist partisinin bir müracaatı

Paris 24 (A.A.) — Sosyalist partisi komünist partisine müracaat ederek 28 Eylülde iki parti arasında bir toplantı yapılmasını teklif etmiştir. İki partinin tek bir parti halinde birleşmesi esaslarını hazırlamak üzere bir komisyon teşkil ve bu komisyonun işe başlaması tarihi bu toplantıda teklif olunacaktır.

Şimalî İtalyada feyzanlar

Roma 24 (A.A.) — Şimalî İtalyada havalar çok fena gitmektedir. Devamlı yağmurlar neticesinde birçok nehirler taşmış, demiryolu ve otomobil nakliyatı inkıtaa uğramıştır. Birkaç kişinin de feyzanlara kurban gittiği bildirilmektedir.

Büyük davalar

Çin meselesinde Rusya, İngiltere ve Japonya

- 3 [*] -

Temizlik icraatının; ittifak dahil olup-çinlerinde büyük Ruslar bulunmayan mün-takalarda bilhassa âmansız bir şekilde devam edileceğini tahmin eden Stalin'in diktatörlüğünden usanan Sovyet Rusya inhilâle temayül etmektedir. Muhtariyet fikri, Troçki ve Troçkizm ile hiç alakası olmayan terakki adamları atıyor. Sovyet Rusya Müdafaa Komiseri Mareşal Vor-roşilof, orduya verdiği bir emirde, 1 hazirandan 4 temmuza kadar cereyan eden Tukaşevski ve diğer generaller davası hakkında, sahih olması muhtemel bazı ufak telmihlerde bulunmuş ve demiştir ki: «Parti ve hükümet idarecilerini öldürmek üzere» bir suikast hazırlıyorlardı. «Kızıldınyaya zâfa düşürmek istiyorlardı. Yabancı bir devletin askerî ve faşist mehafili olan patronlarından yardım bekliyorlardı. Bu yardıma mukabil de, Sovyet Ukraynasını vermeğe, memleketimizi parçalamaya âmade idiler. Saflarımızı, faşist kirinden ve casusluktan tah-hir ediyoruz; bundan sonra, bu derece namussuzca hâdiselerin tekrerrüne meydan vermiyeceğiz. Ordumuzu, bu psikiklerden temizlemek suretile, onu daha kuvvetlendirmiş oluyoruz, daha mağlûb edilemez bir hale koyuyoruz.»

Bu abes casusluk ve faşizm hikâyelerini bir tarafa bırakalım; ortada, (kat'iyyetle söylemek imkânı olmadığına göre) ağırlı ihtimal, Stalin'e karşı bir suikast teşebbüsü, bilhassa, Rus olmayan memleketlerde, milliyet ve ıftırak hislerinin büyümeğe olduğu meselesi kalyor. Be-yaz Rusyadaki komünist idarecilerin hepsi değişmiştir. Kafkasyada, Dağıstanda, Azerbaycanda, Troçkist veya kulak oldukları söylenen bazı kimseler tarafından, gazetecilerin ve devlet memurlarının katledildiklerini umuyoruz. Dağıstan gazetelerinden biri şöyle yazıyor: «Proleter diktatörlüğünün müntakım kılıcı, onların başlarına, merhametsizce inee-kirir; zira, sağcı Troçkist hazeleyi, hiç acımadan, kökünden kazıyıp imha etmek lâzımdır.»

Eğer, Rusyadaki gayrimemnunların, teseyyüb ve irtikâb erbabının hepsini imha etmek lâzım gelseydi, Sovyet Rusyada kimse kalmazdı!

İdareciler mehafilinde, yarıdan fazla tebeddülât yapılmıştır. Eski bolşevist erkânharbiye bugün mevcut değildir. Marif Komiseri Bubnov, Lenin zamanından iktidar mevkisinde kalan yegâne şahıstı. O da 16 temmuzda tevkiif edildi.

Halk Komiserleri Şurası Reis Vekili Rudzutak mektübdür. Lenin'in samimî dostu ve İzhvestia gazetesi muharriri Lapinski, Sihhiye Komiseri Kaminski, Stalin'in mutemedlerinden diye tanınmış olan Eliava ve daha niceleri tevkiif edildi. Stalin, şayanı hayret bir azimle yeni bir hükümet kuruyor ve bu hükümetin komünist tarafı, sadece cephesidir. Kendisi, nasyonalisttir, merkezîyetçidir ve dikta-törlük taraftandır. «Çelik Adam»ın yaptığı iş bir ihtilâldir, fakat marksist ihtilâl değildir. Sosyalist veya komünist olsun, her proleter ihtilâlinin fena tarafı, memur bolluğu, cahil bürokratların kurduğu çirkin istibdad ve tahammülfersa gururdur. Stalin, işte bu sınıfı ortadan kaldırmak ve yalnız kendi kudretini idame etmek istiyor, yani umumi ârâ ile seçilmiş halk diktatörlüğü. Tasfiyeye tabi tutulan unsurlar arasında ekserisinin Yahudi olması manidardır. Stalin, koyu Yahudi aylehtandır ve bu noktada düşmanı Hitler'e benzer. Tesis etmekte olduğu rejim nasyonal - sosyalizmle aynı soydandır. Puşkin gibi, vaktile burjuva diye anılan klâsik büyük muharrirlerin resmen göze girişi, Rus millî duygusunun beynelmilel marksizm zararına olarak uyandıma kat'i delildir.»

Bugün Rusyada cereyan eden hâdiseler, zahiren demokratik görünen bir kraliyet bu muazzam temizleme icraatı ile böylece kurulmaktadır.

Daha doğrusu, bu rejim, Hitler rejimi bazı yakınlıklar göstermekle beraber, Avrupalı olmaktan ziyade Asyalı, ne'vî şahsına münhasır yeni bir rejimdir. Fakat Rusya, halihazırda, tam bir istihale, teşkilât ve teçhizat buhranı geçiriyor. Bu şerait dahilinde, başlıca rüesası kurşuna dizilen veya sürülen, temizlik halinde bir ordu ile, Sovyet Rusyanın, Uzakşarkta bir harbe girişmesi ihtimalden uzak gibidir. Bir memleket ki, ahalisinin yarısı, öteki yarısını gammadızlar, ordusunda itimadsızlık ve şüphe hüküm sürer, böyle bir memleketin bu vaziyeti, harbe teşebbüs etmesinde imkân bırakmaz.

Sovyet Rusyanın, Çine mühimmat, harb malzemesi vermesi ihtimali vardır fakat, kendisi, rejimin zararlı çıkacağı muhakkak olan bir maceraya atılmıştır.

Esasen Rusya Japonyaya harb ilân ettiği takdirde, Almanyanın - memleket dahilinde herhalde birkaç tane daha kalmış olması mümkün - Troçkist yardımı ile, Baltık tarafından tazyika teşebbüs etmesinden korkar.

Bunu Japonya da biliyor, belki de neticeye bir an evvel ulaşmak için işi tesiri etmesinin sebeplerinden biri de budur. (Revue des deux Mondes)

René Pinon

*J İnk yazılar evvelki günkü ve dünkü nüshalarımızda çıkmıştır.

Darıcada büyük bir sünnet düğünü

Darica (Hususi) — Parti ve Nahiy Müdürlüğümüzün ve halkın alâkaları ile 86 göçmen ve fakir çocuğunun sünnetleri yapılmıştır. Tertib edilen düğüne incezas, caz ve hokkabaz takımları getirilmiş, ayrıca pehlivan güreşleri de yapılmıştır. Gönderdiğimiz resim sünnet edilen çocuklardan bir kısmını toplu bir halde göstermektedir.

Kurultayın dünkü faaliyeti

[Baştafs 1 inci sahtefede]

«Anadolunun göbeğinde, hanedanların inhitat ve sukutundan sonra da yaşayacak bir ar merkezi yaratan Türklerdir.

«Selçuk abideleri, yurdun sosyal durumu hakkında da bize malumat vermektedirler.

«Eğer, hususî tertibatı ne olursa olsun, camî, bize din tarihi bakımından yeni bir şey öğretmiyorsa da, «medrese» ve bunun tekâmülü, tedris müesseselerinin iktisab etmiş olduğu ehemmiyeti göstermektedir.

«Bimarhaneler (hastaneler) o devrin, mutena vesait ve mühim varidatla mücehhez nev'ama sosyal yardım teşkilâtını ayanbeyan tebarüz ettirmektedir.

«Nihayet kervanlara konak vazifesini gören han veya kervansaraylar da memleketin ticarî faaliyetini çıkça ifade ve Anadolu'nun muhtelif bölgelerle komşu

Prof. Şevket Aziz

ülkeler arasında ticarî mübadeleyi kolaylaştırma arzularını teyid etmektedirler.

«Böylece, Selçuk mimarisinin ehemmiyeti sadece artistik kıymetinde değildir. «Vâzih ve müdellel vesikalardan ekseriya mefkud bulunduğu bu orta çağlar için, medreselerle bimarhaneler (hastaneler), kervansaraylarla köprüler, kale harabeleri, çok yüksek seviyede, siyasi, sosyal ve ekonomik bir hayatın mevcudiyetini ispat eden tarihî abidelerdir.

«Bizans âleminin enkazı üzerinde, XI inci asırda birer fakir kasabacık menzeline düşen eski zamanın o büyük belgelerinin yerinde, Türkler, yığınla abidelerinden herbiri canlı bir vesika teşkil eden bu mamureleri kurdular.

«Yabancı bir ekolün muakkibi bulunmaktan çok uzak olarak, Selçuklilerin arı, böyle orijinal şekiller ve tezini ifadelerle öyle bariz bir karakter arz etmektedir ki Türkler, XII ve XIII üncü asırlara aid Anadolu abidelerine öz kendileri eserleri, ve şanlı mazilerinin muhteşem mirası diye bakabilirler.

Kurultay reisi, hararetle alkışlanan profesöre teşekkür ettikten sonra, Selçuk Türkleri hakkında antropolojik bir tetkik hazırlanmış olan profesör Şevket Aziz Kansuya söz verdi.

Şevket Aziz'in tezi

Profesör Gabriel'den sonra söz alan Şevket Aziz, tezinde bellibaşlı şu noktaları izah etti:

«— Milâdi XI ve XII inci asırlarda (1040 - 1150) büyük Selçuk imparatorluğunu kuran bu Türkler pek iyi bilirsiniz ki garb Türklerinin Oğuz veya Guz Türkleri şubesindeydiler. Biz garb Türklerinin Uygur ve Karluk Türkleri adını taşıyan zümrelerinden ziyade Oğuz Türklerinin hüviyeti ve tabiatı üzerinde duruyoruz. Çünkü Asyanın çok geniş bir sahasında Selçuk imparatorluğunu kuran İslâm ve Türk âleminin - hatta bütün cihan tarihinin - mukadderatı üzerinde kuvvetle tesir icra eden ve Anadolu'yu nihâyet surette Türkleştiren Türkler hemen umumiyetle Oğuz Türklerindedir.

«Keza çok kesif Oğuz kütlelerinin cenebu garbiye muhaceretleri neticesi olarak teessüs eden Selçuk devleti kısa bir zaman zarfında şarki Türk elinden Marmara ve Akdeniz kıyalarına, Kafkas dağlarından büyük Hind denizine kadar muazzam bir Müslüman - Türk imparatorluğu şeklinde inkişaf etti.»

«Anadolu tarihinin şiddetle alakadar eden bu Oğuz - Selçuk muhacereti Türk tarihinin ve hatta geniş bir tabirle Asya - Avrupa tarihinin kuruluş mekanizmasının çerçevesi içinde vukua gelmiştir.

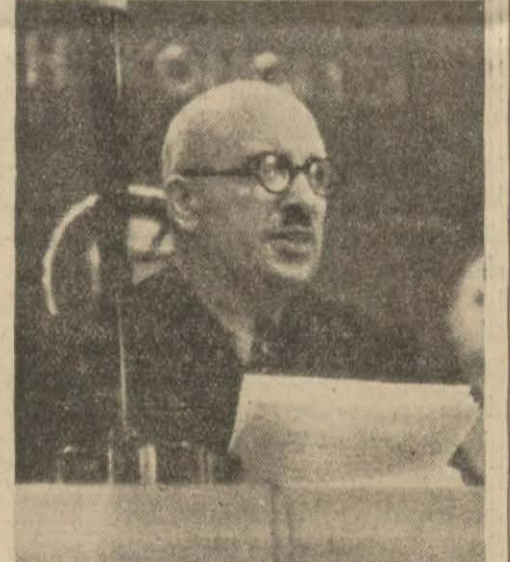
«Paleolitik epokları bir tarafa bırakalım, Asyanın neolitik protohistuar ve bu epoku takip eden proto-histuar'ından itibaren Asyadan Avrupa'ya ve Amerika'ya vuku bulan beşer muhaceretlerinin iklim şartlarının değişmesine ne dereceye kadar sıkı bir surette bağlı olduğunu pek iyi biliyoruz. Orta Asyadaki ve Milâdî'dan 9 bin yıl önceye çıkan en eski kültürlerin bu iklim şartlarının tahavvülüne bağlı olarak yer değiştirdiklerini de biliyoruz. Bu esas amilin beşeri diyecğimiz diğer bir faktörle de ele vererek Asya tarihinin teşekkülündeki rolünü anlamak kabildir. Filhakika Asyada iki tip beşer nazarın itibara alabiliriz. 1) Faaliyet ve

zekâlarından ziyade pasif bir mukavemet sayesinde hayat idamesine muktedir olan birçok Tribü'ler, büyük bir kütle ve kalabalık teşkil eden bu tipin tarihi, muazzam atalet kudretine rağmen terakkide büyük bir pay sahibi değildir. 2) Kendilerile beraber eski kültürlerinin tohumlarını taşıyan tipler. Bunlar mecburiyetle yeni fetihlere ve istilâlara mecbur olmuşlardır. Ve zengin vadilerde kendilerine tabiat tarafından hazırlanmış mes'ud bir talih bulmuşlardır. Buralarda muayyen bir zaman zarfında zenginlik ve rahat nisbetinde yüksek bir kültüre sahip oldular. Sonra mücadele ruhunun kaybolması bunları iki cesur ve zinde yeni istilâcî dalgaların hücumuna maruz bıraktı. Saydığımız bu sebepler Asyanın proto-histuarı hakkında bizi tenvir etmiyor mu? Orta Asyadan kopup gelen Sumerlerin tarihi, Etilerin tarihi ve nihayet Oğuz - Selçukların tarihi bizim için en güzel misallerdir.

«Cihan tarihinin umumî akışı üzerinde şiddetle müessir olmuş büyük tarihî bir hâdisenin sebepleri olan Selçuk Türkleri hangi beşer tipine dahildirler? Biz bugüne kadar müspet bir surette cevabı verilmemiş olan bu suale cevap vermek istiyoruz. Ve bu cevabı verirken kuvvetle de zannediyoruz ki bazı kıymetli tarihçilerimizin yazdıkları ve düşündükleri gibi «Selçukların meselâ Azerbaycan ve Anadolu'yu istilâları, Gaznevîlerin Hind istilâsı gibi askerî ve muvakkat bir mahiyette olmayıp, o havalinin ırkî simasını büsbütün değiştiren» bir hâdisedir.

Yani biraz sonra izah edeceğimiz üzere Selçuk Türkleri Anadolu'ya geldikleri vakit ta neolitik-prehistuar ve protohistuar'danberi Anadolu'da büyük bir ekseriyetle yaşamakta olan kendi ırktaşlarını buluyorlardı. Filhakika yurdları olan Orta Asyadan neolitik Pre-histuar'danberi harbe doğru göçen ve geç izlerini de bugün oldukça iyi bir surette takip edebildiğimiz yuvarlak kafalı Proto Türk (Antroloji), Arkeoloji ve Lenguistik delillerle, unsurların «Alpinler» muhaceret yolu, göçlerini tarihî zamanlarda yapmış olan Oğuz - Selçuk Türklerinin muhaceret yolunun aynıdır.

«Selçuk Türkleri Antroloji bakımından bize ne öğretiyor? Şimdi bu su-

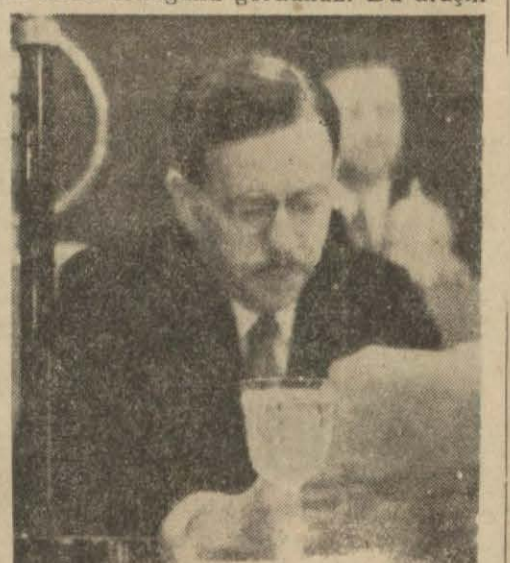
Prof. İsmail Hakkı

ale doğrudan doğruya cevap verebiliriz. Bunun için Ankarada Selçuklara aid Yediler mezarlığında 1935 yılında hazırlanan ayında meydana çıkardığımız Selçuk Türklerine aid iskeletler üzerinde yaptığımız tetkiklere istinad ediyoruz.

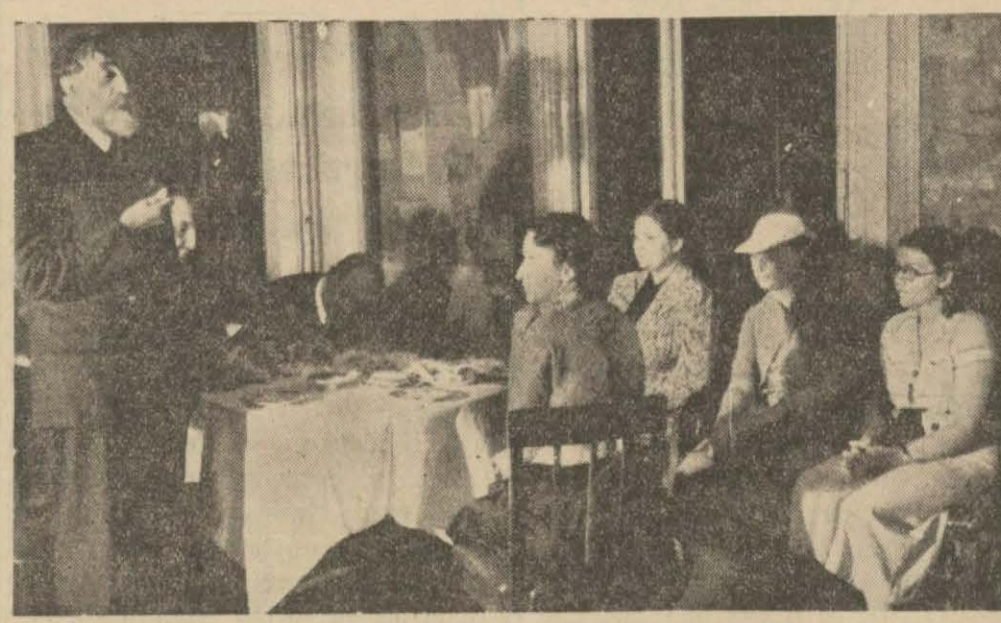
Türk Tarih Kurumunun daima hayırlı ve güzel olan yardımlarıyla yapılmış olduğumuz b tetkik derhal söylemeliyim ki daha ilk bir adımdır. Oğuz Selçuk Türkleri üzerine başlanan bu tetkiklerin devamı ve miktarcı çoğaltılması çok lâzımdır. Bugün önümüzde tetkik neticelerini söyleyeceğimiz Selçuk iskeletleri 10 tanedir. Bu iskeletlerin «3» ü kadın, diğer «7» si de erkek iskeletidir. Burada tekrar zaid olan birçok Karaniyometrik ve Osteometrik ölçüler sayesinde hesap edilen karneler ve nisbetlerle bu «10» Selçuk iskeletinin antropolojik genel karakterlerini bulmaya çalışacağız.

«Bu iskeletleri nahiye nahiye kafa, kol ve bacak kemikleri (etraf) olarak sıra ile tetkik edeceğiz.

«Selçuk Türklerinin beşeri hüviyetlerini tayin etmek için dayandığımız esasların neler olduğunu görüyoruz. Bu araştır-

Prof. İsmail Hakkı

Tarayadaki çay ziyafetinde Prof. Pittard teşekkür nükunu irad ediyor

malanın sonunda Oğuz Selçuklarını Fisik olarak karakterize eden hususiyetleri söyle hülâsa edebiliriz.

a) Selçuklar yuvarlak kafalı, ince uzun burunlu, kafa damı yüksek, yüzleri orta boyda ve orta boylu insanlardır. Bu insanlar bu Fisik karakterleri beyaz ırkın «Alpli» dediğimiz zümresine girmektedirler. Orta Asyadan haynak alan Alpli'ler bize göre Proto-Türklerdir.

b) Tarihî zamanlarda Anadolu'ya gelmiş olan Oğuz - Selçuk Türkleri kendilerinden evvel ve Prehistorik çağlarda Orta Asyadan garba doğru göçmüş olan Proto-Türklerin göç yollarını takip etmişlerdir.

c) Oğuz - Selçuk Türkleri Anadolu'yu istilâ etmekle ihya edildiği gibi Anadolu'nun ırkî simasını tamamen değiştirmiş değillerdir. Çünkü Selçuk Türkleri Anadolu'ya geldikleri vakit bu toprakların şarki Anadolu'dan ta Ege kıyalarına kadar büyük ekseriyeti Alpli yani Proto-Türk olan beşer unsurları tarafından Protohistuar'danberi meskün olduğu bir taraftan Antropolojik, diğer taraftan Arkeolojik vesikalardan tetkiklere ulaşılmaktadır.

Şevket Aziz'in tezi de çok alkışlandı. Kongre reisi bu tezi takdir ederek dedi ki:

«— Şimdiye kadar Selçuk Türkleri hakkında böyle bir tetkik yapılmamıştı. Bu itibarla tez sahibine teşekkür ederim. Bu etüdler devam edecektir.»

Ön Asyanın ırk tarihi

Bundan sonra kürsüye gelen profesör H. Vallais, Ön Asyanın ırk tarihi hakkındaki tezini izah etti.

Profesör Vallais tezinde hülâsa olarak şunları söyledi:

«— Irklar üzerinde etüd yapmak zor bir iştir. Bu mevzu üzerinde Asyada, Filistin'de ve Mezopotamyada tetkiklerde bulundum.

«Orta Asyada beyazlar ve bazı siyahlar vardır. Fakat bunlar kölelerden ibarettir. Sumerlerin beyaz ve siyah olduklarını söyleyenler vardır. Filistin'de neolitik devrinde Neander Tolensis isminde hususî bir tip yaşıyordu. Bu devri takip eden mezolitik devrinden kalan iskeletler brakisefal ile büyük bir mübaheret arzeder. Dolikosefal ırkı sonradan gelmiş ve bir takım istihaleler geçirmiştir. Brakisefal ırkı bu ırkî terdiden mahrumdur. Bugün de dolikosefaller gittikçe azalmaktadır.

«Şimalî Anadolu'da brakisefaller vardır. Halbuki Orta Anadolu'da her iki ırk mevcuttur. Cenebuda ise dolikosefaller vardır. Bedevî Arablar dolikosefal ırkına mensubdur.»

Bizans kaynakları ve Türk tarihi

Tezini türkçe olarak irad eden Macar profesörü Moravesik ezcümle dedi ki:

«— Türk tarihinin bazı devirleri için kıymetli kaynaklar vazifesini görebilecek olan Bizans kaynakları hakkında faydalı ve kıymetli izahat veren profesör, Türk kavimleriyle Bizans münasebetinin - harb veya sülh halinde - bin yılı mütevacib bir zaman devam ettiğini söyledikten sonra, Türk kavimlerinin eski tarihlerine aid yazılı vesikalardan harab olarak ortadan kaybolmasına, ve Bizans kaynaklarında ise mütemadiyen Türklerden bahsedilmesine göre, bu kaynakların Türk tarihi ve lisaniyatı için kıymetli bir tetkik vasıtası teşkil edebileceğini söylemiştir.

Macar profesörü tezinin iradından sonra uzun uzun alkışlandı.

Profesör İsmail Hakkı'nın tezi

14 ve 15 inci asırlarda Anadolu beyliklerinde toprak ve halk idaresi mevzuunu ezini izah eden profesör, tebliğinde şunları söyledi:

«— Yapılan tetkikat neticesinde Anadolu beyliklerindeki arazi ve halk idaresinin Osmanlılarinkine benzediğini gördüm: Buna nazaran Osmanlılar, toprağı idare usulünü kendilerinden yarım asır evvel meydana çıkmış olan bazı Anadolu beyliklerinden almışlardır. Hurdularının bitişik olması dolayısıyla bunun Germiyan beyliğinden alınmış olması çok muhtemeldir.

«Anadolu beylikleri bütün idare tarzında Anadolu Selçuklilerini ve onlar da Selçuklileri örnek yaptılar.

«Arazi sisteminde Selçuk Türkleri Anadolu'da arazi emriye denilen devlete aid toprak usulünü tatbik etmişler ve toprağı icabına göre iktâ yani timar ve has, vakıf ve mülk olarak taksim etmişlerdir.

«Selçuklilerin Anadolu istilâsını müteakib başlayan bu usul Anadolu beyliklerinde de aynen yapılmıştır: Arşivdeki muhtelif defterhane kayıtları Karaman, Mentеше, Candar, Aydın, Saruhan Er-gullarının aynı yolda yürüdüklerini bize göstermektedir; keza bu tarzı şarka Akkoyunlularda ve cenubda Dulgadırlılarda da görmekteyiz.

«Bu kısa izahattan sonra on dört ve on beşinci asırlardaki halk vaziyetine bakalım:

«Toprak yukarıda söylediğimiz gibi devlete aittir; köylü de bu toprağa muvakkat tapu ile sahibdir; toprağı işleyip özürsüz olarak boş bırakmadığı müddetçe toprak kendi mülkü gibidir. Öldüğü zaman erkek evladına intikal eder, özrü olmadan toprağı işlemezse toprak elinden alınıp başkasına verilir.

«Toprağı böylece sahip olan köylü toprağın haslatından devlet hazinesine vereceği üşür ve resmi oraya vermiyerek o vergi devletçe kime tahsis ve terkedilmişse ona verir; yani köylünün işlediği toprak tımarlı sipahiye aidade ona, vakıf- sa vakfa, mülk ise üşür ve resmini mülk sahibine verir. Bazan bu haslat ve resim hem sipahiye ve hem de vakfa aid olarak iki kısma bölünerek ikisine birden verilir. Bu kayıtlara göre halk ırkî râyası, vakıf râyası, malikâne râyası ve yahud bunlardan her ikisinin râyası olarak dört sınıftır.

«Bazı toprakların üşür ve resimleri ya tamamen veya kısmen bir kısım köylülerce terkedilerek onun mukabilinde onlardan hizmet beklenirdi: Mesel: derbendleri beklemek, av kuşları yetiştirmek, madenleri işlemek gibi hizmetler bu kabildendi.

«Toprağı işleyen köylü Avrupalı olduğu gibi derebeyinin kölesi vaziyetinde değildi: Toprak devletin olduğundan her ikisi de devlete karşı hizmetle mükellefi; dirlik sahibi hizmet görmezse azledilir ve köylü özürsüz olarak çalışmazsa toprağı elinden alınır.

«Bu icmalî hülâsa edecek olursak Anadolu beyliklerindeki toprak halk idaresi Osmanlıların aynıdır. Ve bu beyliklerin tatbik ettikleri usul Selçuk devletinin arazi usulüdür ve şarktan gelmiştir; beyliklerdeki toprağı idare şekline köylünün hukukî vaziyeti muasır olan Avrupa halkına nisbetle çok âdilandır.»

Profesör İsmail Hakkı Unzuçarsılı bundan sonra celse 15 dakika tatil edildi.

İkinci celsede Kurultay, Asbaşkanlardan Hasan Cemil'in riyasetinde toplandı.

İlk söz alan profesör Alfoldi idi ve Nomadlarda çifte krallık mevzuundaki tezini, mütemadi bir âlaka içinde izah etti.

Ekber Gürkan

Bundan sonra söz alan profesör Hikmet Bayur Eğirgürkan, XVI nci asırda dini ve sosyal bir inkilâb teşebbüsü mevzuunu tebliğini yaptı ve çok alkışlandı. Profesör bu tezinde başlıca şunları söyledi:

«— 1 — Ekber Gürkan 1556 da 13 yaşında tahta çıkar.

2 — 1560 a kadar atalığı Bayram Han Türkmene devlete idare eder.

3 — 1560 da Ekber idareyi bizzat ele almak için onu azleder.

4 — O devirde müslüman Türklerin elinde bulunan Hindistanın en büyük kısmında vaziyet şudur:

A — Ulema müteahhkimdir ve hiçbir yolsuzluktan çekinmezler.

B — Rical daima isyana hazırdır. Hizmet mukabil kendilerine verilen toprakları istedikleri gibi tasarruf vadesine-

dedirler. Feodal bir mahiyet almağa temayül ederler.

C — Halk üç sınıfa ayrılır:

a — En altta pek azim ekseriyeti teşkil eden Hindu ve diğer gayrimüslimler, b — Ortada yerli veya yerleşmiş müslümanlar,

c — En üstte bizzat veya nihayet iki göbek önce şimalden gelmiş Türkler. Hemen bütün büyük makamlar ve ordu bunlardadır ve adedleri bir iki yüz bin kişiyi geçmez.

3 1/2 asırdır alışılmış olan bu müsavatsız vaziyete karşı Hinduların sabırsızlandıkları anlaşılmalıdır. Şimali Hindistan'da büyük mikyasta Hindu hâkimiyetini iade için son 30 sene içinde iki teşebbüs vuku bulur:

«Birincisi Çitor racası Rana Sanka tarafından yapılır ve 1527 de Kanva muharebesinde Ekber'in büyükbabası Babur tarafından ezilir.

«İkinci bizzat Ekber'in çocukluğunda Efganlı Sur hanedanının veziri iken Delhi ve Agrayı zapteden ve müstakil hükümdarlığa kalkışan Himu tarafından 1556 da yapılır. Ekber'in atalığı Bayram Han tarafından Panipat muharebesinde ezilir.»

Hatib bundan sonra Ekber'in siyasa ve prensiplerinden bahsederek demiştir ki:

«— Ekber'in yenilikleri arasında dinî mürsidliğe atıldıktan sonra yaptıkları yaşamıyacak ve o ölürl ölmez ortadan kalkacaktır.

«Diğerleri uzun zaman yaşayacak devletin intizamını ve Hinduların sadakatini temin edecektir.

«Ekber'in üçüncü halefi Evrenkzib Alemgir (1654-1707) mutaassıb bir müslümandır. «Sulhu Küle» esasını ve Müslümanla Hinduların müsavattını ortadan kaldırdı. Şahsî kabiliyeti sayesinde imparatorluk binbir dahilî fitne içinde yaşadı, hatta epey de büyüdü. Fakat o ölüncü yıkıldı. Bunda yeniden aleylen-dirilen müslüman Hindu düşmanlığının tesiri mühim oldu.»

Profesör Raşonî'nin tezi

Hikmet Bayurdan sonra profesör Raşonî «Orta Çağda Erdelde Türklük İzleri» mevzuunu tezini anlattı ve Karpas dağlarının cenubu şarki köşesinde bulunan Erdelin, muhaceret zamanında Hun

Prof. Moravesik

ve Avar Türklerine yurdluk ettikten sonra Bulgar Türkler ve müteakiben Macarlar tarafından işgal olduğunu söyledi. Profesör, Macarların bir Türk parçası olan Sekellerin bu eyalet tarihinde en ehemmiyetli rolü oynadıklarını, Peçeneklerle Kumanların da izleri görüldüğünü söyledi.

Bundan sonra Comte Zici söz alarak Macar kavminin men'seine dair olan tezini anlattı.

Her iki profesör de hararetle alkışlandılar.

Bugünkü toplantı...

Kurultay bugün saat 14 te son toplantısını yapacaktır. Bugünkü toplantıda Profesör Afet, Türk - Osmanlı tarihinin Karakteristik noktalarına bir bakış mevzuunu mühim bir konferans verecek; profesör Hartmann da Yeni Türkiye isimli bir tez irad edilecektir. Son olarak Kurultay Başkanı bir nutuk söyleyecektir.

Madam Pittard'ın

Halkevindeki konferansı

Profesör Pittard'ın refikası Madam Pittard, dün Eminönü Halkevinde bir konferans vermiştir.

Hikmet Bayur

Konferansta Sıhhiye Vekili Refik Saydam, İkinci Türk Tarih Kurultayı Başkanı Bayan Afet ve daha birçok güzide zevat hazır bulunuyor.

Sıhhiye Vekili, Madam Pittard'ı hazırlama takdim ederek, kendisinin çok kıymetli bir Türk muhibbi olduğunu ve memleketimizi gezerek profesör Pittard'la beraber çok kıymetli bir eser neşrettiğini, Fransız edebiyat âleminde Noël Roger unvanile mühim ve kendisine has fikirlerle dolu edebî eserler neşrettiğini söylemiş ve vereceği konferansın, 1932 senesinde Türkiye hükümetinin de iltihak ettiği «Musibetlere Beynelmül Yardım» teşekkülüne aid olduğunu ve bunun esaslarının ne tarzda doğduğunu izah edeceğini ilâve etmiştir.

Bunu müteakib Madam Pittard, kürsüye gelmiş, Türkiye ve Türkler hak-

Prof. Gabriel

kında gayet güzel bir başlangıç yaparak beynelmül teşekkülün esaslarını izah etmiş ve bu musibetlerin vukuundan evvel, fenni tetkikat yapılarak beşeriyeti büyük ıstıraplardan kurtarmak esasını ihtiva eden beynelmül vesikayı güzel bir lisanla anlatmış ve çok alkışlanmıştır.

Ecnebi profesörlerin yarın

Ankaraya gidiyorlar

İkinci Türk Tarih Kurultayına iştirak eden ecnebi delegeler yarın, Tarih Kurumunun misafiri olarak Ankaraya gideceklerdir.

Muhterem misafirler Ankarapalası otelinde misafir edilecekler, Ankara ve civarını, bu arada Çubuklu barajını gezeceklerdir. Ecnebi âlimler şerefine Ankarada büyük bir ziyafet verilecektir.

Tarayadaki çay ziyafeti

Kurultay münasebetile şehrimizde bulunan büyük âlim İsviçreli profesör Pittard şerefine dün akşamüzeri Tarayada Tokatlıyan otelinde bir çay ziyafeti verilmiştir. Bu ziyafet İsviçrede tahsil bulunmuş olan talebe tarafından tertib olunmuştur. Ziyafette; İsviçrede tahsil eden ve profesörün talebesi olan profesör Afete Uyusturucu Maddeler İnhisan müdürü doktor Hakkı Hayri, doktor Sedat, Ticaret Odası Kâtibi Umumisi Cevad Nizami; İş Limited şirketi müdürü Bedri; profesör Şerif; İş Bankası memurlarından Zübeyde Osman; daha birçok zevat; davetliler ve bu arada İsviçre sefiri Hanri Marten hazır bulunmuşlardır.

Ziyafet çok derin bir samimiyet havası içinde geçmiştir. Mürettilerinin başında bulunan Hamza Osman kısa bir nutuk söylemiştir. Profesör Pittard bu nutka cevap vererek ziyafeti tertib edenlere teşekkür etmiştir.

Toplantı başladığı gibi samimi bir hava içinde nihayet bulmuştur.

Denizaltı gemileri

Boğazdan geçemez!

Bir İngiliz muharriri, bu kadar mükemmel tertibat

görmedim, diyor

Daily Express bildiriyor:

«Türkiye, denizaltı gemilerinin Karadenize geçmesine mâni olmak için Çanakkale boğazını tayyarelerle, harb gemileri, sahil gözetleme ve muhafaza istasyonları ile abluka altına almıştır.

Dün gece ve bu sabah, Achaia gemisinin güvertesinden karakol tertibatını hali faaliyetinde iken gördüm. Akdeniz'de bunun kadar mükemmel ve tamam karakol tertibatına raslamadım.

Marmara denizinin her iki mahreci de öyle iyi muhafaza edilmektedir ki bir gemi veya denizaltı gemisinin görünmeden girebilmesi için asgarî yarım düzine gözü ve karakolu atlatması lâzımdır ki tabii bu da imkânsızdır.

Sahilde, her birkaç mil mesafede faaliyet geçmiye hazır toplar sıralanmıştır.

Karakol gemileri günün yirmi dört saatinde durmadan Boğazı tarassud etmektedirler. Çanakkale civarında 500 mil murabballık bir sahada limanlara gemiler girmesi menedilmektedir.»

Paramız kıymetinden düşürülecek değildir Bu asılsız şayiayı çıkaranlar hakkında takibat yapıyor

(Başarısız 1 tnci sahtede)

Üzerinde oyun yapmayı tasarlamış olmaları. Cumhuriyet hükümetinin, Türk parasının kıymetini koruma yolundaki azim ve hassasiyeti kat'i şekilde malum olduğundan, bu kötü maksadlarla hareket edenlerin şayiaları da, umdukları tesiri yapamamıştır. Sadece altın fiyatı, 1065 kuruştan 1080 kuruşa, tereffü etmiştir. Bu da, yukarıda kaydettiğimiz gibi, altın alım satımının borsa haricinde olmasındandır ve nitekim, dün bu fiat da gene borsa dışında 1070 e kadar düşmüştür.

Kambiyo alım satımına gelince, Türk parasını koruma kanunu hükümlerle kontrol altında bulduğundan, şayiaların kambiyo borsasında hiçbir tesiri olmamıştır ve esasen bir santimlik spekülasyona dahi meydan verilmeyecek tedbirler alınmıştır.

Esham ve tahvilât kısmında da esaslı bir hareket olmamış; yalnız bu arada bazı bankalar, Türk borcu tahvillerini ellerinden çıkarmışlardır.

Ankaradaki hassasiyet

Ankara 24 (Telefonla) — İstanbul'da, Borsa mehafilinde Türk parasının kıymetinin düşürülmesi ihtimalini ileri süren, yalan, çirkin olduğu kadar da yersiz şayiayı çıkaranlar hakkında, sıkı bir tahkikat girişilmiş olduğu anlaşılıyor. Öğrendiğimize göre, merkeze verilen emir üzerine İstanbul Vilâyeti, bazı gazetelere de aksetmiş olan bu şayiinin sürücüleri ve yayıcıları hakkında tetkiklere başlamıştır.

Diğer taraftan, Türk parası kıymetinin düşürülmesine, ihracatı yekünunun tutturulması zarureti gibi bir sebebin bu şayiayı takviye etmek üzere ileri sürüldüğü görülmüştür. Millî menfaatlerimizin paramızın kıymetini korumak yolunda olduğu güneş gibi aşıkâr bir hakikat olmakla beraber, dış ticaretimize aid son istatistikler, bu noktayı da tamamen çürütecek rakamları ihtiva etmektedir.

Siyasi Müsteşarın beyanati

İktisad Vekâleti siyasi müsteşarı Ali Rıza Türelin, bu hususta bizzat verdiği rakamları ve malumatı aynen bildiri-yorum:

«— Son dış ticaret istatistikleri 1937 senesi ilk yedi aylık ihracatımızın 59 milyon 880 bin liraya yükseldiği olduğunu göstermektedir. 1936 senesinin müte-nazar aylarına nazaran yükseliş farkı 13 milyon 664 bin liradır.

Bu artıştan Almanyanın hissesi, yalnız bir milyon 94 bin liradır. Geri kalan 12 milyon küsur bin lira diğer memleketler hissesine isabet etmektedir.»

Tahkikat yapıyor

Başvekâlet Vekili Celâl Bayar paramız hakkındaki asılsız şayialar üzerine derhal İstanbul vilâyetine bu şayiaları çıkaran ve yayanların meydana çıkarılmasını emretmiştir. Vali Muhiddin Üstündağ dün bu mesele ile şahsan meşgul olmuştur. Diğer taraftan şehrimizde bu bulunan İktisad Vekâleti daimî müsteşarı Faik Kurdoğlu, tahkikatın safahatle yakından meşgul olmuştur.

Tahkikat, işin taallüku dolayısıyla fiilen Borsa ve Osmanlı Bankası komiserliği yapılmaktadır. Komiser İhsan Rifat dün sabah bankaları gezmiş ve temaslar yapmıştır. Bundan sonra komiser bazı acen-taların ifadelerine müracaat etmiştir.

Elde ettiğimiz malumata göre ilk kanaat şayiinin evvelâ borsa haricinde çıkarıldığı merkezindedir. Maamafih tahkikat ehemmiyetle devam etmektedir.

Eğer bu şayia borsa içinden çıkmışsa suçluları borsa kanunu mucibince te-cziye edilecektir. Eğer şayiinin başlangıcı halkta ise çıkaran ve yayanlar Türk parasının kıymetini koruma hakkındaki ka-

Şark hududumuzda iki güzel kasaba

Tortum ve Olti gündengüne terakki ediyorlar

Erzurum (Hususi) — Saha itibarıyla Belçika Krallığının sathı mesahasına yakın büyüklükte olan vilâyetimizin en iyi ve verimli ilçelerinden olan Tortum ve Olti kazalarında seyahat bilhassa bu mevsimlerde çok enteresandır. Muhtimimiz o kadar sık sık manzara değiştiriyor ki bu zengin dekorlu yolculuk insana başka bir âlemde imiş hissi veriyor. Otomobil yepyeni şoseler üzerinde kayarken eski devrin hiç bakmadığı ve anmadığı bu sahalarda Cumhuriyet idaresinin yarattığı eserler karşısında derin heyecanlar duymamak kabil olmayır. Erzurumun çorak dağları, Karga sırtlarını arkada bırakarak Tortum yaylasına inince sizi yepyeni bir saha karşıyor: Yeşillik bezenmiş vadiler, ağaçlarla süslenmiş dağlar. Nihayet yeni binalar ile ufucak şirin Tortum kasabası görünür. Uzun, çiplak ve sıcak yollardan sonra bu yeşil dağların çerçevesi bol sulu derenin kıyılarında yaslanmış Tortum kasabasına gıpta etmemek kabil mi?

Tortuma girerken örnek karakolu şirin ve temiz yüzle insana gülüyor. Örnekte fidanlı, yeni yapılan Hükümet Köneği ve kaymakam evine antreye yapılan bir örnek yeni binalar yeni Tortumun ilk modern binası olmak şerefini kazanmıştır. Tortumdan Oltiye giden şose üzerinde yeni köprüler yapılmakta, her tarafta imar faaliyeti var. Çalışkan Vali Haşim İşca lâyık arkadaş olduklarını isbat eden Tortum ve Olti kaymakamları kaza sınırlarında hiç boş durmuyarak çalışmışlar.

Olti tarihi bir kasaba. 93 harbinden sonra ana yurddan ayrılmak acısına uzun müddet katlanan Olti kasabası yıllarca Çar Rusyasına hudud askeri garnizonluğu yapmış. Kasaba Olti deresinin ikiye bölündüğü iki parçadan ibaret. Genç kaymakamı Fevzi Hamurcu işine dört elle sarılmış bir idare adamı, kazanın her bakımdan ileri gitmesine çalışmaktadır. Halkevinde, memurlar, mahfillinde görülen bütün sosyal hareketler hep onun eseri.

Kasabanın tertemiz bir belediyesi var, çok şehrillerimiz belediye binalarına nispetle iyi bakılmış olan bu binanın tanziminde ince bir zevk eseri var.

Kasabaya hâkim Eski kale ve salkım söğütlerin gölgesinde bol sulu derenin sesini dinliyerek uyuyan güzel Büyük caminin çerçevesi yeşil Olti kasa-bası istirahat susamış insanların dinleneceği tertemiz ve konforlu bir kasaba. Muhtiminde her türlü meyva yetişen, güzel hububat yetişen kazanın verimli toprakları ve kömürle kayumculukta kullanılan meşhur Olti taşları ve her tarafta çok sürülen pirootu meşhurdur.

«— Bu şayiaları çıkaranlar bulanık suda balık avlamak ve spekülasyon yapmak istiyen bir takım hainlerdir. Bu şayiaları çıkaran ve yayanların meydana çıkarılması için emir verdim. İcabında borsaları kapatmaktan çekinmem.»

Şehrimizde bulunan Maliye Vekili Fuad Ağrah da dün müstemirren bu işle meşgul olmuştur. Pazar günü Ankaraya hareket edecek olan Maliye Vekilimiz de bu münasebetle şu sözleri söylemiştir:

«— Bazı devletler bünyelerine ve iktisadi vaziyetlerine muvafık geldiğinden devalliyasyon yapıyorlar; fakat bu hareket bizim bünyemize uygun değildir. Devalliyasyon hatır ve hayalimizden geçmemiştir. Millî Türk parası sağlamdır.»

Dünkü borsa fiatları

Bu çirkin şayiinin uyandırıldığı müsbet tesirler de dün tamamen zail olmuştur.

Dün borsada Türk borcu tahvilleri 14,05 lirada açılmış 13,85 lirada kapanmıştır. Bir gün evvelki Türk borcu tahvillerinin kapanışı 14,10 lira idi.

Frank Londra borsasında bir İngiliz lirası karşılığı perşembe günü 144,96 frank üzerinden kapanmıştır. Dün 142,68 de açılmış, bir aralık 144,59 liraya kadar çıktıktan sonra 144,65 frankta kapanmıştır. Bu fiat İstanbul borsasında 23,3, 25 kuruş olarak tesbit edilmiştir.

Celâl Bayar Ankarada

Ankara 24 (Telefonla) — Başvekâlet vekili ve İktisad Vekili Celâl Bayar, bu sabah saat onda eksprese takılan hususi vagonla şehrimize geldi. İstisnâ yonda, Başvekil İsmet İnönü, Meclis Reisi, şehrimizdeki meb'uslar, siyasi müsteşarlar, Vekâletler erkânı, Vali, Kumandan, Polis müdürü ve diğer birçok zevat tarafından karşılandı.

Başvekil İsmet İnönü, Başvekâlet vekili Celâl Bayar otomobiline alarak, beraberce Başvekâlet binasına gittiler. Başvekil İsmet İnönü bir müddet sonra Başvekâlet binasından ayrıldı ve Celâl Bayar, Başvekâlet makamında bir müddet meşgul oldu.

Başvekâlet vekili Celâl Bayar, öğleden sonra, tekrar Başvekâlete giderek, akşam geç vakte kadar muhtelif işler üzerinde mesaide bulundu.

Fransadaki şüpheli yabancılar

Paris 24 (Hususi) — Eski muharibler birliği tarafından seçilen bir heyet, bugün Başvekilî ziyaret ederek, yabancıların Fransadaki faaliyetlerine nihayet verilmesini, şüpheli yabancıların hudud haricine çıkarılmasını, yabancıların umumiyetle daha sıkı bir kontrola tâbi tutulmalarını istemiştir.

Kayıb generalin karısı evli kaldı

Paris 24 (A.A.) — Dün, ortadan kaybolmuş olan General Kobline'in karısı Madam Skobline tevkif edilmiştir. General Skobline'in, General Miller'in ortadan kaybolmasında bir rol oynadığına dair ortada bir takım şüpheler mevcut olduğu söylenmektedir.

«— Elektrik şirketi şimdiye kadar vazifesini dürüst olarak yapmamıştır. Biz evvelâ bu noktayı tesbit ettik ve ediyoruz. Şirketin tesisatı kâmilan harap, noksan ve tamire muhtacdır. Bunu görüldük. Bu tesisatın ıslahı için asgari 7, azami 10 milyon lira istiyoruz. Bundan başka, şirketten halktan mukavele harici ve usulsüz olarak kutu kirası, bransman ücreti ve saire namları altında 3 küsur milyon lira para tahsil etmiştir ki biz bunları da şirketten istiyoruz. Şirketin son defa Ankaraya gelmiş olan murahhas heyetine bu istediklerimizi ve tekliflerimizi tahriren bildirdik. Ve kendilerine üç günlük bir cevap müddeti verdik. Şimdi onların cevabını aldıktan ve bu iki kalem iddiamızı tesbit edildikten sonra şirketin son mevzu bahis ettiği 23 milyon Türk lira sermayesinin kendilerle birlikte müteale edeceğiz.

Bu suretle bu üç mesele aramızda taayyün ettikten sonradır ki hükümetin şirkete vaziyet etmesi m. lâzımdır; yoksa şirket icab eden muhasebeyi yaptık-tan sonra kendisi mi imtiyazını terketmelidir? Bu noktalar o zaman takarrür edecektir. Şimdiki halde müzakereler, bahsettikleri esaslar ve şartlar dahilinde devam etmektedir.»

Ali Çetinkaya yeni açılacak hatlar hakkında da şunları söylemiştir:

«— Zonguldağa kadar bitmiş olan yeni hattın açılma töreni Cumhuriyet bayramında yapılacaktır. Sivas Erzurum hattı üzerinde Çetinkayadan Malatya'ya kadar olan kısım evvelce tamamlanmıştır. Şimdi bu hat Divriçe kadar ikmal olun-muştur. Bu kısmı da Cumhuriyet bayramı akabinde merasimle açacağız. Diğer hatların inşaatı da büyük faaliyetle ilerlemektedir.»

Nafia Vekili yeni biten İstanbul - Lüleburgaz yolu için de demiştir ki:

«— İstanbul Lüleburgaz yolu tamamlandı. Bunu önümüzdeki pazartesi günü açacağız. Açma merasimine, Başvekil ve Başvekil vekili Ankarada bulundukları için ben riyaset edeceğim.»

Ali Çetinkaya, şehrimizde bulunduğu günlerde İstanbul elektrik şirketinin vaziyetle de meşgul olmuştur. Vekil müsterrimimiz bu husustaki sualine de şu cevabı vermiştir:

«— Telefon şirketindeki tetkikatım teferrüat ve tesisatı aid şeylerdi. Binayı da ve sıkışık buldum. Bina civarındaki bazı yerlerin istimali için emirler verdim. Bu binalar istimal edildiikten sonra binanın arkasında Mahmudpaşaya doğru bir kapı açılacak ve yeni bir kısım yapılacaktır.»

Elektrik Şirketine müzakereler

Nafia Vekili bu hususta son vaziyeti izah ediyor

(Başarısız 1 tnci sahtede)

Şehrimizde bulunan Nafia Vekili Ali Çetinkaya dün, bir muharririmize bu müzakereler etrafında şu beyanatta bulunmuştur:

«— Elektrik şirketi şimdiye kadar vazifesini dürüst olarak yapmamıştır. Biz evvelâ bu noktayı tesbit ettik ve ediyoruz. Şirketin tesisatı kâmilan harap, noksan ve tamire muhtacdır. Bunu görüldük. Bu tesisatın ıslahı için asgari 7, azami 10 milyon lira istiyoruz. Bundan başka, şirketten halktan mukavele harici ve usulsüz olarak kutu kirası, bransman ücreti ve saire namları altında 3 küsur milyon lira para tahsil etmiştir ki biz bunları da şirketten istiyoruz. Şirketin son defa Ankaraya gelmiş olan murahhas heyetine bu istediklerimizi ve tekliflerimizi tahriren bildirdik. Ve kendilerine üç günlük bir cevap müddeti verdik. Şimdi onların cevabını aldıktan ve bu iki kalem iddiamızı tesbit edildikten sonra şirketin son mevzu bahis ettiği 23 milyon Türk lira sermayesinin kendilerle birlikte müteale edeceğiz.

Bu suretle bu üç mesele aramızda taayyün ettikten sonradır ki hükümetin şirkete vaziyet etmesi m. lâzımdır; yoksa şirket icab eden muhasebeyi yaptık-tan sonra kendisi mi imtiyazını terketmelidir? Bu noktalar o zaman takarrür edecektir. Şimdiki halde müzakereler, bahsettikleri esaslar ve şartlar dahilinde devam etmektedir.»

Ali Çetinkaya yeni açılacak hatlar hakkında da şunları söylemiştir:

«— Zonguldağa kadar bitmiş olan yeni hattın açılma töreni Cumhuriyet bayramında yapılacaktır. Sivas Erzurum hattı üzerinde Çetinkayadan Malatya'ya kadar olan kısım evvelce tamamlanmıştır. Şimdi bu hat Divriçe kadar ikmal olun-muştur. Bu kısmı da Cumhuriyet bayramı akabinde merasimle açacağız. Diğer hatların inşaatı da büyük faaliyetle ilerlemektedir.»

Nafia Vekili yeni biten İstanbul - Lüleburgaz yolu için de demiştir ki:

«— İstanbul Lüleburgaz yolu tamamlandı. Bunu önümüzdeki pazartesi günü açacağız. Açma merasimine, Başvekil ve Başvekil vekili Ankarada bulundukları için ben riyaset edeceğim.»

Ali Çetinkaya, şehrimizde bulunduğu günlerde İstanbul elektrik şirketinin vaziyetle de meşgul olmuştur. Vekil müsterrimimiz bu husustaki sualine de şu cevabı vermiştir:

«— Telefon şirketindeki tetkikatım teferrüat ve tesisatı aid şeylerdi. Binayı da ve sıkışık buldum. Bina civarındaki bazı yerlerin istimali için emirler verdim. Bu binalar istimal edildiikten sonra binanın arkasında Mahmudpaşaya doğru bir kapı açılacak ve yeni bir kısım yapılacaktır.»

Yeni Eserler

Epikür'ün Bahçesi

Anadol Fransın gerçekten bir sanat bediisi olan bu eseri Servet Yesari oğlu ile şair Mihdat Cemal tarafından türkçeye çevrilmiştir. Müellifin büyük kudret ve şöreti gibi mütercimlerin de kıymeti malum olduğundan tercümenin nefesati hakkında fazla söz söylemeğe lüzum görmüyoruz; sadece eserin intişarını haber veriyoruz.

Pol ve Virjini

Bütün medenî dünya iki yüz yıldan beri Pol ve Virjini hikâyesini bıkmadan, usanmadan okur. Çünkü bu eser, en ince hislerin ve en temiz duyguların nas tutmaz bir aynası sayılmaktadır. Hilmi kitabhanesi, eseri yeni bastan tercüme ettirmekle Türk okuyucularına da taze bir zevk mevzuu sunmuş oluyor.

İblis

Rus ediblerinin en ileri gelenlerinden Lermontof'un bu ismi taşıyan çok nefis bir eseri bu kere türkçeye çevrilerek Hilmi kitabhanesi tarafından neşredilmiştir. Edebi eser meraklılarına tavsiye ederiz.

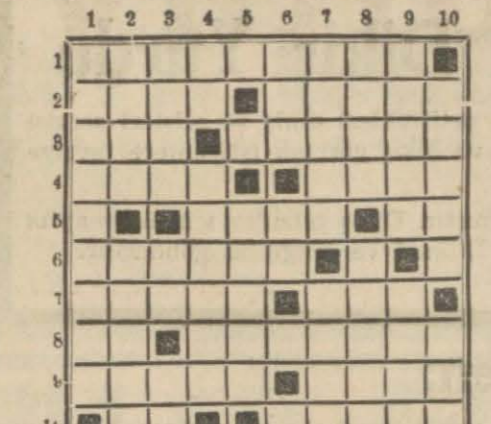
Havacılık ve Spor

Havacılık ve Spor mecmuasının 15 Eylül sayısı çıkmıştır. Bu sayıda, havacılık haftasına, Türkkuşunun çalışmaları, Trakya manevralarında Türk havacılığına aid güzel yazılar ve resimlerle, İspanya iç harbi ve Fransa - Şam tayyare müsabakasına dair makaleler ve Fransız hava ordusuna aid arkadaşımız Abidin Daverin bir yazısı, Teğmen Adaman 16,445 metroya nasıl çıktığı serlevhalı hatırası, yelken uçurları: R 1 millî müsabakası hakkında bir yazıyı ihtiva etmektedir.

İşçi lâzım

Okz jen kaynak bilenler tercih edilecek. Sa.kımsöğüd Demirkapı caddesi 7 No. ya müracaat.

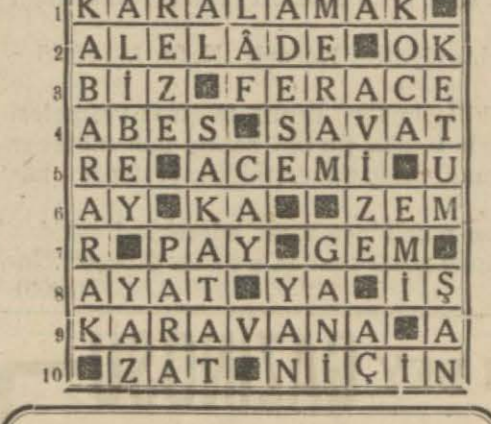
GÜNÜN BULMACASI

Soldan sağa:
1 — Derler kendisine arkadaş olmuş olan (mürekkebe kelime). 2 — Müsaade, sevgili. 3 — Yok değil, eski Türk aşiretlerinden biri. 4 — Manasız ısrar, sesin dönüp gelişi. 5 — Hafif değil, çok defa «işte» kelimesinden evvel gelen tâbir. 6 — Borcunu vermek. 7 — Basit bir musiki âleti, tenasül mahsulü. 8 — Uzuvarımızdan, fikir fikir. 9 — Bilhassa ayamızda olur, Allaha ismarladık demeklik. 10 — Bir edat, dar değil.

Yukarıdan aşağıya:
1 — Mıhı yerinden çıkaran (mürekkebe kelime). 2 — Anlama kudreti, iç uzuvları mızdan biri. 3 — Bir cins para, insan yuvası, nota. 4 — Genişlik, bir oyunun meraklısı. 5 — Varıdat. 6 — Krallıca, alfabenin iki harflı yanyana. 7 — İranda eski bir hükümdar sülalesi, bir hayvan. 8 — Köpek yavrusu, ziyafet. 9 — Bir cins takunya, İngiltere'nin kibar kadını. 10 — Balığı yutmamalı, yüzümün tezyinatından.

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

İst. Borsası 24/9/37

PARALAR	Açılış	Kapanış
Sterlin	625.—	630.—
Dolar	123.—	127.50
Frank	83.—	88.—
Liret	114.—	114.—
Belçika Fr.	80.—	84.—
Drahmi	18.—	23.—
İsvicre Fr.	570.—	580.—
Leva	20.—	21.—
Florin	65.—	70.—
Kron Çek	74.—	84.—
Silin Avusturya	21.—	23.50
Mark	28.—	31.—
Zloti	20.—	23.—
Pengo	21.—	25.—
Ley	16.—	16.—
Dinar	48.—	52.—
Kron İsveç	30.—	32.—
Altın	1068.—	1070.—
Banknot	260.—	261.—

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	628.—	628.—
New-York	0.7880	0.7872
Paris	23.025	23.0325
Milano	14.9713	14.9760
Brüksel	4.6380	4.6380
Atina	87.0225	87.0225
Cenevre	3.4320	3.4317
Sofya	63.6942	63.6942
Amsterd.	1.4764	1.4764
Prag	22.5955	22.5955
Viyana	4.1688	4.1688
Madrid	11.7038	11.7038
Berlin	1.9642	1.9642
Varsova	4.1735	4.1735
Budapeste	3.9810	3.9810
Bükres	107.0063	107.0063
Belgrad	34.355	34.355
Yokohama	2.7356	2.7356
Moskova	20.3375	20.3375
Stokholm	3.0884	3.0884

ESHAM

Aslan çimento	Açılış	Kapanış
	10.65	10.60

İSTİKRAZLAR

Pfirk borcu I Pesin	Açılış	Kapanış
I Vadeli	13.95	13.80
Fransi	96.—	96.—
Sıvra-Erzurum I	98.50	98.50
% 5 Hazine	30.50	30.50

TABVİLAT

Anadolu I Pesin	Açılış	Kapanış
II Pesin	41.70	41.70
III Pesin	40.50	40.50

ASKERLİK İŞLERİ

Eminönü yabancı askerlik subesinden
Eminönü, Fatih ve Eyüb mntakalarında ikamet eden yabancıların lise mezunu olup daha yüksek bir mektebe girmeyen kısa hizmetli ve tam ehliyetnamelilerin Yedek Subay Okuluna 7 Eylül 1937 nihayetine kadar sevki için tekrar emir alınmıştır. Bu gibi kısa hizmetlilerin diploma ve ehliyetnameleri ve yüksek mektebi terketenlerin mektebi terkettilerinde dair okullarından alacakları vesakle birlikte sevki için yapılacak üzere şubeye müracaatları ilân olunur.

Eminönü yabancı askerlik subesinden
Eminönü, Fatih ve Eyüb mntakalarında ikamet eden yabancıların lise mezunu olup daha yüksek bir mektebe girmeyen kısa hizmetli ve tam ehliyetnamelilerin Yedek Subay Okuluna 7 Eylül 1937 nihayetine kadar sevki için tekrar emir alınmıştır. Bu gibi kısa hizmetlilerin diploma ve ehliyetnameleri ve yüksek mektebi terketenlerin mektebi terkettilerinde dair okullarından alacakları vesakle birlikte sevki için yapılacak üzere şubeye müracaatları ilân olunur.

DOKTOR ÇİPRUT
Cildiye ve Zühreviye mütehassısı Beyoğlu Yerli Mallar Pazarı karşısında Posta sokağı köşede Meymenet apartmanı. Tel: 43353

DOKTOR ÇİPRUT
Cildiye ve Zühreviye mütehassısı Beyoğlu Yerli Mallar Pazarı karşısında Posta sokağı köşede Meymenet apartmanı. Tel: 43353

SATILIK VAPUR

Denizyolları İşletmesi Müdürlüğünden:
İdaremizin Şilep olarak kullanılmaya elverişli olan «Vatan» vapuru pazarlıkla satılacaktır.

Pazarlık 1 teşrinievvel 1937 günü saat 15 te İdaremiz Levazım Şefliğinde yapılacaktır.
Şerhata öğrenmek isteyenler hergün Levazım Şefliğimize müracaat etmelidirler.
(6499)

Cumhuriyet

Halk sütünü

Belediyenin nazarı dikkatine
Çarşıkapıda Makaslar caddesinde ti-carethane sahibi Artin Çamçık, Aram Nişan ve Horan imzaları aldığımız müsterek bir mektubda deniliyor ki: «Caddemizde ötedenberi öğleden sonra saat ikiden akşam dokuzuna kadar pazar kuruluyor. Esnafın köfesi, malı dükkânlarını-zın kapısını kapamakta ve ticaretimize mâni olmaktadır.
Belediyenin pazar yerlerini yeniden tayin edeceği şuralarda bu halin da nazarı dikkate alınmasını ve şimdiye kadar çektiğimiz sıkıntılardan kurtarılmağımıza rica ederiz.

Tarsusular ilmekteb istiyorlar
Tarsus okuyucularımızdan Hakkı Dörtlemiş imzasıyla aldığımız mektubda deniliyor ki: «İlmektebe devam çağına gelen çocukları okutacak mekteb bulamıyoruz. 25 bin nüfuslu kazamızda beş, daha az nüfuslu vilâyet merkezinde ise dokuz ilmektebe vardır. Yurtdışlar okuma çağına gelen çocuklarını okutmaya kanuni bir hak bilirlerken bu haklarını istimal edecek vasıtaların bulunmamasını kabul edemiyoruz.

Açıkta kalan yavrularımıza bir çare düşünmeleri için alâkadar makamların dikkat nazarlarını çekmenizi dilerim.»

Bu sokak böyle kalmalı mı?
Ayazpaşada oturan kardeşlerimizden birçoğunuz imzasıyla aldığımız bir mektubda deniliyor ki: «Bizim mahallemiz çok şükür şimdiye kadar bol toz ve çamur nedir bilmezdi. Fakat arsarlardan moloz taşıyan arabalardan dökülen topraklarla bugün cadde-nin bir kısmı Gümüşsuyu hastanesinin yanındaki evyerce tertemiz olan sokak bir toz deryası haline geldi. Kışın da tabii bir bataklık olacaktır. Bir müddet evvel kaymakamlığa ya da müracaate yâni mütealemeleceği vadolunmuştu. Bu vald henüz yerine getirilemedi. Şehrimizin temizliği ve halkımızın sıhhati namına bu valdin bir an evvel iftazını dileriz.»

Kulahlılar susuzluktan şikâyetçi
Kula kardeşlerimizden Hasan Cabar imzasıyla aldığımız mektubda deniliyor ki: «Kasabamızın içme ve sair su ihtiyacını yalnız kuyular temin ederler. Son defa görülen tifo vak'aları üzerine bütün kuyular kapatıldı ve su ihtiyacımızı kurdaklı kuyulardan tedarik ediniz denildi. Fakat bunlar da pek kısa bir zamanda ihtiyac karşısında kurudular. Şimdi biz susuz kaldık, hem de tam manasile. Böyle bir karar verilirken neticeleri düşünülmelidir. İcab eden tedbirlerin âcilen alınması hususunda alâkadarların dikkat nazarlarını çekmenizi dilerim.»

AKBA
Ankarada Kitabevi Kâğıdçılık
Bütün mekteb kitaplarının satış yeridir. Mekteb kırtasiye çeşitleri en müsaid şartlarla temin edilir.
Tel: 3377

AKBA
Ankarada Kitabevi Kâğıdçılık
Bütün mekteb kitaplarının satış yeridir. Mekteb kırtasiye çeş

Türk Kadınları

Beşiktaş Bıçkı, Dikiş Yurdu

15 inci sene mezunlarının vücutte getirdikleri dikiş ve elişleri sergisi açıldı. Umuma serbesttir. Güzel bıçkı ve dikiş görmek isteyenlere tavsiye olunur.

Yeni sene için talebe kaydı başlamıştır. Dikiş bilenler için üçer aylık ayrıca kısa devreli kurslar açılmıştır. Talimat ve programı gönderilir. Adres: Beşiktaş Akaretler. No. 87.

Ankara Valiliğinden:

Keşif bedeli (17715) lira (66) kuruştan ibaret bulunan Ankara Kızılca - hamam yolunun 18 + 710 — 40 + 895 inci kilometreleri arasında yapılacak 25 menfez kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

Eksiltme 27/9/1937 tarihine rasyan pazaritesi günü saat 14 te Ankara Vilâyet Daimî Encümeninde yapılacaktır.

İstekliler, teklif mektubları, Ticaret Odası vesikası ve 1328 lira 67 kuruşluk muvakkat teminat mektubu veya makbuzları ve Nafia Vekâletinden aldıkları 1937 yılına aid müteahhidlik ehliyet vesikalarıyla birlikte aynı gün - de saat 14.5 a kadar Daimî Encümen riyasetine vermeleri.

İstekliler keşif evrakile şartnamesini hergün Nafia Müdürlüğünde görebilirler. *3322* (6103)

Kocaeli Nafia Müdürlüğünden:

1 — Arifiyede yapılacak meyva istasyonu binası inşaatı 36 bin lira mu - hammen keşif bedeli üzerinden vahidi fiatla, kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

2 — Bu işe aid evrak şunlardır:

- A — Eksiltme şartnamesi,
B — Mukavelename,
C — Bayındırlık işleri genel şartnamesi,
D — Fennî ve hususî şartname,
E — Keşif, metraj, hulâsai keşif defteri,
F — Proje.

3 — İhale 30/9/1937 perşembe günü saat 15 te Kocaeli Nafia Müdürlüğü dairesinde yapılacaktır.

4 — İstekliler bu işe aid dosya muhteviyatını Kocaeli Nafia Müdürlü - ğü dairesinde bedelsiz görebilirler.

5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 2600 liralık teminat vermeleri ve Ticaret Odasında kayıtlı olduğuna dair vesika ile 937 senesi için müteber bina taahhüdlerine aid Nafia Vekâletinden alınmış müteahhidlik vesikasını hâ - mil olmalarıdır.

7 — İsteklilerin 2490 numaralı kanun mucibince ihzar edecekleri evrak - larını eksiltme günü olan 30/9/1937 perşembe günü saat 14 e kadar Kocaeli Nafia Müdürlüğüne vermeleri lâzımdır. (6205)

ÇUBUKLU HASAN BEY GAZİSİ

Yarınki pazar günü hususî bir şamamereye tahsis edildiğinden mutad saz heyeti icrayı ahenk etmişceğini ve gelecek pazardan itibaren

Bayan MUALLÂ'nın iştirakile

memleketimizin en tanınmış san'atkarlarından mürekkebe İNCE SAZ HEYETİ seanslarına devam edeceğini sayın müşterilerimize bildirir ve teşekkürlerini bekleriz.

Sihhat Vekâletinden:

1 — Orta Anadolu'da yapılacak göçmen evleri ihtiyacı için iki bin metre mikâb kereste satın alınacaktır.

2 — Bu kerestelerin cinsi çam, veya köknar olacaktır.

3 — Bir metre mikâb kerestenin Samsun - Sivas hatlı üzerinde her hangi bir istasyonda teslim edilme üzere muhammen fiatı (40) liradır.

4 — Bu teahhüdün muhammen bedeli (80) bin lira olup muvakkat te - minat miktarı (6000) liradır.

5 — İstekliler kereste fennî şartnamesini ve idarî şartnameyi ve eb'at listesini görmek üzere tatil günlerinde başka hergün İskân Umumî Müdürlüğü Fen Heyetine, İstanbul ve Samsun İskân Müdürlüklerine müracaat edebilirler.

6 — Pazarlık 30/9/1937 perşembe günü saat 15 te Sihhat Vekâletinde top - lanacak Komisyonunda yapılacaktır. *3362* (6211)

TÜRK HAVA KURUMU

BÜYÜK PİYANGOSU

6 ncı Keşide 11 Birinciteşrin 937 dedir.

Büyük İkramiye 200.000 Liradır.

Bundan başka: 40.000, 25.000, 20.000, 15.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (200.000 ve 50.000) liralık iki adet mülkâf vardır.

DİKKAT:

Bilet alan herkes 7 birinciteşrin 937 günü akşamına kadar biletini değiştirmiş bulunmalıdır. Bu tarihten sonra bilet üzerindeki hakkı sakit olur.

Ankara Valiliğinden:

1 — 6/9/1937 pazartesi günü saat 15.5 te eksiltmesi yapılacak iken tal' b çıkımayan Ankara - Kırşehir yolunun 56+000—69+300 üncü kilometreleri arasında yapılacak toprak tesviyesi, smal imalat ve çöze inşaat ve esaslı tamiri işleri 7/9/1937 den itibaren bir ay müddetle pazarlığa konulmuştur.

2 — Keşif bedeli *33427* lira *53* kuruştur.

3 — İsteklilerin Ticaret Odası vesikası ve 2507 lira 6 kuruşluk muvakkat teminatle Nafia Vekâletinden aldıkları 937 yılına aid müteahhidlik fennî eh - liyet vesikasıyla birlikte her pazartesi ve perşembe günleri saat 15.5 te Vilâ - yet Daimî Encümenine müracaat etmeleri.

4 — İstekliler keşif ve şartnameyi hergün «Nafia Müdürlüğünde gözden geçirebilirler. *9276* (6032)

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

Paşabahçe Müskirat fabrikasında mevcut 600 adet boş bidon 8/X/937 tarihine rasyan cuma günü saat 10 da pazarlıkla satılacaktır. İsteklilerin, malı hergün mahallinde görebilecekleri ve pazarlık için de tayin olunan gün ve saatte % 15 teminat paralarıyla birlikte Kabataşta Levazım ve Muba - yaat Şubesi Müdürlüğündeki Satış Komisyonuna gelmeleri ilân olunur. *E.* (6476)

P. T. T. Levazım Müdürlüğünden:

1 — İdare ihtiyacı için 50.000 M. Haketal tel açık eksiltme ile satın alınacaktır.

2 — Muhammen bedeli 5000, muvakkat teminatı 375 lira olup eksiltmesi 11 teşrinsani 937 perşembe günü saat 15 te Ankara'da P. T. T. Umumi Mü - dürülüğü Satınalma Komisyonunda yapılacaktır.

3 — İstekliler, muvakkat teminat makbuz veya banka mektubu ve ka - nunî vesaikile birlikte o gün saat 15 te mezkûr Komisyonuna müracaat eyle - yebileceklerdir.

4 — Şartname, Ankara'da P. T. T. Levazım, İstanbul Beyoğlunda P. T. T. Ayniyat Şube Müdürlüğünden parasız verilecektir. (6475)

Yüksek Mühendis Mektebi Satınalma

Komisyonundan:

Mektebin 937 resmi mucibince yaptırılacak olan «22» aded istorlu dolab ile bunların vaz'ına mahsus merdivenle beraber döşeme ve dört adet yazı ve dört adet daktilo masası açık eksiltmeye konulmuştur. İlk teminat 116 lira ve muhammen bedeli 1541.03 liradır. Eksiltmesi 1/10/1937 tarihine rasyan cuma günü saat 14 te yapılacaktır. Şartnamesini görmek isteyenlerin hergün ve eksiltmeye gireceklerin belli gün ve saatte Gümüşsuyu'da mekteb binası dahilindeki Komisyonuna müracaatları ilân olunur. (6011)

Cumhuriyet

Çinkografhanesi

Fennin son terakkillerine uygun büyük müessesedir. Renkli ve renksiz her cins klişe imalatı ve her nevi çinkograf işleri için sipariş kabul olunur. Telefon: 24290.

Hakikaten; ne güzel ve ne beyaz dişlere malik bulunuyorsunuz!..

«Jale», Kolyosun diş macununu dişlerinizi ne çabuk beyazlatmış ve parlatmış olduğuna hayran oluyorum. Bu tecrübeyi gördükten sonra emsali arasında donuk ve sararmış dişleri SONATON kadar beyazlatan ve parlatan bir eşine daha rasgelmedim. Sanki öz terkinde bir gençlik kaynağı var!..

Kullanması çok idareli ve herkesin sevdiği ve hoşlandığı Amerikan KOLYNOS diş macunu kullanınız!..

Çankırı Vilâyet Encümeninden:

1 — Eksiltmeye konulan iş: Çankırı İl Merkezinde yapılacak Hastane pavyonuna aiddir. Keşif bedeli 36569 lira 80 kuruştur.

2 — Bu işe aid şartname ve evrak şunlardır:

- A — Eksiltme şartnamesi
B — Mukavel projesi
C — Bayındırlık işleri genel şartnamesi
D — Fennî şartname
E — Hususî şartname
F — Keşif cetveli, silsileli fiat cetveli, metraj cetveli
G — Proje ve grafik.

İstiyenler bu evrak ve şartnameleri Çankırı İli Nafia Müdürlüğünde gö - rebilirler ve iki yüz kuruş mukabilinde birer suret alabilirler.

3 — Hastane inşaat bedelinin yirmi bin lirası 937 senesi bütçesine mev - zu tahsisattan verilecek mütebakisi 938 senesi bütçesindeki tahsisatından tediye edilecektir.

4 — Eksiltme 15 birinciteşrin 937 cuma günü saat 16 da Çankırı Vilâ - yet Daimî Encümeninde yapılacaktır.

5 — Eksiltme kapalı zarf usulile yapılacaktır.

6 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 2742 lira 73 kuruş muvakkat teminat vermesi, bundan başka en az on beş bin liralık yapı işi yapmış olması ve Nafia Vekâletinden alınmış ehliyet vesikası ibraz etmesi ve Ti - caret Odasına kayıtlı bulunması şarttır.

7 — Teklif mektubları yukarıda 4 üncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Eksiltme Komisyonu Reisliğine makbuz mukabilinde verile - cektir.

Posta ile gönderilecek mektubların nihayet 4 üncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumile iyice kapatılmış olması lâ - zımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (6355)

Emlâk ve Eytam Bankası İlanları

Esas No.	Yeri	No. sı	Nev'i	Depozitosu
		Eski: 17, 19, 21		T.L.
C. 24	Beşiktaş Köyüğü, Mah. Köyiçi sokağı	Yeni: 7/9, 52, 56	İki dükkâmı müş - temil konak	600

Yeri yukarıda yazılı gayrimenkul peşin para ile ve açık arttırma usulile satılacaktır. İhale 4/10/1937 pazartesi günü saat ondadır. İsteklilerin bildirilen gün ve saatte şubemize gelmeleri. (6327)

Mütercim ve Kâtib Aranıyor

Orman Fakültesi Dekanlığından:

Fakülteye 125 lira ücretli bir «Mütercim ve Kâtib» alınacaktır. Türkçeden almancaya, almancadan türkçeye salâhiyetle tercüme ve daktilografiye muktedir olan isteklilerin 1/10/1937 gününe kadar evrakı - müsbitelerini Büyükdere - Bahçeköy Orman Fakültesi Dekanlığına göndermeleri. Evrakı kabul olunan namzedlerin 4/10/1937 pazartesi günü saat 10 da tercüme ve daktilodan imtihan olmak üzere Fakülteye bulunmaları. Müsavî derecede muvaffak olanlar arasında bir ikinci dil bilen tercih olunur. (6381)

İstanbul Vakıflar Direktörlüğü İlanları

Cinsi	Muhammen bedeli	İlk teminat	İhale günü
Defatir ve evrakı matbuası	55 kalem	1800 Lira	135 Lira

1/10/1937 cuma - saat 15 te

Gureba hastanesine lüzumu olan yukarıda cins ve miktarı yazılı defatir ve evrakı matbuaya teklif edilen fiat Komisyonca haddi lâyıkında görölme - diğinden ihalesi on gün uzatılmıştır. İhalesi yukarıda yazılı gün ve saatte Ko - misyonunda yapılacaktır. Şartnamesi hergün Levazım kaleminde görülebilir. (6415)

SATILIK DUBA

Akay İşletmesi Müdürlüğünden:

Heliode Piripaşa ile Camialtımda İdaremizin malı bulunan ve su kesi - minden 30 santim yukarısına kadar bakır kaplı muhtelif dört dubaya veri - len 401 dört yüz bir lira fiat bilâhara % 25 fazlasile 501 beş yüz bir liraya talibi uhdesindedir. Arttırma 29 Eylül 1937 çarşamba günü Akay Şefler En - cümeninde saat 15 te başlayarak 16 da bitecektir. Taliblerin şartnameyi gör - mek üzere İşletme Şefliğine ve % 7,5 güvenme ve arttırma paraları ile o gün Encümenine gelmeleri. (6500)

Kadıköy Vakıflar Direktörlüğü İlanları

Muhammen kıymeti	Muvakkat teminatı	Mahallesı
L. K. 25 70	L. K. 1 90	Üsküdar Solaksinan Sepetçikmazı eski 20 yeni 32 arsa.
67 33	5 05	Üsküdar Yenimahalle Nuhkuyusu caddesi eski 167 yeni 217 arsa.
239 59	17 97	Üsküdar Rummehmedpaşa Sırakahveler eski 18/20 yeni 30 arsa.
545 60	40 92	Üsküdar Beylerbeyi Çamlıca caddesi eski 24 yeni 60 maa bahçe ev.

Yukarıda mevki ve cinsleri yazılı vakıf yerler satılmak üzere açık arttır - mıya çıkarılmıştır. İhaleleri 27/9/1937 pazartesi günü saat 15 tedir. İsteklilerin Kadıköy Vakıflar Müdürlüğüne müracaatları. (6105)

BİR YEMEK ODASI TAKIMI

Bir büyük büfe, bir kontr büfe ve 6 aded maroken sandalyadan ibaret Alman mamulâtı ağır ve kibar bir yemek oda takımı ehven fiatla satılır. Taliblerin Ayaspaşa Gümüşsuyu İzzetpaşa sokak No. 24 Çampalpas apartmanı kapıcısına müracaat etmeleri.

Sofraya oturma - dan evvel

Mide guddelerinin ifra - zatını tahrik etmek, iş - tahı açmak ve iyi bir hazım hazırlamak için

En mükemmel bir kuvvet ve sıhhat eksiri olan QUINA LAROCHE

dan küçük bir kadeh içiniz.

Bütün eczanelerde satılır

Ankara Yüksek Ziraat

Enstitüsü Rektörlüğünden:

1 — Kurumumuzun ihtiyacı olan aşağıda isimleri yazılı eşya satın alın - mak üzere üç grupta ayrı ayrı açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — İhale 1/10/1937 tarihine rasyan cuma günü her grup başında gös - terilen saatlerde Yüksek Enstitü rektörlük binasında Komisyon odasında ya - pılacaktır.

3 — Muhammen bedel hizalarında yazılı olup muvakkat teminat % 7,5 güdür.

4 — Numuneleri görmek ve parasız şartname almak isteyenlerin Enstitü Daire Müdürlüğüne müracaatları ilân olunur. (6140)

(1) grup saat 14 te			
Cins	Aded	Beherinin fiatı kuruş	Yekûn tutarı lira
Yatak	200	1100	2200
Yorgan	200	585	1170
Pamuk kilo	300	55	165
			3535

(2) grup saat 15 te			
Cins	Aded	Beherinin fiatı kuruş	Yekûn tutarı lira
Battaniye	100	1650	1650

(3) grup saat 16 da			
Cins	Aded	Beherinin fiatı kuruş	Yekûn tutarı lira
Düz yemek tabağı	500	45	225
Çukur yemek tabağı	300	45	135
Su bardağı	500	30	150
Sürahi	250	80	200
Çay bardağı ile tabak	400	35	140
Çay kaşığı	150	15	22,50
Kaşık, çatal, bıçak takımı	200	1020	2040
			2912,50

Kapalı Zarf Usulile Eksiltme İlanı

Uzunköprü Belediye Reisliğinden:

1 — Eksiltmeye konulan iş: «Uzunköprü kasabasının Nafia Vekâletinden musaddak elektrik projesi mucibince elektrik tesisatı.»

Tahmin edilen bedeli:

A — Bedeli keşfi: 13.300 lira olan Lokomobil ve teferrüatı.

B — Bedeli keşfi: 19.486 lira 50 kuruş olan alternatör, tevzi tablosu, irtibat nâkileri, santral tenviratı, beş tonluk pon rulan şehir mektebi ve montaj ki cem'an 32.786 lira 50 kuruştur.

2 — Bu işe aid şartname ve evrak şunlardır:

- A — Eksiltme şartnamesi
B — Mukavele projesi
C — Fennî şartname
D — Keşif cetveli
E — Projeler.

İstiyenler bu şartname ve evrakı beş lira bedel mukabilinde Uzun - köprü Belediye Muhasebesinden alabilirler.

3 — Eksiltme kapalı zarf usulile olup 27/10/1937 tarihine tesadüf eden çar - şamba günü saat 16 da Uzunköprü Belediye Dairesinde yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklinin 2459 lira muvakkat teminat ver - mesi ve bundan başka aşağıdaki vesikalari haiz olup göstermesi lâzımdır: 2490 sayılı kanunda yazılı vesikalari beraber Nafia Vekâletinden a - lınmış ehliyet vesikasını ibraz etmek şarttır.

5 — Teklif mektubları yukarıda yazılı saatten bir saat evveline kadar U - zunköprü Belediye Daimî Encümeni Reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir.

Posta ile gönderilecek mektubların üçüncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumile iyice kapatılmış bulunması şarttır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (6267)

İstanbul Üniversitesi Arttırma ve Eksiltme

Pazarlık Komisyonu İlanları

1 — Üniversite Fen Fakültesi laboratuvarlarına alınacak olan ecza için 23/9/1937 tarihinde yapılan kapalı zarf eksiltmesinde verilen fiatlar yüksek görüldüğünden 30/9/1937 perşembe günü saat 16 da pazarlıkla alınacaktır. İstekliler 771 lira muvakkat teminatlarını ihaleden evvel Üniversite vezne - sine yatırmış olmalıdır.

2 — Fen Fakültesi Kimya Enstitüsüne alınacak alet için 23/9/1937 ta - rihihinde yapılan açık eksiltmede verilmiş olan fiat yüksek görüldüğünden eksiltme on gün uzatılmıştır.

İsteklilerin 135 lira muvakkat teminatlarıyla 4/10/1937 pazartesi günü saat 15 te Üniversite Rektörlüğünde bulunmaları ilân olunur. (6480)

Kadıköy Kız Enstitüsü Direktörlüğünden:

Enstitü ve Akşam okulu talebe kaydına devam etmektedir. (6185)

HER SABAH DAHA GENC!

BU AKŞAM: Terkinde Viyana Üniversitesini profesörü doktor Stejskal'in cazibeli keşfi «Biocel» cevheri bulunan ve yegâne cild unsuru olan pembe rengeindeki Tokalon kremi kullanınız. Hüceyrelere canlandıran bu cevher, kemali itina ile seçilmiş genç hayvanlardan istihmal edilmiştir. Hali hazır fenni sayesinde, buruşuklukların, cildin tabii unsuru olan bu cevherin kaybolmasından ileri geldiği anlaşılmıştır. Binaenaleyh Tokalon kremi, terkindeki Biocel cevheri siz uyurken, cildinizi besler ve onu gençleştirir yumuşatır.

YARIN SABAH

İlk kullanımında, cildinizin ne kadar tazeleşip yumuşadığını göreceksiniz. Birkaç gün sonra, buruşukluklar kaybolmağa başlar ve bir hafta nihayetinde senelerce gençleşmiş görüneceksiniz. Sabahları da (yağsız) beyaz Tokalon kremi kullanınız. Siyah noktaları eritir. Ve cildi beyazlatıp yumuşatır.

50 yaşlarındaki kadınlar, genç kızların bile güpte edeceği sehhar bir tene malik olurlar.

Almanca - Türkçe

MÜHİM BİR FİRMA tarafından mümkün merteye derhal işe başlamak üzere **DAİMİ BİR VAZİFE İÇİN, BİRİNCİ SINIF BİR MÜTERCİM** (erkek veya kadın) aranmaktadır. Maaş talebi ve kısaca hal tercümesini bildiren mektubla İstanbul posta kutusu No. 35 e müracaat.

C. H. P. Seyhan İlyönkurul Başkanlığından: Pazarlıkla Arsa Satışı İlanı

7 Eylül 1937 tarihinde kapalı zarf usulü ve artırma yolu ile satış ve ihalesi yapılacak ilân olunduğu halde isteklisi çıkmayan C. H. P. emlakından Adanada vaki eski Oruzdibak arsası bu kere pazarlıkla satışa çıkarılmıştır.

- 1 — Satılacak malın cinsi: Hudud ve evsafı şartnamede gösterilen «1440» bin dört yüz kırk metre murabbaındaki eski Oruzdibak arsası.
- 2 — Muhammen bedeli «20.000» yirmi bin liradır.
- 3 — Şartnamesi C. H. P. Seyhan İlyönkurul Bürosunda parasız olarak verilir veya posta ücreti gönderildiği takdirde adresine yollanır.
- 4 — Arsanın satış ve ihalesi pazarlıkla yapılacaktır. Teklif edilen ve verilen fiyat haddi lavyıkında görüldüğü takdirde kat'i ihale 12 birinciteşrin 937 salı günü saat «17» de Adanada Parti Kuruluşunda İlyönkurul Başkan ve üyeleri huzurunda yapılacaktır.
- 5 — Muvakkat teminat akçesi miktarı: «1500» bin beş yüz liradır. C. H. P. emlakından Adanadaki eski Oruzdibak arsasının tamamı yukarıdaki maddelere göre pazarlık usulü ile satılacaktır. İsteklilerin hergün saat «17» den sonra Parti Kuruluşunda İlyönkurul Başkanlığına müracaat etmeleri ve kat'i ihale için gösterilen gün ve saatte bizzat veya noterlikten tasdikli vekâletnameli vekillerinin C. H. P. Seyhan İlyönkurul Kuruluşunda hazır bulunmaları ilân olunur. (6217)

PROFİLAKSİN

Belsoğukluğu ve frengiden korur.

Kars Vilâyetinden:

- 1 — Sarıkamış kasabasında yapılacak 80011.71 lira bedeli keşifli İğdir kasabasında yapılacak 84612.63 lira bedeli keşifli mecmuan 16704.34 liralık elektrik tesisatı işi kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur.
- 2 — Bu tesisatın heyeti umumiyesine teklif yapılabildiği İğdir, Sarıkamış kasabaları tesisatları için de ayrı ayrı vaki olacak teklifler de kabul edilecektir.
- 3 — Eksiltme 13/10/1937 tarihine musadif çarşamba günü saat 15 te Kars Vilâyeti Daimi Encümenince yapılacaktır.
- 4 — Muvakkat teminat umum tesisat için 9486 liradır.
- 5 — Bu mürakasın istinat ettiği plân, keşif, fenni şartname, münakaşa şartnamesi, bayındırlık işleri genel şartnamesi ve hususî şartname 824 lira bedel mukabilinde Kars Nafia Müdürlüğü tarafından verilecektir.
- 6 — Para tediyesi şartları, hususî şartnamede yazılmıştır.
- 7 — İstekli olanların kanuna göre hazırlayacakları teklif mektuplarıyla birlikte Hususî İdare namına yatırılmış teminat makbuz veya mektuplarını ve Ticaret Odası kayıt varakası, en aşağı 80000 liralık elektrik tesisatı yapıtlarına dair Nafia Vekâletinden almış olduğu ehliyet vesikasını bir zarfa koyarak mühürlü olarak yukarıda yazılı müddetten bir saat evveline kadar Komisyon Reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri veya posta ile göndermeleri ilân olunur. (6077)

NEOKALMİNA

**GRİP - NEZLE - NEVRALJİ
BAŞ ve DiŞ ağrıları - ARTRİTİZM**

**Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı
İstanbul Satınalma Komisyonundan:**

- 1 — İstanbul Gümrükleri için 80 ton sömük ve 100 ton kripile kömürünün 11/10/1937 pazartesi günü saat 10 da açık eksiltmesi yapılacaktır.
- 2 — Tasınlanan tutarı 3270 liradır.
- 3 — Şartname ve evsaf Komisyonudur, görülebilir.
- 4 — İsteklilerin 246 liralık ilk teminat makbuzlarıyla ve kanunî vesikalarla birlikte Galata eski İthalât Gümrüğü binasındaki Komisyon gelmeleri. (6488)

Denizyolları İŞLETMESİ

Acentaları: Karaköy Köprübaşı
Tel. 42862 - Sirkeci Mühürdarzade
Han. Tel. 22740

İSKENDERUNLU MERSİN POSTASI

28 Eylülden itibaren Sirkeci'den salı günleri saat 10 da kalkacak Mersin postaları programlarına ilâveten İSKENDERUNA kadar gideceklerdir. (6487)

Operatör RIZA ÜNVER

Doğum ve kadın hastalıkları
mühessisi
Cağaloğlu, Nuruosmaniye caddesi
No. 22, Mavi yapı
Telefon : 22683

İstanbul birinci icra memurluğundan:

Kadıköy Altiyol ağız Kâğıtçı Betar sokakında 32 No. da Osman Nuri oğlu Ali Rızaya:

Süleyman Aziz Tanırana 385 lira borcunuzdan dolayı hakkınızda yaptığınız takip üzerine tebliğ edilmek üzere mübaşire verilen ödeme emri arkasına gösterilen adreste bulunmadığınız gibi ikametgâhınızın da meçhul bulunduğu serh verilerek jade edilmiş olduğundan 30 gün müddetle ilânen tebligat icrasına karar verilmiştir.

İşbu ilân tarihinden itibaren 30 gün zarfında borcunuzu masraflarla birlikte ödemeniz lazımdır. Borcun tamamına veya alacaklımın takip talebine karşı bir itirazınız varsa otuz gün zarfında 37/3164 dosyaya bildiriniz, bildirmedüğünüz takdirde gene bu müddet içinde icra ve iflâs kanununun 74 üncü maddesine tevfikân mal beyanında bulunmanız, bulunmazsanız hapisle taziyek olunacağınız ve hakikate muhalif beyanda bulunduğunuz takdirde hapisle cezalandırılacağınız, müddetinde itiraz etmez ve borcunuzu ödemezseniz gyabınızda cebri icra yapılacağı ödeme emri yerine kaim olmak üzere ilânen tebliğ olunur.

Biçki ve Dikiş

Esaslı surette öğretilmiş musaddak diploma veren

Nektar K. Zarukyan

talebe kaydına başlanmıştır. Pazardan maada her gün 9 - 12 ve 14 - 18 e kadar müracaat kabul olunur.

Adres: Beyoğlu Altınbakkal Babil caddesi sayı 63.

Meric sulh hukuk mahkemesinden:

Mericede kahveci Hasan Oktay tarafından, merkezi kasabada fabrika civarında malûmülhüdü, 50 metro murabasında bir kit'a arsanın, tapuca namına teşkil edilmesinde hakkında, Alpulu Şeker fabrikasında çöpçü Dimetokah Tole Ahmed aleyhine açılan, mahkemenin 937/94 esas sayı tahtındaki davanın cari muhakemesinde, dava olunanın ikametgâhının meçhul olmasından dolayı hukuk usulünün 141 ve müteakib maddeleri mucibince, ilânen yapılan tebligat üzerine, gyabında durularak, müddeabih arsaya aid tapu kaydının celb ve tetkikine ve muhakemenin 12/10/1937 salı saat 10 a talikna ve müddealeyh Ahmed hakkında muameleli gyab kararı tebliğine karar verilmiş olduğundan, muayyen günde mahkemede hazır bulunmadığı, tebliğden itibaren beş gün içinde itiraz etmediği takdirde muhakemeye kabul olunmayacağı ve davanın gyabında görüleceği ilânen tebliğ olunur.

Dr. Nihad Tözge

Cilt - Frengi ve diğer Zührevî hastalıklar birinci sınıf mütehassisi
Babalık cad. Vilâyet konağı (Harisî) Tıyare Cemiyeti karşısı, H
Telefon : 21942
Öğleden sonraya kadar hastaları kabul eder
Pazartesi, Perşembe günleri saat 16.5 dan 17.5 a kadar
yalnız 25 kuruş mukabilinde Hava Kurumu menfaasına müstahak ve damar içine enjeksiyonlar yapar.

SARAÇHANE BAŞINDA HORHOR CADDESİNDE

Erkekler kısmı: Münirpaşa konağında — Kızlar kısmı ile ilk kısmı ; Yeni yapılan binada
KIZ HAYRİYE LİSELERİ YATILI ERKEK HAYRİYE LİSELERİ YATISIZ

Ana - ilk - orta - lise kısımlarını havâdir. Fen ve edebîyat kolları vardır. İlk sınıflardan itibaren ecnebi lisanı mecburidir. Münirpaşa konağı erkekler kısmına, Münirpaşa konağı karşısında leyli bir liseye lâzım olan bütün müstemilâtı havi büyük bahçeli yeni yapılan bina da kız lisesi ile ilk kısma tahsis edilmiştir. Kızlar kısmında tedrisat tamamen ayırdır. Nefarî talebeden arzu edenler mektebin hususî otobüsle naklolunurlar. Kayıt muamelesine başlanmıştır. Hergün sabah, saat 10 dan akşam 5 e kadar müracaat kabul olunur. Telefon: 20530.

Yatılı YATISIZ OKULLAR GÜNEŞİ Kız Erkek

İstanbulun en eski ve ciddi özel okuludur. Leyli hayatı için bina çok müsaidir. Yuva - İlk - Orta kısımlara hergün talebe kaydolunur. Talim heyeti değerli öğretmenlerden mürekkebirdir. İlk kısımda da ecnebi lisanı vardır. Pek yakın zamanda otobüsler okulun önünden geçecektir. Beşiktaş Yıldız, Tel. 4,2282.

istiklâl lisesi direktörlüğünden:

- 1 — İlk, Orta ve Lise kısımlarına gündüz ve yatılı kız ve erkek talebe kaydına devam olunmaktadır.
- 2 — Henüz müracaat etmeyen eski talebenin kayıtları kapanmıştır. Bundan sonra yapılacak müracaat kabul edilmeyecektir.
- 3 — İstiyenlere mektebin kayıt şartlarını bildiren tarifname parasız gönderilir. Adres: Şehzadebaşı Polis karakolu arkası. Telefon: 22534

Çifteler Harası Direktörlüğünden:

- 1 — Hara için 32862 kilo bakla ile 45 bin kilo mısır 25 Eylül 1937 den itibaren 15 gün müddetle açık eksiltmeye konulmuştur.
- 2 — Baklanın muhammen bedeli 3286 lira 20 kuruş olup muvakkat teminatı 246,5 liradır. Mısırın muhammen bedeli 2700 lira olup muvakkat teminatı 202 lira 50 kuruştur.
- 3 — İhale 11 teşrinievvel 1937 pazartesi günü saat 14 te Eskişehir Veteriner Direktörlüğünde yapılacaktır.
- 4 — İsteklilerin 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerindeki şartları haiz olmaları ve teminatlarını keza bu kanunun 17 nci maddesine göre vermeleri lazımdır.
- 5 — Bu işlere aid şartnameleri görmek isteyen isteklilerin pazardan maada hergün İstanbul ve Eskişehir Veteriner Mahmutiyyede Hara Direktörlüklerine müracaatları ilân olunur. (6485)

İstanbul Merkez Komutanlığından:

Cumhur Riyaseti bandosundan İstanbulda bulunanların 25 Eylül 1937 saat 10 da Merkez Komutanlığına müracaatları. (6496)

Dünyada birinciliği kazanan

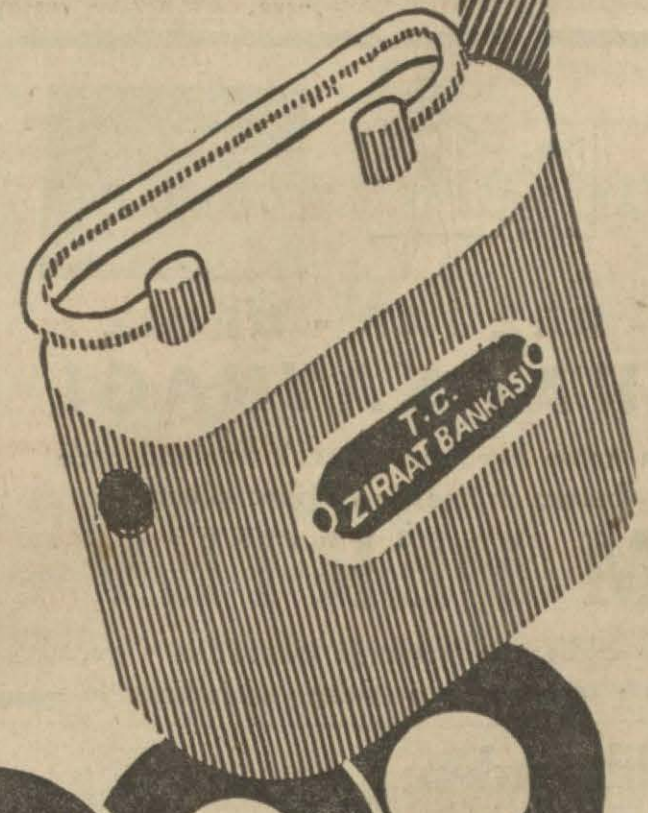
MOVADO

saatleridir.
Heryerde arayınız.
155 birinci mükâfat.

Kumbârâ biri

HAYRETİN ÇİZER

1000 yapar.

TÜRKİYE
CUMHURİYETİ

ZIRAAT BANKASI

Avrupanın hayat, ve terkibi meçhul çocuk gıdaları yerine saf ve halis ve taze hububattan istihsal olunan

HASAN ÖZLÜ UNLARINI yediriniz

Bebelerin ana sütünden sonra yiyecekleri gıdalar

- 1 Hasan Pirinç özü unu
- 2 " Arpa "
- 3 " Buğday "
- 4 " Mısır "
- 5 " Patates "
- 6 " Türlü "

Çocukların hayatı ve tabii gıdaları

- 1 Hasan Yulaf özü unu
- 2 " Bezelye "
- 3 " Mercimek "
- 4 " irmik "
- 5 " Çavdar "
- 6 " Badem "

Kaloris ve vitamini ve kudreti gıdayesi çok ve yüksek evsafa malik - Hasan Özlü Unları yavruların gübrüz, tombul ve canlı ve sıhhatli olmasını/ temin eder. Beynelmül sergilerde kazandığı altın madalyalar ve zafer nişanlarla ve birincilikle ihraz ettiği diplomalarla cihanşümül şöhret kazanmıştır. Yalnız ve musırren Hasan markasını isteyiniz.

Bütün bakkaliye ve eczanelerde bulunur.

Baş ağrısı

NEVROZİN

ile geçer.

Çektiği ıstıbralar bu hakikati öğreninceye kadar sürüp gidecektir

NEVROZİN

Bütüü ağrı, sızı ve sancıları dindirir. Baş ve diş ağrılarile nezleye, üşütmekten mütevellid ıstıbralara karşı bilhassa müessirdir.

icabında günde 3 kaşe alınabilir.

İstanbul Telefon Direktörlüğünden:

4000 aded Ankara Telefon rehberi bastırılmak üzere. Memleket iç ve dışına tevzi olunacak bu rehberin iş adamları ve ticarethaneler için kuvvetli bir propaganda vasıtası olacağını izahtan müstağni görürüm. İlan şeraiti İstanbul Telefon rehberinin ayındır. Kayid muamelesi ve izahat almak için Müdiriyyet Abonman Dairesine bizzat veya (02) numaraya telefon edilmek suretile müracaat lazımdır. Rehber kısa bir zamanda tab'a verileceği için ıstical buyurulmasını rica ederim.

Müdiriyyet

ŞEHİR TİYATROSU BALE HEYETİ

Bu akşam SUADİYE Plajında

Türkiyedeki Hataylılara İlan Dahiliye Vekâletinden:

Sancak arazisi dâhilinde doğmuş olanlarla, babaları Sancak arazisi dâhilinde doğmuş olup da, Sancak Statüsünün meriyete gireceği 29 teşrinî - sani 1937 tarihinde 21 den aşağı yaşta bulunan kimseler, bu Statünün 12 nci maddesi ahkâmı mucibince, Sancak Vatandaşlığını iktisab edebileceklerdir. Bu şartları haiz olanlardan Sancak vatandaşlığını iktisab etmek isteyenlerin 29 teşrinîsani 1937 den itibaren Sancağa gidebilecekleri ilan olunur.

•3486•

(6329)

GÜNEŞ - RÜZGAR - DENİZ UÇ SIHHAT KAYNAGI

Bir iki hafta sonra salon hayatına dalacak bunların cilde yapacağı tahribattan müteessir değiller çünkü

KREM PERTEV

ile yaptığı masajların cildlerine vereceği taravetten - geçmiş senelerin verdiği - tecrübe ile o kadar emindirler ki

Ankara Valiliğinden:

Keşif bedeli 22798 lira 75 kuruştan ibaret olan Çerikli - Sungurlu yolunun 0 + 000 - 7 + 00 inci kilometreleri arasında yapılacak sınaî imalât ve şose inşaatı kapalı zarf usulile eksiltiye konmuştur.

Eksiltme 27/9/1937 tarihine rüşyan pazartesi günü saat 14,5 ta Ankara Vilâyet Daimi Encümeninde yapılacaktır. İstekliler teklif mektupları Ticaret Odası vesikasına ve 1709 lira 91 kuruşluk muvakkat teminat mektubuna makbuzları, Nafia Vekâletinden aldıkları 1937 yılına aid müteahhidlik ehliyet vesikalarile birlikte aynı günde saat 14,5 a kadar Encümen Riyasetine vermeleri, istekliler keşif evrakile şartnamesini hergün Nafia Müdürlüğünde görebilirler.

•3321•

(6104)

Bugün ve yarın

Güzel musiki ve temiz hava meraklılarının gidecekleri yer

Sarıyerde CANLI BALIK

Lokanta ve Birahanesidir.

En meşhur Rus San'atkarlarından müteşekkil Şef Petrof idaresindeki RUS BALALAIKA'nın nefis musikisini ve güzel şarkılarını dinliyerek hoş vakit geçireceklerdir. Her akşam zengin repertuar - Telefon : 32-90

Siz de bu kremden şaşmayınız!

KANZUK

Güzellik kremi

Balsamin kanzuk

Bütün cihanda eli senedir dalma üstün ve eşsiz kalmıştır.

KREM BALSAMIN

Büyük bir bilgi ve uzun bir tecrübe mahsulü olarak vücuda getirilmiş yegâne sıhhi kremlerdir.

KREM BALSAMIN

Şöhretini söz ve şarlatanlıkla değil, sıhhi evsafının Londra, Paris, Berlin, Nev - York güzellik enstitülerinden yüzlerce krem arasında birincilik mükâfatını kazanmış olmakla ispat etmiştir.

DIKKAT:

KREM BALSAMIN

Gündüz için yağsız, gece için yağlı ve halis acıbadem kremleri olarak dört nev'i vardır.

KREM BALSAMIN

Ötedenberi tanınmış hususî vazolarında satıldığı gibi son defa sureti mahsusada imal ettirdiğimiz gayet sık ve beraber taşıyıcı elverişli hususî tüpler derunünde dahi satılmaktadır. Fiatça daha ehven olduğu kadar pek kullanışlı ve zarif olan:

KREM BALSAMIN

Tüpleri bütün nevilerle tanınmış ecza, triyat ve tuhafiyeye mağazalarında bulunur.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ BEYOĞLU - İSTANBUL

DIKKAT!

Yavrularının sağlığını düşünen annelerin nazarı dikkatine:

Çocuklar için en iyi gıda ana sütüdür, fakat her hangi bir sebeble bu süttün mahrum kalan çocuklara verilecek en iyi ve mükemmel gıda Amerikada mütehasıs dok

torlar nezdinde hazırlanan ve memleketimiz doktorlarınınca takdir edilen S. M. A. markalı VİTAMINLI SÜTTÜR.

Fazla tafsilât isteyenlere: Meccanen literatür gönderilir. Galata posta kutusu 1255. Her eczanede satılır.

LONDRA

Birahanesi

Kiralıktır.

Müracaat: Saat 10 dan 12 ye kadar

Sahibi ve Başmuharriiri: Yunus Nadi Umumi neşriyatı idare eden Yazın İşleri

Müdürü: Hikmet Münif

Cumhuriyet matbaası

YENİ MEVSİM

Mağazası

27 Eylül Pazartesi

yapılacak açılma törenine sizi davet eyler. İstanbulda ilk defa olarak, toptan fiyatlarla rekabet edebilecek kadar ucuz

ipekli, yünlü ve pamuklu

kumaşlardan ibaret gayet zengin bir çeşid emrinize amade bulundurulacaktır.

Mevsimlik ve kışıklarınızı

tedarik etmek için

YENİ MEVSİM

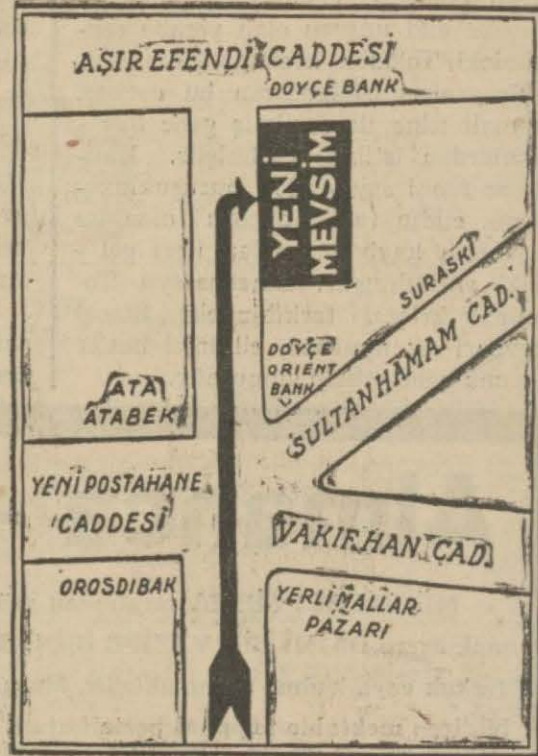
mağazasına geleceğinizi ümid ederek size şimdiden teşekkür ederim. Kıymetli vaktinizi israf etmemek emelile FiATLARIMIZ kat'i surette MAKTU olacaktır.

DIKKAT: Bir ziyaret, mallarımızın ucuzluğu hakkında fikir edinmenize kâfi gelecektir.

YENİ MEVSİM MAGAZASI

İstanbul, Aşirefendi caddesi Rıza Bey Han No 13

SABETAY KAMHI

Zile Şarbaylığından:

300 hektardan ibaret ve 5000 lira bedeli keşifli Zile kasabasının halihazır haritası Nafia Meclisinin 13/3/1936 T. ve 29 sayılı kararile tasdik olunan şartname mucibince tanzimi 20 gün müddetle münakasaya verilmiştir. İhale günü olan 15/9/1937 de talib zuhur etmediğinden ihale on beş gün talik edilmiştir. Bu müddet zarfında Belediye Riyasetine müracaat etmeleri. (6316)

ADEMI İKTİDAR ve BEL GEVŞEKLiGİNE KARŞI HORMOBİN

Tabletleri. Her eczanede arayınız. (Posta kutusu 1255 Horumobi) Galata, İstanbul

Tashih - 23 Eylül 1937 tarihli nüshamızın 9 uncu sahifesinde neşredilen: (İKTİSAT VEKÂLETİ İÇ TİCARET UMUM MÜDÜRLÜĞÜNDEN) serlevhali «Reji General Dö Şömen Dö Fer E Travo Publik - Régie General de Chemins de Fer et Travaux Publics» şirketinin Türkiye umumî vekilligine Bay A. BİLİOTTI'nin tayini hakkında neşredilen ilânın (A. BİLİOTTI) ismi sehvi tertib olarak A. DİLİOTTI şeklinde dizilmiş olmakla tavih ve tashihi keyfiyet olunur.

Büyük-derece BEYAZ PARKTA Bu akşam VEDA EĞLENCE GECESİ

Şehrimizin en yüksek sanatçılarının iştirakile ALATURKA KONSER, caz ve eğlenceler

Konser saat dokuzda başlayacaktır. Duhuliyeye serbesttir.

VAZİFEYE DAVET

İstanbul Vakıflar Başmüdürlüğünden:

Yıllardanberi vazifesine alâka göstermeyen ve adresi idareimizce belli olmayan Muhtab esnafından Akif (ef.) Para Vakfının mütevellisi Galib'in idareimize müracaatle vakfına aid muameleyi takib ve hayır şartlarını ifa etmesi için ilânen vaki tebligata icabet etmediğinden kendisine ilân tarihin den itibaren on beş gün daha mehil verilmiştir. Bu müddet zarfında da gelmediği takdirde hakkında kanunî muamele yapılacağı ilânen ihtar ve tebliğ olunur. (6478)

Fena kokuları GİDERİR ve mikropları ÖLDÜRÜR

Hastalıkların menbaı, halâlar, mutbak ve banyolarda toplanan pislikler ve pisliklerin yaptığı fena kokulardır. PURO namındaki Amerikan mamulâtı fena kokuları giderir. Havayı tasfiye ederek, mikropları öldürür. PURO mamulâtı çok ucuz ve güzel kokuludur. Sıhhatini seven herkes mutlaka evinde bundan bulundurmaktadır. Taleb üstüne tarifname bedava gönderilir. Umumi deposu İSTANBUL, Bahçekapı İş Bankası arkası No.5. Mizrahi - Telefon 21031 Taşra için Acenta aranıyor.

İst. Yeni Postane arkasında N. 47 Mazon ve Boton ecza deposu

öksürenlere ve göğüs nezlelerine

KATRAN HAKKI EKREM

ASİPİN

HACI YATAR SEN YATMAZSIN

Doktor Nâzım Şakir Seyahatten avdet etmiştir.

Porse may

Porselen - Emay

(Beyoğlu şubesi - İstiklâl cad. 326) Her nevi hediyeleşme eşya, sofa takımları, kristal vesaire.

Tecrübe edilmiş ucuz ve tehlikesiz benzin ocaklarımızı tavsiye ederiz. Yeni çıkan taklidlerinden sakınız.